

SLOVENIJA - HRVAŠKA - Razprava o vsebini tako v Ljubljani kot v Zagrebu in Bruslju

Po dogovoru Pahor - Kosor polemike, ali je dober ali slab

Slovenska opozicija Pahorju očita, da je dosegel premalo - Slovenski predsednik optimist

LJUBLJANA, ZAGREB - Po petkovem dogovoru med premierjem Slovenije in Hrvaške, Borutom Pahorjem in Jadranko Kosor, se je v Sloveniji vnela žgoča razprava o interpretaciji doseženega. Opozicija je razočarana, slovenski predsednik Danilo Türk pa je optimističen. Kosorjeva pa je medtem zatrdirila, da ni drugih dogоворov, razen tistih v pismu švedskemu predsedstvu EU.

Pahor je namreč v nedeljo za TV Slovenija in POP TV zagotavljal, da je Slovenija dosegla pomemben uspeh, ko je dosegla, da se bo Hrvaška vrnila nazaj za pogajalsko mizo o predlogu evropskega komisarja Ollija Rehna za rešitev spora o meji, ki ga je Zagreb 15. junija zavrnil. Ta predlog med drugim tudi poudarja, da ima Slovenija stik z odprtim morjem, je pojasnil Pahor.

Toda hrvaška premierka je včeraj za hrvaški radio poudarila, da se s Pahorjem nista dogovorila nič več, kot je zapisano v pismu, ki ga je poslala iz Ljubljane švedskemu predsedstvu EU. Dejala je, da je to po srečanju potrdil tudi Pahor. Hrvaška je v pismu zagotovila le, da noben dokument v pristopnem procesu Hrvaške z EU ne prejdicira meje s Slovenijo, ter da se bo rešitev ali način urejanja spora o meji iskal v nadaljevanju pogajanj med državama ob sodelovanju EU na podlagi stanja na 25. junija 1991, je poudarila.

Predsednik Slovenije Türk je vseeno ocenil, da je petkov dogovor predsednikov vlad obej držav prvi korak v pravo smer, a bi morali v doglednem času slediti naslednji koraki. Vlado je pozval, naj v kratkem predstavi prihodnje korake ter oblikuje časovni okvir ranje, celoten proces pa bo po njegovih besedah zahteval tudi "politično verifikacijo", pri čemer je izrazil pričakovanje, da bo vrla poskrbela za ustrezno razpravo med političnimi strankami oziroma v javnosti. V zvezi s tem se mu zdi sprejemljiv tudi referendum. "Ocenjujem, da je zamisel o referendumu dobra in verjamem, da bi v zvezi z arbitražnim sporazumom oziroma primernim trenutkom v nadaljnji korak lahko opravili tudi referendum", je dejal Türk.

Po mnenju Türk-a je arbitražni sporazum vsebinsko v glavnem že dosežen, saj temelji na drugem Rehnovem predlogu. Ta pa vsebuje določbo o stiku z odprtim morjem, pravičnost in tudi jasne utemeljitve o tem, da enostranska dejanja iz preteklosti ne morejo učinkovati na določitev mejne crte, zaradi česar je predlog dober oziroma je primeren okvir za rešitev problema, meni Türk.

Izhod Slovenije na odprto morje ni

O meji v Piranskem zalivu se bosta Slovenija in Hrvaška še moralni dogovoriti

bil nikoli vprašljiv, pa je včeraj v Zagrebu dejal hrvaški predsednik Stipe Mesić v komentarju nedeljske izjave slovenskega premierja Boruta Pahorja o slovensko-hrvaških pogajanjih glede slovenskega stika z odprtim morjem. "Nikoli ni bilo vprašanje ali ima Slovenija pravico izhoda na odprto morje. Mi smo vedno trdili, da gre za mednarodno pravo, kar pomeni, da ima vsaka država, ki ima obalo, tudi pravico do izhoda na odprto morje. To pomeni, da ima pravico do pristopa na odprto morje. To je eno, drugo pa je teritorialni stik. To sta dve zadevi," je dejal Mesić.

Po drugi strani pa v slovenski opoziciji opozarjajo, da Rehnov predlog še ni garancija, da bo Slovenija dejansko obdržala stik z odprtim morjem, kar je ena od glavnih zahtev Slovenije za sodelovanje v arbitraži. Predsednik SDS Janez Janša je tudi opozoril, da Rehnov predlog tudi ni naletel na soglasje v politiki. "Problematičen je bil predvsem, ker je opuščal uporabo načela pravičnosti," je o njem dejal Janša. Prvak SDS je ocenil tudi, da "smo lahko globoko razočarani", če je ves dosežek petkovega dogovora med premierjema v vsebinu pisma, ki ga je Kosorjeva poslala v Stockholm. Izrazil je upanje, da je vrla dobiti trdnješje garancije, "da se bo mejno vprašanje reševalo pospešeno in tudi rešilo v določeni smeri". O podpori morebitnem referendumu pa je dejal, da je o tem nesmiselno govoriti, dokler "ni na mi-

zi predloga pogajalskega okvira, o katerem pa se predsednika obeh vlad še nista dogovorila".

Tudi v SLS so opozorili, da Pahorjev dogovor s Kosorjevo ne pomeni zagotovila, da bo Slovenija ohranila stik z odprtim morjem, zaradi česar Pahorja obtožujejo zavajanja. "Tudi morebitna vrnitve na Rehnov predlog št. 2 pomeni zgolj pogajanje o vsebinah, katere del je tudi teritorialni stik Slovenije z mednarodnimi vodami," poudarjajo v SLS in dodajajo, da Kosorjeva "torej ni sprejela niti najmanjše zaveze, da se bo Hrvaška odrekla pričadevanjem, da Sloveniji odvzame teritorialni stik z mednarodnimi vodami".

V Bruslju sicer verjamejo, da dogovor med premierjema pomeni napredok za obe državi. Komisar Rehn je ob prihodu na zasedanje Sveta EU za splošne zadeve in zunanje odnose, ki se ga je udeležil tudi vodja slovenske diplomacije Samuel Žbogar, izrazil upanje, da bo dogovor potrjen tako v Sloveniji kot na Hrvaškem. O tem dogovoru bosta sicer že danes na skupni seji odločala odbora slovenskega državnega zbora za zunano politiko in zadeve EU, ki se je bo udeležil tudi predsednik vlade Pahor.

Če bodo v odborih dogovor med Pahorjem in Kosorjevo potrdili, potem je pričakovati, da bo švedsko predsedstvo sklicalo medvladno konferenco EU o pogajanjih s Hrvaško. Dosej je predsedstvo načrtovalo, da bi medvladno konferenco sklicali za 16. oktober, zdaj pa bi jo lahko sklicoval tudi prej. Švedski zunanjii minister Carl Bildt je ob prihodu v Bruselj izrazil upanje, "da bomo šli naprej razmeroma hitro", vendar pa nakazal tudi, da bi bila konferenca v septembru zaradi zasedanja Generalne skupščine Združenih narodov, ki se začenja danes, manj smiselna.

Na pristopni konferenci naj bi Hrvaška po Rehnovih pričakovanih sicer odprla in zaprla "maksimalno število poglavij". Kosorjeva pa na drugi strani upa, da bo Hrvaška do konca leta zaprla 20 in odprla vseh 33 hrvaških pogajalskih poglavij. Rehn je sicer opozoril, da bi lahko odprli ali zaprli poglavja, ki so tehnično na to pripravljena, ter tako "konkretno debllokirana", vendar pa so "mogoče še druga vprašanja, zaradi katerih so pri nekaterih poglavjih zamude".

Zbogar je včeraj ob prihodu v Bruselj povedal, da bo predstavnike EU obvestil, da Slovenija in Hrvaška pričakujeta, da se bodo na isti dan, ko bo potekala pristopna konferenca Hrvaške z EU, torej ko bo Hrvaška nadaljevala pogajanja z EU, nadaljevala tudi pogajanja o arbitraži, torej o reševanju vprašanja meje. Ta simultanost bo zapisana v odgovoru švedskega predsedstva EU na pismo hrvaškega premierja Jadranke Kosor, je pojasnil Žbogar. Dodal je še, da bi na medvladni konferenci Slovenija sicer sprostila 11 od 14 blokiranih poglavij - tista, kjer so problem samo prejudici. (STA)

SLOVENIJA - Trend se nadaljuje tudi letos

Lani na slovenskih cestah četrtina manj smrtnih žrtev kot predlani

LJUBLJANA - Prizadevanja za zagotavljanje večje varnosti v cestnem prometu v letu 2008 so bila uspešna, so zapisali na Statističnem uradu RS (Surs). Kot navajajo, je vseh nesreč na cestah za četrtino manj, prav tako je za več kot četrtino manj tudi smrtni na cestah. Lani je umrlo 215 ljudi, leta 2007 pa 293. Največ smrtnih nesreč se je lani zgodilo v Osrednjeslovenski, Podravski in Savinjski regiji. V letu 2007 je smrtno žrtev v povprečju terjala vsaka 104. cestnopravna nesreča, medtem ko je bila lani smrtna vsaka 106. nesreča.

Največ, 30 ljudi, je za posledicami prometnih nesreč umrlo v mesecu avgstu. Sledijo april, oktober in februar. Največ smrtnih žrtev je bilo na soboto (40), nato pa na četrtek in petek (po 35 smrtnih žrtev). Dan z najmanj smrtnimi nesrečami je bila lani sreda; na ta dan v tednu se je v letu 2008 na cestah smrtno ponesrečilo 16 ljudi. Največje število nesreč s smrtnim izidom se je zgodilo ob 18. uri, pri čemer na Sursu dodajajo, da je to lahko posledica premete konice za-

Konec avgusta 2007 je v nesreči na ljubljanski obvoznici med predoroma Golovec in Strmec umrlo sedem oseb

PUBLJUBLJANA

radi podaljševanja delavnika. Več smrtnih nesreč se je zgodilo tudi ob 17. 19. in 16. uri.

Skupno število udeležencev v cestnopravnenih nesrečah se je v primerjavi z letom 2007 zmanjšalo za 25 odstotkov. Skromnejše zmanjšanje števila udeležencev v takšnih prometnih nesrečah je opaziti predvsem med voznikih motornih koles (le za 18 odstotkov), kar kaže, da varnostni ukrepi pri teh voznikih še niso bi-

li uspešni v zadostni merti, navajajo na Sursu. Kot opozarjajo, enako velja tudi za pešce (teh je bilo med udeleženimi v cestnopravnenih nesrečah samo za 13 odstotkov manj kot prejšnje leto).

Število mrtvih v prometnih nesrečah se zamnjuje tudi v letošnjem letu. Slovenske ceste so namreč doslej zahtevali 132 smrtnih žrtev, v enakem obdobju lani pa 155. Zmanjšanje je približno 15 odstotno.

Danes v oddaji Izostritev po koprski TV o krizi SSG

KOPER - Slovensko stalno gledališče je v hudi finančni krizi. Po mnenju mnogih je lahko usodna, če se ne bo kmalu našla rešitev. Iskanje te, ki bi morala biti sistemski, tako kot jo predvideva zaščitni zakon, pa je politično vprašanje in zadeva obe držav. Italijo in Slovenijo.

Kaj se dogaja v Trstu, kakšne so kratkoročne in kakšne dolgoročne rešitve ter kakšna je vloga Slovenskega gledališča v Trstu so vprašanja, ki jih bodo zastavili gostom prve oddaje Izostritev v novi sezoni. Oddaja bo na sporedu danes ob 18. uri po TV Koper-Capodistria.

Anton Rosenzopf-Jank novi vodja slovenskega DPU

CELOVEC - S 1. septembrom je novi vodja slovenskega dušopastirskega urada (DPU) in hkrati izdajatelj slovenskega cerkvenega tečnika Nedelja Anton Rosenzopf-Jank. Nasledil je Jožeta Marketza, ki je istočasno prevzel vodstvo dušopastirskega urada, krške škofije in vodstvo (nemškega) cerkvenega časopisa Der Sonntag. (I.L.)

V požaru v Fiesi zgorela dva kioska

KOPER - Po udaru strele je včeraj doboldne zagojelo v električni omarici v Fiesi. Požar se je hitro razširil na dva bližnja kioska, ki sta zgorela v celoti, ogenj pa je zajel tudi bližnja igrala in osmodil nekaj borovcev. Podjetje 46-letnega Koprčana je bilo v požaru oškodovano za približno 40.000 evrov.

V sodni stavbi na Tavčarjevi lažni bombni preplah

LJUBLJANA - Tajništvo pravdnega oddelka Okrožnega sodišča v Ljubljani je včeraj prejelo anonimni klic, da se v stavbi sodišča na Tavčarjevi 9 nahaja eksplozivno telo. Varnostniki so nato v spremstvu policistov opravili pregled objekta in ugotovili, da je šlo za lažni bombni preplah.

Do najave bombe je prišlo dopoldne ob 10.50. Po prejetju anonimnega klica je predsednik Okrožnega sodišča v Ljubljani Andrej Baraga obvestil Operativno-komunikacijski center Policijske uprave Ljubljana. Glede na oceno stanja varnosti je Baraga odločil, da naj se sodna stavba ne izprazni v celoti oziroma da jo ljudje, ki se v njej zadržujejo, zapustijo po lastni presoji. Pregled objekta je po vseh nadstropjih opravila varnostna služba v spremstvu policistov. Med tem časom je bil službeni vhod zaprt, pregled strank pa poostren.

PROMET - Ker kraja ni ustrezno zavaroval

Policisti ovadili voznika, ki jih je obvestil o oviri na cesti

SLOVENJ GRADEC - Neki Mariborčan je v soboto zjutraj slovenograške policiste obvestil, da je na vozišču glavne ceste v kraju Javnik pri Podvelki večja skala. Kmalu za tem, vendar pred prihodom policijske patrulje, se je na tem mestu zgodila prometna nesreča, zato ga bodo policisti kazensko ovadili zaradi utemeljene sume storitve kaznivega dejavnosti neodvrnitve nevarnosti.

Še pred prihodom policijske patrulje se je namreč na omenjenem kraju zgodila prometna nesreča. Do nje je prišlo, ko je 25-letni voznik iz Maribora z osebnim avtomobilom trčil in zapeljal na kamenje na cesti, zaradi česar se je vozilo prevrnilo na streho. Takoj za njim je pripeljala še 22-letna domačinka, ki je z avtomobilom prav tako trčila in zapeljala na kamenje, pri tem pa oplazila še na streho prevrnjeno vozilo.

V prometni nesreči sta se lažje poškodovala oba voznika osebnih avtomobilov ter sopotnik v preverjenem vozilu, so še zapisali v sporočilu za javnost. (STA)

ustrezno zavaroval in tako druge udeležence v prometu opozoril, da ovoiro, ga bodo policisti Policijske postaje Radlje ob Dravi Mariborčana kazensko ovadili zaradi utemeljene sume storitve kaznivega dejavnosti neodvrnitve nevarnosti.

Še pred prihodom policijske patrulje se je namreč na omenjenem kraju zgodila prometna nesreča. Do nje je prišlo, ko je 25-letni voznik iz Maribora z osebnim avtomobilom trčil in zapeljal na kamenje na cesti, zaradi česar se je vozilo prevrnilo na streho. Takoj za njim je pripeljala še 22-letna domačinka, ki je z avtomobilom prav tako trčila in zapeljala na kamenje, pri tem pa oplazila še na streho prevrnjeno vozilo.

V prometni nesreči sta se lažje poškodovala oba voznika osebnih avtomobilov ter sopotnik v preverjenem vozilu, so še zapisali v sporočilu za javnost. (STA)

CELOVEC - 60 let Narodnega sveta koroških Slovencev, 90 let Sain Germaina

Ob dvojnem jubileju glasen poziv k skupnemu zastopstvu

Vseslovenski praznik s številnimi gosti iz Slovenije in ostalega zamejstva, toda brez zastopnikov ZSO in SKS

CELOVEC - Narodni svet koroških Slovencev (NSKS), najstarejša politična krovna organizacija slovenske manjšine v Avstriji, je preteklo nedeljo z »vseslovenskim praznikom« v Mohorjevi hiši v Celovcu praznoval 60. obletnico ustanovitve oz. ne-prekinjenega delovanja. Prireditev, ki je potekala tudi v znamenju 90-letnice saintgermanske pogodbe, je izvenela s tremi podarki: s pozivom k oblikovanju skupnega demokratično izvoljenega zastopstva manjšine, z zahtevo, da Avstrija in Koroška začeta resna pogajanja z manjšino o uresničiti določil Avstrijske državne pogodbe (ADP) iz leta 1955 in saintgermanske pogodbe iz leta 1919, ter zahvalo Sloveniji, ker od Avstrije bolj odločno zahteva uresničitev pravic Slovencev v Avstriji in si ob tem hkrati prizadeva tudi za notifikacijo glede nasledstvom v ADP. Govorniki na proslavi so nadalje poudarili, da bi bila raven pravice koroških Slovencev brez NSKS bistveno nižja. Predsednik NSKS Karel Smolle je na slovesnosti še zatrdil, da ostaja cilj NSKS, da se asimilacija slovenske manjšine ne le ustavi, temveč se proces zadnjih desetletij obrne.

Jubilejne prireditve sredi Celovca so se udeležili številni gostje iz Slovenije, med njimi ministra Boštjan Žekš in Igor Lukšič, evropski poslanci Ivo Vajgl, Jelko Kacin in Lojze Peterle, predsednik komisije DZ za Slovence v zamejstvu in po svetu Miro Petek, zastopnica kabine predsednika Slovenije Magdalena Tovornik, slovenski veleposlanik na Dunaju Aleksander Geržina, predsednika zamejških organizacij SSO Drago Štuka in ZSM Jože Hirnoek, deželnih tajnik Slovenske skupnosti Damijan Terpin in celo visoki predstavniki OZN in EU v BIH Valentin Inzko. Prireditve pa se niso udeležili predstavniki ostalih dveh političnih organizacij koroških Slovencev ZSO in SKS in tudi ne deželne Koroške.

Predsednik NSKS Karel Smolle je na proslavi v nabito polni dvorani Mohorjeve hiše v Celovcu poudaril, da je v boju za manjšinske pravice pomoč matične države izrednega pomena, saj brez pomoči Slovenije »ni šlo in ne bo šlo«. Zvezno vlado na Dunaju kot tudi deželno v Celovcu pa je pozval, naj se vrneta za pogajalsko (»ne okroglo«) mizo, kjer si nasproti sedita enakopravna partnerja. V smislu načela EU o subsidiarnosti je Smolle obenem zahteval tudi uveljavitev organizacijske avtonomije za koroške Slovence, ki bi vključevala tudi šolsko področje. Glede vprašanja odločb ustavnega sodišča in dvojezičnih krajevnih tabel pa je izrazil določen optimizem. »Dela še nismo zaključili, tabel še nismo postavili, ampak jih bomo!« je bil prepričan Smolle.

Glede notranjih konfliktov v manjšini pa je Smolle vnovič pozval predstavnike drugih organizacij slovenske manjšine (predvsem ZSO in SKS), naj odprejo pot k ustavnovitvi skupne organizacije oz. zastopstva, ki bi temeljila na demokratičnih načelih.

Kot slavnostna govornika na jubilejni prireditvi sta nastopila pesnik in akademik Niko Grafenauer, čigar rod izhaja prav iz Ziljske doline na Koroškem in nekdanja predsednika Koroške dijaške zveze (KDZ) Olga Voglauer. Prvi je poudaril pomen logosa, besede, ki ima pomembno vlogo za identitetno skupnost, torej tudi manjšino. Ob tem je poudaril vlogo NSKS, ki se - tako Grafenauer - postavlja po robu provincializmom, še posebej avstrijsko-koroškemu, ki namernajo izriniti slovensko besedo in identitetu iz javnega prostora te dežele.

Olga Voglauer pa je kot predstavnica mlajše generacije koroških Slovencev začela Narodnem svetu »vizijo o obstoju koroških Slovencev tudi v letu 2100.« Voglauerjeva je ob tem kritično ocenila politiko krovnih političnih organizacij slovenske manjšine na Koroškem, še posebej financiranje slovenske manjšine. Zato je pozvala funkcionarje slovenskih organizacij, tudi predstavnike NSKS, naj mladini »namenijo toliko denarja kot kakšni osrednji organizaciji«. Z vizijo za leto 2100 pa da je treba začeti takoj, vanjo pa zajeti tako osrednje zaledje slovenske skupnosti kot tudi mlaude »in tiste, ki so se od narodne skupnosti že umaknili.«

Minister za Slovence v zamejstvu in

Smolle je v svojem govoru pozval ostale manjšinske organizacije, naj odprejo pot do skupnega zastopstva

LUKAN

po svetu Boštjan Žekš je ocenil, da je bilo leto 1949 težko za Avstrijo, še težje pa je bilo za Slovence v njej. Ko so voditelji koroških Slovencev uvideli, da ne bo združitve s preostalimi slovenskimi ozemljimi, je Joško Tischler ustavil NSKS, čeprav so jugoslovanske oblasti podpirale drugo pot. NSKS je po njegovem dosegel pomembne uspehe, tudi v usklajevanju z Zvezo slovenskih organizacij (ZSO), izrazil pa je še prepričanje, da bi bila raven pravice koroških Slovencev brez delovanja NSKS nižja kot je.

Predsednik SSO Drago Štuka pa je dejal, da je osebno z NSKS povezan že iz študentskih let, ko je v začetku 50-tih letih spoznal Joška Tischlerja. Sklenil je z ugotovitvijo, da je vsak njegov prihod na Koroško praznik, saj pomeni vedno tudi obnovitev prijateljstva in sodelovanja med obema manjšinama.

Na vseslovenskem prazniku v Mohorjevi so predstavniki NSKS s predstavniki občin iz slovenske Koroške ob 90. obletnici saintgermanske pogodbe, ki je začrnila mejo med Mežiško dolino in drugimi s Slovenci poseljenimi deli Koroške, tudi podpisali slovesno izjavo, v med drugim pozivajo Slovenijo in Avstrijo »k še bolj plodnemu in odkritemu sodelovanju«. Kar pa zadeva manjšino, v skupini izjavi še piše, naj se Slovenija skupno z manjšino poda na mednarodno raven, če že v kratkem ne bo konkretnih rezultatov na področju manjšinskih pravic.

Ivan Lukan

ŠPETER - Začel se je tudi pouk v dvojezičnem šolskem centru

Prvič tretji razred nižje srednje in kar dva prva razreda v osnovni šoli

Že prvi dan so učiteljice in vzgojiteljice poskrbele, da je bil stik s šolo čim bolj vesel in prijazen

NM

NEGOTIN - 44. Mokranjčevi dnevi

Komorni zbor Ipavska osvojil prvo mesto

BEOGRAD - V Negotinu potekajo 44. Mokranjčevi dnevi. Festival je posvečen skladatelju in glasbenemu pedagogu Stevanu Mokranjcu (1856-1914). Na petkovem odprtju festivala je skupaj zapele sedem zborov, slovenski komorni zbor Ipavska (na posnetku) z zborovodjem Matjažem Ščekom je z doseženimi 95,3 točkami osvojil prvo mesto na mednarodnem zborovskem tekmovanju.

skladatelja prireditve spodbuja novo ustvarjalnost. Festival bosta jutri zaprla zbor Rondo Histria in romska folklorna skupina iz Romunije. Komorni zbor Ipavska (na posnetku) z zborovodjem Matjažem Ščekom je z doseženimi 95,3 točkami osvojil prvo mesto na mednarodnem zborovskem tekmovanju.

DEŽELA FJK Zakon za nemške skupnosti

VIDEJ - Skupščina za lokalne avtonomije je na včerajnjem zasedanju podprla zakonski predlog za zaščito nemško govorče skupnosti v Furlaniji-Julijski krajini ter ga predala v obravnavo deželnemu parlamentu. Zaščitni zakon sledi zakonom za zaščito Slovencev in Furlanov, ki ju je odobrila prejšnja Illyjeva uprava. Zakon za nemško skupnost je oblikovala desna sredina, prvi podpisnik je Franco Barutusso, nekdanji trbiški župan.

Zakon se bo izvajal v Kanalski dolini (občini Trbiž in Naborjet) ter v Karniji (v občinah Sauris-Zahre in v naselju Timau-Tischlbong v občini Paluzza). Kot je dejal njegov predlagatelj Barutusso se zakon sklicuje na državni zaščitni zakon 482 (jezikovne skupnosti) in na deželnih statutih, ki govorijo o zaščiti narodnih in jezikovnih manjšin.

GLEDALIŠČE

SMG s predstavo Fragile! na Poljskem

VARŠAVA - Slovensko mladinsko gledališče bo jutri s predstavo Fragile! nastopilo na mednarodnem gledališkem festivalu Demoludy v Olsztynu na Poljskem. Večkrat nagrjena predstava, ki jo je po drami Tene Štiviči zrežiral Matjaž Pograjc, pripoveduje zgodbo vzhodnoevropskih emigrantov v zahodni metropoli - Londonu, so sporočili iz gledališča. Na festivalu bodo med drugimi nastopili gledališka skupina Kufer (Kazališna Udruga Frustiranih Režisera) iz Zagreba, Beograjsko gledališče Atelje 212, Jugoslavensko dramsko pozorište iz Beograda in Sarajevski Teatar 55. Festival bo ponudil tudi branja dram Matjaža Zupančiča (Vladimirja), Dušana Kovačevića in Biljane Srblijanović.

Predstava Fragile!, ki je bila leta 2006 zmagovalka 41. Borštinskovega strečanja in se je doslej udeležila med drugim tudi gledališkega festivala Europa in Bruslju ter najpomembnejšega slovaškega gledališkega festivala Divadelna Nitra, bo septembra gostovala v Makedoniji, nato pa jo čaka osemnajstdnevna turneja po Švedski, ki se bo začela 29. septembra v Stockholmu.

ŠPETER - Za dvojezični šolski center v Špetru je bil včeraj res poseben in vesel dan. Začetek šolskega leta 2009/2010 je namreč prinesel pomembno novost, saj bodo letos prvi dijaki obiskovali tretji razred dvojezične nižje srednje šole, ki so jo v Špetru uvedli jeseni leta 2007, junija naslednje leto pa bodo tako v Benečiji imeli prvo dvojezično malo maturu.

Spodbudne vesti pa prihajajo tudi iz osnovne šole, kjer bodo letos imeli za prvi razred kar dve paralelni, saj so se malčkom, ki so dvojezično šolanje začeli že v vrtcu, pridružili še nekateri, ki so obiskovali italijanski vrtec.

Vse to je zadosten dokaz o privljenosti in kvaliteti špertske dvojezične šole, ki vsako leto privablja učence iz številnih občin v Nadiških dolinah in okolici. Veselo vzdružje je bilo seveda tudi v vrtcu, kjer je bilo na prvi dan pouka prav tako precej novih obrazov.

Razlogov za zadovoljstvo je bilo torej ob začetku šolskega leta v dvojezičnem šolskem centru veliko, pa čeprav je bil zaradi reforme Gelmini lansk zimo postavljen pod vprašaj sam obstoju špertskega dvojezičnega večstopenjskega zavoda. O začetku novega šolskega leta v dvojezičnem šolskem centru v Špetru bomo podrobneje še poročali. (NM)

OBRAČUNI - S predsednikom in direktorjem ZKB o polletni bilanci

Če bi bila banka manj prijazna, bi imela več dobička

Kljud nizkim obrestnim meram banka ni zvišala pristojbin za svoje storitve

OPĆINE - V tem črnom letu za finance in gospodarstvo se že pri polletnih poslovnih obračunih jasno po kaže, koliko »davka« so morala podjetja in banke plačati globoki finančni in gospodarski krizi. Če je obračun pozitiven, je to že samo po sebi uspeh, saj je več možnosti, da so polletne (in bodo tudi letne) bilance v redečih številkah.

To ni primer Zadružne kraške banke (ZKB), ki je tudi ob polletju zabeležila dobiček, o čemer smo se podrobnejše pogovorili s predsednikom upravnega odbora **Sergijem Stancichem** in z direktorjem banke **Alessandrom Podobnikom**.

Predsednik Stancich, za vami je polovica leta, ki je bilo verjetno eno najtežjih v vaši poslovni zgodovini.

STANCICH: Leto 2009 je vsekakor težko leto, mislim, da je težko za vse banke, morda pa je za manjše banke še težje. Mimo tega pa bi takoj na začetku rad povedal neko čisto človeško stvar, srčno, saj bo ne glede na poslovni rezultat letošnje leto zaznamovano s prezgodnjem smrtjo poddirektora Iгорja Luxe.

Glede rezultatov smo vsekakor zadovoljni, saj se je upravni odbor odločil, da ne bo bremenil strank in članov z dodatnimi stroški in z nizjevanjem oz. višanjem obrestnih mer, ker se je naš delokrog na srečo tako povečal, da imamo zadovoljiv rezultat in tudi zato, ker je naše poslanstvo to, da delamo v korist ozemlja in naše skupnosti.

Je šlo to povečanje delokroga na račun novih poslovnih?

STANCICH: Povečanje je skoraj v celoti zaslužna novih poslovnih v Trstu, čeprav beležijo dobre rezultate tudi druge filialke. Moram pa povedati, da je rezultat nove poslovalnice na tržaškem nabrežju presegel vsa pričakovanja.

Direktor Podobnik, kakšni so glavni podatki iz polletne bilance?

PODOBNIK: Rekel bi, da so glavne številke vedno tiste tri ali štiri. Poslovni dobiček smo letos znižali glede na enako lansko obdobje, vendar je z ozirom na situacijo kar sprejemljiv, saj po odštetju davkov znaša nekaj več kot 700 tisoč evrov. Tisto, kar je precej spodbudno, je tudi dobra rast kreditov in tudi vlog. Pri kreditih beležimo okrog 10-odstotno rast, pri vlogah pa približno 7,5-odstotno.

Predsednik in direktor Zadružne kraške banke Sergij Stancich in Alessandro Podobnik, spodaj osrednji sedež banke na Općinah

KROMA

Z veseljem lahko dodam, čeprav ne želim temu dajati prevelikega pomena, da smo že danes, v začetku septembra, uresničili poslovni načrt, ki smo si ga zastavili za vse letošnje leto.

STANCICH in PODOBNIK: In ta načrt ni bil skromen ...

PODOBNIK: To nam dokazuje, da smo tisto, kar smo izgubili z znižanjem obrestne mere in predvsem z zožitvijo škarij (razlika med pasivno in aktivno obrestno stopnjo, v kateri se skriva zaslužek banke, op.ur.) - naše škarje so se letos zožile za vsaj 60 do 70 odstotnih točk - kompenzirali s povečanjem prometa in tako dejansko nadomestili izgubo iz naslova obresti. In to je po moji oceni zelo dober rezultat.

S tako nizko ceno denarja ste torej izgubili dober del vašega zasluga.

PODOBNIK: Na žalost zadružne banke in torej tudi mi živimo predvsem z obrestmi. Ko so se aktivne obrestne mere znižale skoraj avtomatično, kar so ljudje ugotovili nemudoma pri plačevanju posojilnih obrokov, enako ne moremo reči za stranke, ki imajo pri nas depozite. Ti ljudje pa se ne zadovoljijo s tržno obrestno mero, ki znaša danes praktično nič. Ker banke potrebujejo likvidnost, skušajo varčevalce privabiti z nekoli-

ko višjimi obrestnimi merami, zato se moramo iz konkurenčnih razlogov temu prilagoditi tudi mi. Rezultat vsega tega je, da smo znižali obresti na posojila, nismo pa jih mogli v enaki meri tudi na depozite, zato imamo nižji dobiček. Zelo enostavno.

Za banko to pomeni nižji dobiček, za stranke in seveda člane pa je to ugodnost.

PODOBNIK: Seveda. Posebno zadovoljni so posojiljemalcii, hkrati pa več plačujemo tudi varčevalcem oz. članom.

Predsednik, kaj predvidevate do konca leta?

STANCICH: Mislim, da bomo lahko rezultate samo izboljšali. V Trstu je na srečo situacija tako, da se čuti kriza nekoliko manj kot v ostalih pokrajinah v deželi. Pri nas je srednja in mala industrija slabovratna, bančni in zavarovalniški sektor zaposljenata veliko ljudi, veliko je tudi upokojencev, zato krizo čutimo manj. Mislim torej, da bo naš rezultat na koncu leta kar dober.

Glede na to, da ste tudi banka, ki podpira gospodarstvo naše manjšine in da tudi to doživlja negativne učinke krize, ali se to potem prenaša na vaše poslovanje?

STANCICH: Mislim da ja. Nudimo vsekakor zelo dobre pogoje članom in tudi komitentom, bistvena razlika z drugimi bankami pa je ta, da dajemo odgovore v zelo kratkem roku, tako da podjetnik hitro ve, kaj ga čaka.

Imate do konca leta v programu še kakšne posebne dogodke?

STANCICH: Da, 25. septembra bomo tudi uradno odprli nove prostore naše poslovalnice pri Domu, ki se je preselila.

Kaj pa spremembe oz. novosti znatorj banke?

PODOBNIK: Na žalost je glavna novost tragična, izguba mojega namestnika in moje desne roke Igorja Luxe. To se logično pozna, zapustil je veliko vrzel v našem tekočem delu, ki je še nismo zapolnili. Sicer pa smo se reorganizirali z ustavnovitvijo treh ozemeljskih območij, Kras, Trst in Dolina-Milje, za katere smo imenovali tri odgovorne kolege. Ti trije šefi odgovarjajo direktorju, tako da smo ustvarili nekakšen filter med filialkami in vodstvom banke. Nadaljujemo tudi z izobraževalnimi tečaji, tako v okviru naše deželne federacije kot tudi z notranjimi tečaji. Še naprej poteka tudi izobraževanje na visoki ravni, z obiskovanjem raznih masterjev, poleg tega pa imamo še dodatne možnosti z zunanjim svetovalcem, ki nam pomaga pri organizaciji dela in pri iskanju rešitev za različne probleme. Potem pa imamo še izobraževalno šolo SEF, ki deluje v okviru zadružne fe-

deracije v Rimu in tam so specializirani prav v visokem izobraževanju (pred leti sem jo obiskoval tudi sam).

V centralni banki skušajo v zadnjem času stopiti bankam na prste pri transparentnosti, še posebno kar zadeva klavzule pogodb, ki so izpisane s skrajno majhnim tiškom in so tudi zelo zapletene.

PODOBNIK: Sam sem bil skepičen že pred leti, ko je združenje bank ABI uvedlo t.i. Patti chiari (jasne dogovore). Če je neka banka korektna, če je vedno izpolnjevala obljube in ni na drobno napisala klavzule, ki jih je potem uporabljala, če torej delam v potrebi banki, potem ne vidim potrebe po posebnih paktih. Če pa to ne velja za vse, potem mora Banka Italije, ki je odgovorna za bančni sistem v Italiji, v primeru problemov ukrepati in banke prisiliti k transparentnosti. Mi mogrede, nekorektnosti je zelo veliko. Za stranko morda decimalka več ali manj pri pristojbinah ni veliko, za banko pa se nabere lep denar. Ljudje morajo to upoštevati pri izbiri banke.

Še zadnje vprašanje za predsednika. Do konca leta je le še tri mesece in pol. Kakšen bo po vaši oceni končni obračun letošnjega leta?

STANCICH: Če našo banko primerjam z drugimi sorodnimi bankami in deželi, bi rekel, da smo kar uspešni. Vemo, da ima kar nekaj bank probleme z bilanco, tudi v Venetu. Iz podatkov, ki sem jih dobil v Trentu (Stancich je član vrha zadružnega sistema Triveneta, op.ur.), izhaja, da bo v Venetu vsaj osem bank končalo poslovno leto z izgubo. Tako da smo z našimi rezultati kljub vsemu zadovoljni. To, kar bi želel še poudariti, je, da pričakujemo 40- do 50-odstotno znižanje dobička ob koncu leta, je pa tudi res, da naše prispevke za teritorij nismo znižali za niti 20 odstotkov. V teoriji torej dajemo še več, kot smo dajali prej. V odboru smo sklenili, da bomo favorizirali člane, naše komitente in ustanove s teritorija. Drugače pa se na prošnje nečlanov in na kake posebne prošnje, čeravno včasih zanimive, ne bomo odzvali.

Vi bi torej lahko tudi omejili znižanje dobička, če bi bili manj prijazni do svojih članov in strank, ali ne?

STANCICH: Nedvomno. Veliko drugih bank se je obnašalo prav na tak način, mi pa smo skušali res dati potmen našim ljudem. Lahko rečem, da smo pošteni po duši, ni se nam zdelo prav, da bi v takem trenutku krize prisli pred člane s tremi ali štirimi milijoni evrov zaslužka. Prijaznost do članov in strank ostaja naša stalnica, kljub težkemu letu!

Pogovor zapisala Vlasta Bernard

EVRO

1,4561 \$

-0,2

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

14. septembra 2009

evro (povprečni tečaj)

valute	14.9.	11.9.
ameriški dolar	1,4561	1,4594
japonski jen	132,30	132,62
kitaški juan	9,9436	9,9662
ruski rubel	44,9152	44,8015
indijska rupija	70,9630	70,7440
danska krona	7,4434	7,4431
britanski funt	0,8790	0,8739
švedska krona	10,2627	10,2128
norveška krona	8,6685	8,6340
češka koruna	25,455	25,488
švicarski frank	1,5133	1,5137
estonska korona	15,6466	15,6466
madžarski forint	274,33	273,33
poljski zlot	4,2040	4,1925
kanadski dolar	1,5879	1,5728
avstralski dolar	1,6963	1,6908
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lev	4,2768	4,2800
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,7023	0,7023
brazilski real	2,6677	2,6442
islandska korona	290,00	290,00
turška lira	2,1853	2,1865
hrvaška kuna	7,3276	7,3300

EVROTRŽNE OBRESTNE MERE

14. septembra 2009

1 meseč. 3 mesec. 6 mesec. 12 mesecov

LIBOR (USD)	0,2433	0,299	0,6775	1,2537
LIBOR (EUR)	0,4037	0,7318	1,0262	1,2468
LIBOR (CHF)	0,1083	0,3066	0,4083	0,7116
EURIBOR (EUR)	0,454	0,771	1,04	1,255

ZLATO

(99,99 %) za kg

21.958,12 € -145,14

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE

14. septembra 2009

vrednostni papir zaključni tečaj v € spr. v %

BORZNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA	zaključni tečaj v €	spr. v %
GORENJE	11,09	-0,09
INTEREUROPA	6,29	-1,87
KRKA	72,14	-0,44
LUKA KOPER	23,49	+2,58
MERCATOR	174,14	+0,16
PETROL	311,66	+0,73
TELEKOM SLOVENIJE	160,29	+0,63

BORZNA KOTACIJA - DELNICE

14. septembra 2009

delnica zaključni tečaj v € spr. v %

ISTRSKI ZORNI KOT

Tokrat v ospredju predvsem slovensko-hrvaški odnosi

MIRO KOČJAN

Daleč pred drugimi vestmi in komentarji tudi istrski časopisi objavljajo poročila o dogovoru med Slovenijo in Hrvaško. Slovenija je odpravila blokado za sprejem Hrvaške v Evropsko unijo, na vrsti je zdaj seveda drugi del, to so mejna vprašanja. Mediji navajajo med drugim, da je s tem storjeni posmemen korak v evropskem duhu, seveda mimo pomena bilateralne rešitve.

Hrvaški predsednik Mesić je dejal, da smo žal izgubili »kar nekaj časa«, da pa je uspeh nespojen. Ne le za dve državi, marveč tudi za druge, ki imajo podobne probleme. Nekateri trdijo, da je to »pozitivni kompromis«, kakor praviti tudi Vesna Pusić, ki je na Hrvaškem odgovorna za pogajanja z Brusljem. Požitivno so tudi sodbe v drugih sosednjih državah. Italijanski zunanji minister Frattini je rekel, da gre za korak, ki bo pozitivno odmeval v vsem zahodnem balkanskem svetu ter da bo imela zlasti Italija koristi od tega, da se bo Hrvaška vključila v Unijo, saj je na Hrvaškem del italijanske manjšine.

Na dlani je, da hrvaški mediji doma enotno pozdravljajo dogovor in ga v bistvu prikazujejo kot hrvaško zmago. Istrski časniki pa o Sloveniji poročajo in komentirajo, da je večina politikov in organizacij sicer naklonjena sporazumu, da pa utegnejo nastati ovire, ko bo šlo za razpravo o mejnih vprašanjih. Niso namreč redka stališča, bremo, da se predsednik vlade pred podpisom dogovora ni posvetoval s predstavniki strank in parlamenta, kakor je sicer storila Jadranka Kosor v Zagrebu. Problem meje, ki je zdaj na vrsti, ni tako preprost. Živiljenjski interes Slovenije je, da se ji omogoči prost dostop v mednarodne vode.

Kakorkoli že, o tem smo imeli tudи nekaj razgovorov, Slovenija, ki se mora zdaj ubadati s »svojim problemom« (meje) bo moral ravnati pametno in perspektivno. Evropa zdaj pričakuje, potem ko je zdaj že bolj jasno, da je Hrvaška uživala nekako večjo podporo, da se Slovenija zdaj ne bo izneverila novi evropski klimi. Skratka, zastopa naj seveda odločno svoja mejna stališča, hkrati pa naj upošteva, kako je celina »konstruktivno« sprejela ta pogovor. Država se konec concev ni prodala, kakor je utemeljeno slišati v vladnih krogih. Dovolj jasen je bil predsednik države Danilo Türk, ko je dejal, da je to »prava pot«.

Nekoliko v nasprotju s sedanjim dogovorom, oziroma s korakom, ki ga je storila Hrvaška, pa je denimo srečanje istrskih predstavnikov socialne demokracije Istrskega demokratskega zborja in združenih upokojenskih organizacij. Na Reki so te dni ostro grajali zdajšnjo vlado, češ, da ni nič drugačna od Sanaderjeve ter da je vse bolj očitno, kako kriminal in korupcija vladata v javnih ustanovah in podjetjih. Slavko Linič, ki je bil reški predsednik, je rekel, da je prebivalstvo izgubilo vsakršno zaupanje v današnjo politiko. Dogajajo se, med drugim, nezaslišane rešitve, povezane s strankarskim ali drugim partikularizmom. Linič je denimo opozoril, da je domala absurdno, da je javna ustanova »Hrvaške ceste«, ki je očitno na strani vlade, odgovorna za zgraditev hitre železniške proge med Zagrebom in Splitom, čeprav je to problem železniških ustanov. Osnovna misel omenjenih strank je v glavnem ta, da so nedavno sprejeti ukrepi samo domnevno proti krizi in proti že tako

slabim razmeram prebivalstva.

Tudi v Istri in na Kvarneru so imeli tako imenovani »Teden mobilnosti«, evropska zamisel, da bi sprejeli ukrepe za izboljšanje okoljskega stanja v mestih. V Pulju so se v glavnem dogovorili, da bodo povečali število mestnih parkov (6 novih), na Reki so storili podobno, vendar s tem, da bodo sodobnejše in okoljsko primereno uredili stare dele mesta. Na Reki pa razmišljajo tudi o tem, da bi priporočili, da bi bilo ob sobotah in prazničnih manj prometa z osebnimi vozili, v zamenjo pa več prometa z javnim. Teh je dovolj. Mnenja so si različna.

Manjšine na Hrvaškem, tudi italijanska, so v glavnem zadovoljne s sredstvi, ki jih redno letno dobivajo od vladе. Letos so organizacije prejele sicer manj kot lani (skupaj 42 milijonov kun oziroma približno 5,8 milijona evrov), vendar zvezne hvalijo redno financiranje. Kljub temu pa nameravajo revirirati nekatere točke zlasti v korist doseglej zapostavljenih manjšin po jugu. Pri pombe pa imajo manjšine, to pa že dalj časa, na račun, kako krajevne oblasti žal marsikje zanemarjajo krajevna statutarna določila. Pri določanju sredstev v bodoče bo državni svet za manjšine to upošteval.

Dobre novice prihajajo z univerze v Pulju. Doslej se je vpisalo kar bližu 40 odstotkov študentov več kot lani. Zlasti obiskovana bo fakulteta za gospodarstvo, skupaj z nekaterimi njenimi pododdelki, med katere spada na primer tudi Umag, kamor bodo hodili redno predavat profesorji ekonomskih fakultet, najbrž pa tudi drugih fakultet. Odločitev za Umag kot nekakšno puljsko filialo je za vrsto študentov, starih in novih, kajpak dobrdošla.

PISMA UREDNIŠTVU

Finančna kriza

Pred dnevi sem z zanimanjem sledil komentar Vlaste Bernard »Svareča obletnika banke Lehman« (9. september 2009) ter se takoj podal k branju, a branje sem zaključil z željo, da bi odnesel marsikaj več. Argument o finančni krizi je zelo aktualen in je deležen vsestranskega zanimanja med ekonomisti, poslovneži, novinarji in univerzitetniki. V omenjenem komentarju nisem zasledil globlje analize, ki je potrebna za razumevanje krize, čeprav gospo Bernard navadno odlikuje visok nivo poročanja in natančno podavanje ekonomskih podatkov. Skušal bom na kratko podkrepiti nekatere njene trditve.

Finančna kriza je predvsem rezultat tveganij poslovnih strategij nekaterih investicijskih bank v zadnjih letih in razvoja t.i. »kreativne finance«, predvsem na anglosaških trgih, ki so na tem področju med najbolj naprednimi. V zadnjih letih se je namreč razvila niša zelo tveganih posojil (angl., subprime mortgage markets), to je subjektom dejansko brez realnih možnosti za povrnitev dolgov in njenih stroškov. Analize kažejo, da je število takih posojil v ZDA naraščalo od leta 2000 dalje, a možnost zloma so občutili le redki ekonomski analitiki, čigar analize nihče ni jemal resno. Vzrok za to je morda pretirano liberalna politika, ki je v zadnjih desetletjih prevlada v razvitih državah ter v pomanjkanju ustrezne finančne regulativne, ki bi nadzorovala številnim novostim v finančnih trgih.

Mnoge banke – ne le Lehman Brothers – in številne finančne institucije so poslovale s ciljem, da bi zogli povečale profitabilnost, ne da bi ciljale na povečanje realne vrednosti podjetja, kot velevažno pravila o zdravem in uspešnem poslovanju. POMEMBNO vlogo je pri takem ravnjanju odigral človeški faktor: kot trdi italijanski ekonomist Luigi Zingales, investicijske banke so izbirale upravitelje in managerje iz enih in istih krogov, ne da bi pri tem vključevali upravitelje iz zunanjih krogov, ki bi lahko preprečili ali vsaj

Clovek se še po več ko osmih desetletjih čudi domiselnosti teh navedkov in aktualnosti Trubarjeve besede v tistih povsem drugačnih zgodovinskih okoliščinah,« je še poudaril Bevk.

Lucijan Pelicon

JEZIK NA OBROBU

Ko so ob odhodu na počitnice nastale na cestah dolge kolone vozil, je poročevalec med drugim zapisal: »Posegli so tudi gasilci in prostovoljci, ki so turistom v razbeljenih avtomobilih posredovali plastenke vode.« Vistem članku je pisalo tudi **pravilno**, in sicer, da so plastenke vode posredovali turistom.

Ker pa ponujati in posredovati nista sinonima, ju ne bi smeli uporabljati po milji volji ali celo za menjati.

Ob tem se moramo najprej vprašati, kaj **pravzaprav pomeni posredovanje** in glagol **posredovati**. Prvotni pomen glagola je **posmagati**, da se v kaki stvari, posebno v sporu ali pri sklepanju pogodbe doseže sporazum, soglasje. Zato lahko rečemo, da je kdo posredoval med sprtimi sosedoma, pa tudi, da je kdo pri oblasteh posredoval za zahteve študente. **V italijanščini bi uporabili glagola intervenire ali mediare.**

Med **brskanjem po slovarju (SSK)** ali **Pravopisu (SP)** takoj vidimo, da ima isto korenško osnovno kot posredovati zelo velika besedna družina.

Tako je pogovornim predlogom posred najdemo geslo posreden -dna -o z zgledi posreden odgovor, vpliv; posredno odločanje, spoznanje. **Pridevnik posreden nam pove, da nekaj poteka ali se opravlja s posredovanjem, torej indirektno.** Tem zgledom sledi še dolga vrsta drugih, tudi strokovnih izrazov, ki pa so vsi razumljivi, če razumemo pridevnik posreden. **Tako je npr. v ptt posredna zveza s posredovanjem vmesnih pošt ali telefonskih in telegrafskih central.**

Posrednica je ženska, ki posreduje, posrednik pa kdor posreduje, npr. v sporu, pri kupčiji; **v ekonomiji je znani trgovski posrednik -človek, ki opravlja trgovske ali bančne posete za poslovnega partnerja.**

Pridevnik posredniški se nana-

ša na posrednike ali posredovanje, tako **poznamo posredniško dejavnost in posredniške stroške; medtem ko je posredništvo tista dejavnost, ki se ukvarja s posredovanjem**, sem spadata potovalno in trgovska posredništvo. Posrednost je lastnost ali značilnost posrednega. Filozofija poznava posrednost dokazov. **Posredovalce je, kdor posreduje npr. pri sklepanju pogodb, pa tudi med dečavci in delodajalcem.** Pri tem geslu se dvakrat srečamo še z drugačnim kvalifikatorjem, v publicističnem jeziku je zabeležen posredovalnik skladbe ob sopomenki izvajalec, in še: za to so odgovorne banke kot glavni posredovalci kreditov, t.j. dajalci kreditov. **Ženska oblika posredovalka je zabeležena samo v prvotnem menu, torej ženska, ki posreduje.**

Posredovalnica je urad za posredovanje: take so stanovanjske posredovalnice, ženitna posredovalnica; posredovalnica za delo, za službe. **Posredovalnina je plačilo za posredovanje,** posredovanje pa glagolnik od posredovati.

In na koncu bomo našli še obsežno geslo glagola posredovati, kjer se poleg prvotnega pomena srečujemo z vrsto v publicističnem jeziku rabljenih zvez oz. pomenov.

V nesreči so takoj posredovalne zdravniške ekipe, namesto so pomagale; Policisti so morali večkrat posredovati, namesto poseči. **V tem razsirjenem pomenu se je začel glagol posredovati pojavljati na ljubljanski televiziji v šestdesetih letih prejšnjega stoletja.** Več o tem prihodnji terek.

S.L.

NANOS - Prvi tečaj slovenskega jezika 1924 Društvo TIGR odkrilo spominsko ploščo

RAZDRTO - V soboto 12. septembra je na domačiji Blažonovičih Nanosu Društvo TIGR odkrilo spominsko ploščo v spomin na avgust 1924, ko se je na domačiji Blažon zbral preko 50 mladih, da bi se poučili o ilegalnem pouku slovenskega jezika po primorskih domovih. To domoljubno dejanje je bil odgovor na fašistični zakon - Gentilejevo reformo, ki je leta 1923 ukinil pouk v slovenskem jeziku.

Prireditev je pozdravil tudi predsednik Skupnosti partizanskih učiteljev Primorske Alojz Bizjak. Slavnostni govornik je bil Marjan Bevk predsednik Društva TIGR Primorske, ki je orisal čas in pomen tega tečaja.

V svojem posegu je Bevk (**na posnetku**) med drugim poudaril, da je bilo bistvo primorskoga boja prav boj za slovenski jezik, ki pomeni bistveno značilnost nekega naroda, brez katere naroda preprosto ne more biti več, kar so Primorci zaznali skoraj nagonsko in s tem spoznali bistvo, ter se s stisnjeni mi pestmi in zobjmi postavili v njego-

vo bran. Citiral je besede Edvarda Kocbeka, da »ni nobene druge poti v prihodnost, kakor da se jezika, ki je nastal z nami vred kot resnica našega počlovečenja, oprimemo posebno danes, ko se s planetarizmom vtihotaplja v nas bližnje in daljne skušnjave lahkonega svetovljanstva.«

»In prav tem vidim poslanstvo članov klubov mladih tigrovcev, ki naj črpajo moč za ustvarjalno rodoljubje prav v dijakih in visokošolcih, ki so se poleti 1924 zbrali tu pri Blažonovičih. Da bodo v nove rodovalne prenesli aksiom očaka slovenstva Primoža Trubarja: stati inu obstati! Dandanašnji bi mogli in morali stati pokončno in samozavestno, s ponosom na naš boj in naše dosežke, ki nas uvrščajo med kulturne in civilizacijske narode sveta.«

Clovek se še po več ko osmih desetletjih čudi domiselnosti teh navedkov in aktualnosti Trubarjeve besede v tistih povsem drugačnih zgodovinskih okoliščinah,« je še poudaril Bevk.

Lucijan Pelicon

zmanjšali napake in tveganja prejšnjih in tako izboljšali celotno poslovno strategijo.

Ena izmed novosti finančne krize je njen globalna razsežnost: v ZDA so se podobne krize pojavile že v osemdesetih letih, ko je propadla cela vrsta hranilnic in posojilnic (savings and loans), a brez večjih posledic za mednarodno gospodarstvo. Danes je stanje povsem drugače, kar ni čudno, saj so finančni in gospodarski trgi vse bolj povezani na mednarodni ravni. V sodobnem gospodarskem sistemu tveganje sploh ni izjema, in ko podjetja slabovo poslujejo in ne ravnajo etično prej ali slep pač propadejo ali pa zamenjajo lastnike in upravitelje. Tudi zaradi tega je bilo v zadnjih letih mnogo podudarka na pravilnem ravnjanju s tveganjem (risk management), a žal nikomur ni uspelo, da bi dejansko preprečil nastanka krize.

S sklepno mislijo gospo Vlasto Bernard, da se iz »te katastrofe nismo dovoljni naučili, da je nismo v celoti izkoristili za temeljiti premislek o globalnem načinu življenja in proizvajanja bogastva« se strinjam delno (med drugim bi se bralec pričakoval, da se bo avtorica po takem zaključku malce bolj izpostavila ter sama predlagala lastne ugotovitve ali kako mogočno rešitev). Spremembe v razmišlanju se mi zdijo očitne: poudarek na pomenu dobre finančne regulative je na primer spet aktualen; vse bolj je poudarka na menu izurjenih in izobraženih kadrov bodočih v podjetjih kot na politični ravni; intelektualci oživljajo zanimive ekonomske teorije Keynesa in neo-keynezijancev o pomenu pravilnih političnih odločitev za uspešen rast gospodarstva; ponovno se ceni davkoplačevanje kot sredstvo za bogastvo širše skupnosti in za družbeno pot.

Prepričan sem, da trenutno ne moremo pričakovati drastičnih sprememb, kajti slednje bi bile morda nenačarne in večina ljudi bi jih ne sprejela. Zaenkrat se mi zdi bolj pomembno, da globoko preučimo razlage, ki so povzročili krizo, in jih razumemo v celoti (le tako lahko pre-

čimo, da se ponovijo v prihodnosti). Prepričan sem, da bodo predvsem mlajše generacije prinesle novosti in popravke, in to postopoma: mladi ekonomisti in izvedenci iz političnih ved, novi podjetniki; mladi študentje, ki trenutno še posedajo na univerzah ali tisti, ki so se kmaj vključili v svet dela, in ki si želijo izboljšav ter že razmišljajo, kako bodo slednje uresničili.

Mitja Stefancic

PRIPIS AVTORICE: Našemu prijaznemu bračku zahvala za to analizo, ki pojasnjuje vročke in učinkove finančne krize, na koncu pa dodaja optimistično vizijo izhoda iz nje. V dnevniku smo o vzrokih krize pisali že ničkolikorat, od lanske jeseni naprej, komentirali smo njen potek in zdaj se seveda sprašujemo, kdaj in kako se bo končala. Mnenja o tem so deljena, sama pa žal nisem optimistična, kot je naš bralec, ker se mi vračanje h Keynesu in golo pridiganje o potrebi po tem in onem (tehnologija, znanje, zelena ekonomija ipd.) ne zdi nobena revolucija. Ugotavljam, da je prevladal stan recept droganja nekaterih trgov (avtomobilskega, gradbenega itn.) in močnih injekcij državnega kapitala v banki in industrijski sistem. Medtem ko vsi po vrsti obljubljajo, da bodo bolj »pridni«, nekatere finančne multinacionalke že naskakujejo trge z novimi zamaskiranimi produkti, države pa nimajo dovolj poguma, da bi uporabile edini učinkovit vzvod za oživitev realnega gospodarstva, in sicer fiskalno politiko. Kaj vse se za tem pojmom skriva, pa je že tema za strokovno razpravo.

ČLOVEKOVE PRAVICE - Za visoko komisarko Pillay migrantov ne gre zavračati kot odpadke

ZN kritizirajo italijansko politiko do migrantov

Za opozicijo je treba kritike resno upoštevati - Zunanje ministrstvo zavrača opazke

ŽENEVA - Visoka komisarka Združenih narodov za človekove pravice Navi Pillay ostro kritizira države, med njimi Italijo, ki v nasprotju z mednarodnim pravom »započačajo in zavračajo migrante, ne da bi preverili, ali gre za begunce s pravico do azila«. Včeraj objavljenem govoru, ki ga bo visoka komisarka sicer prebrala na današnjem odprtju 12. zasedanja Sveta ZN za človekove pravice v Ženevi, je med drugim naveden primer gumenjaka z eritrejskimi migranti, ki je avgusta ostal brez pomoči sredi morja med Libijo, Malto in Italijo.

Poleg tega Pillay v svojem govoru zahteva, naj države prenehajo z zapiranjem migrantov in sploh z njihovo kriminalizacijo, kakor tudi z njihovim zavračanjem, »kot da bi bili nevarni odpadki«. Pri tem se nanaša na dogajanje v Sredozemlju, pa tudi v Adenskem zalivu, Indijskem oceanu in v Karibskem morju.

Visoka komisarka ZN za človekove pravice se ob Italijo obregne tudi v odstavkih, ki jih namenja diskriminaciji Romov in Sintov. Obstajala naj bi namreč »obsežna dokumentacija« o zapostavljanju Ro-

mov v Italiji ter o ponižujočem ravnanju z njimi.

Navedene anticipacije današnjega govora Pillayevje so seveda globoko odjeknile v Italiji. Predstavniki opozicije, Cerkve, pa tudi nekateri pripadniki vladne večine, kot je predsednik poslanske zbornice Gianfranco Fini, so v njih videli potrditev kritik in bojazni, ki jih tudi sami že dalj časa izražajo. Načelnica Demokratske stranke v senatu Anna Finocchiaro je menila, da bi italijanska politika ne smela preslišati opominov uglednih forumov, kot je Svet ZN za človekove pravice.

Slišati pa je bilo tudi povsem različne odzive. Zunanje ministrstvo je v noti za tisk zapisalo, da opomini Pillayevje ne morejo zadevati Italije, saj je to država, ki je »rešila največ življenj v Sredozemljiju« in katere vlada ima mednarodno pravo za svoje temeljno vodilo. Glasnik Ljudstva svobode Daniele Capezzone pa je menil, da so napadi ZN politično nesprejemljivi, in je svetovno organizacijo kritiziral, češ da daje vse več teže diktaturam in nedemokratičnim režimom.

POLITIKA - Il Giornale Feltri grozi Finiju z objavo dosjeja o aferi s prostitutkami

MILAN - Predsednik poslanske zbornice Gianfranco Fini je še vedno tarča ostrih napadov iz desnosredinskih vrst. Včeraj si ga je že drugič v tednu dni privočil družinski dnevnik premierja Silvia Berlusconija Il Giornale. Uvodnik proti njemu je podpisal sam direktor Vittorio Feltri, ki je pred nedavnim s pritlehnim napadom prisilil direktorja katoliškega dnevnika L'Avvenire Dina Boffa k odstopu. No, Feltri uporablja tokrat proti Finiju podobna sredstva, s kakšnimi je moralno likvidiral Boffa.

Uvodničar v prvem delu podrobnejše opisuje, kako se nekdanji vodja Nacionalnega zaveznosti vse bolj oddaljuje od stališč Ljudstva svobode in sploh od desne sredine. Potem ugotavlja, da bo Fini težko imel politično prihodnost v Demokratski stranki ali v »velikem centru«, za katerega se ogrevata UDC. Nasledili sklene, da se predsednik poslanske zbornice očitno pripravlja na obračun z Berlusconijem z namenom, da bi prevzel njegovo mesto, magari s pomočjo sodnikov, ki vseskozi »provarijo« proti premierju. Tu pa si Feltri privoči nizek udarec. Omeni namreč, da razpolaga z dosjejem iz leta 2000, ki dokazuje, da je bil Fini vpletjen v aferi s prostitutkami, ki so hodile »delelat« v poslanskem zboru.

Finijeva odvetnica Giulia Bongiorno je včeraj povedala, da predsednik poslanske zbornice razmišlja o sodni tožbi proti Feltriju. Več deset parlamentarcev večinoma iz vrst ukinjenega Nacionalnega zaveznosti pa se je v pismu Berlusconiju postavilo Finiju v bran.

RAI - Danes Porta a porta namesto Ballaròja Santoro: Za Vespo stoji Berlusconi

RIM - Radiotelevizijska ustanova RAI se je spet znašla v vrtincu ostrih polemik. Prva zadeva drevišnjo oddajo Porta a porta Bruna Vespe, zaradi katere so preložili začetek novega niza oddaj Ballarò, druga pa zadeva oddajo Annozero, pri kateri naj bi, kot v preteklosti, sodeloval tudi novinar Marco Travaglio, ki mu do včeraj RAI še ni obnovila pogodbe.

Predsednik RAI Paolo Garimberti je spor okrog oddaj Porta a porta in Ballarò označil kot odraz zelo slabbe notranje organizacije, ki vlada v javni radiotelevizijski hiši. Njegove kritike so namenjene generalnemu direktorju RAI Mauru Masiju, ki je vsekakor zanikal politično ozadje dogajanju. Dejstvo je, da bo Vespa drevi v neposrednem televizijskem prenosu spremjal predajo obnovljenih oziroma na novo zgrajenih stanovanjskih objektov potresencem. Menda bo tam tudi ministriki predsednik Silvio Berlusconi.

Slednjega Michele Santoro (voditelj Annozero) odkrito obtožuje, da za

PREDSEDNIK RAI
PAOLO GARIMBERTI
ANSAL

kulisami vodi »igre« znotraj RAI, čeprav se pri tem nikoli ne direktno izpostavlja. Santoro je začuden, ker mora o pogodbji za Travaglia odločati upravni svet RAI, kar predstavlja izjemo, saj o ostalih pogodbah o sodelovanju odločajo direktorji posameznih televizijskih radijskih mrež.

Upravni svet medtem še ni obnovil mandata direktorju tretje TV mreže Paolu Ruffiniju in direktorju TG3 Antoniju Di Belli. Govori se, da bo njegovo mesto prevzel Enrico Mentana, nekdanji direktor TG5.

KULTURA - Se začenja lov na intelektualce?

Odzivi na izjavo Brunette, da so filmarji »paraziti«

RIM - Besede italijanskega ministra za javno upravo Renata Brunetta, ki je ob koncu tedna italijanske filmske ustvarjalce opredelil kot »parazite«, za mnoge predstavlja nov napad na filmsko produkcijo. Jezno so se odzvali že številni prizadeti filmarji in kulturniki.

»Država ima nalogo, da financira kulturno, od knjižnic do restavtratorjev dejavnosti, zabava pa je nekaj drugega. Zakaj pravzaprav financiramo filme? A mogoče financiramo kakšno diskoteko,« se je pred dnevi provokativno spraševal Brunetta. Ministra za kulturo Sandra Bondi je pozval, naj »kolikor se da hitro« črti denar za financiranje filma in filmske ustvarjalce označil za »parazite«.

»Brunettovo besede so napad na enega zadnjih področij, na katerem se je bilo v Italiji še mogoče svobodno izražati,« je izjavil režiser in igralec Michele Placido, ki se je na pravkar končanem festivalu v Benetkah predstavil s filmom Il grande sogno (Veliki sen), zgodbo o turbulentnem letu 1968. Režiserka Francesca Comencini izza besed

ministra Brunette vidi »politično računico«, namreč vzbujanje napetosti. »V Benetkah smo predstavili dokument, osnutek zakona, narejenega po francoskem modelu. Na njegovi podlagi bi se dohodki od filmov stekali nazaj v kine,« je pojasnila Comencinijeva.

Na ministrovo izjavo se je včeraj oštros odzval dnevnik La Repubblica. Izjava »utegne presenetiti vse tiste, ki so podcenjevali bliskoviti prihod na oblast aktualne vlade«, je zapisal časnik. »Točka velik del političnega programa konzervativne vlade Silvia Berlusconija se napaja iz fašistične dediščine Italije in počiva na dveh temeljnih kamnih populističnih demagogij: antikomunizmu in zaničevanju kulture. (...) Vračanje k žaljivim izrazom, kot so »paraziti« (...), zato ne sovpada slučajno s tem, da niti šef vlade ne skriva ali ne more več skravati svojega nagnjenja k tiraniji (...). In tako je po lovu na homoseksualce, priseljence, Rome in sindikaliste zdaj odprt še lov na intelektualce (...),« je zaključila La Repubblica.

KALABRIJA - Podmornica-robot potrdila izjave mafiskskega skesanca

Na dnu Tirenskega morja divje odlagališče strupenih odpadkov

Sindikat kovinarjev Fiom oklical stavko 9. oktobra

RIM - Sindikat kovinarjev Fiom-Cgil je oklical 8-urno stavko 9. oktobra. Konec prejšnjega tedna so se namreč pretrgala pogajanja, ki jih je skupno z drugimi sindikati vodil za obnovno delovne pogodbe. Zveza delodajalcev Federmeccanica je namreč dejala, da se je pripravljena pogajati le na osnovi platforme, ki sta jo predstavila sindikata kovinarjev Fiom-Cisl in Uim-Uil v skladu z novim modelom vsedržavnih delovnih pogodb. S tem pa se Fiom-Cgil ne strinja, saj gre za reformo, ki je bila izpeljana brez pristanka največjega italijanskega sindikata.

Nancy Pelosi obiskala potresecne v Abrucihi

L'AQUILA - Predsednica predstavnika doma ameriškega kongresa Nancy Pelosi je včeraj obiskala potresecne v Abrucihi, od koder izhaja njen rod. Čestitala je civilni zaščiti za učinkovito vodenje pomoci in popotesne obnove. Pelosijevo je spremjal predsednik poslanske zbornice Gianfranco Fini, ki je ugotovil, kako je mogoče z družbenimi močmi veliko dosegči. Poleg tega pa je Pelosijevo postavil za zgled uspešne integracije italijanskih emigrantov v tujini. »Tudi to dokazuje, da se migrantov ne smemo batiti,« je poudaril.

ŠOLSTVO - Ministrica Gelmini: Kdor zganja politiko, naj zapusti šolo

NEAPELJ - »Kdor se hoče politično udejstvovati, mora zapustiti šolo. Nekateri šolniki in šolski funkcionarji, ki vsekakor predstavljajo manjšino, nočejo izvajati odobrenih reform, zlasti tiste, ki uvaja enotnega oz. prevalentnega učitelja. Kdor se tako obnaša, izbljuba šolo v politične namene, kar je nesprejemljivo.«

Tako je povedala šolska ministrica Mariastella Gelmini ob robu slovesnosti, ki je včeraj potekala ob začetku novega šolskega leta v zaporu za mladoletne v Nisidi pri Neaplju. Gelminijeva je poudarila, da levička že dolgo skuša spremeniti šolstvo v politično arena, in to z demagoškimi stališči. Tako se je po njenem izkazalo za neosnovano »ustrahovanje« levice, če da bo ukinjen celodnevni pouk. »V resnic se celodnevne pouke letos udeležuje 50 tisoč otrok več kot lani,« je dejala. Prav tako demagoški naj bi bili sedanj protesti v obrambo 27 tisoč celoletnih suplentov, ki so v novem šolskem letu ostali brez službe. »Gre za žrtve sindikatov in vseh tistih, ki so jim obljudljali stalna delovna mesta,« je dejala.

Gelminijeva je naposled napovedala, da od šolskega leta 2010-2011 dalje bodo razredi smeli obsegati tri največ 30 odstotkov priseljencev. Ministrstvo ta čas še pripravlja zadevno normo, ki naj bi imela za edini cilj to, da bi se priseljenici čim uspešneje integrirali.

CETRARO - Na dnu Tirenskega morja, kakih 20 milij od Cetrara v pokrajini Cosenza, leži potopljen ladja Cunsky s 120 sodi strupenih odpadkov, po vsej verjetnosti radioaktivnih. Tako je ugotovila podmornica-robot, ki se je minulo soboto po nalogu generalnega javnega tožilca iz Paole Giordana Bruna spustila skoraj 500 metrov globoko. Izkazalo se so torej za resnične izjave, ki jih je Brunu dal mafiskski skesanec Francesco Fonti. Kaže, da je takšnih potopljenih ladij več. Na dnu Tirenskega morja naj bi skratka obstajalo pravo divje odlagališče posebno strupenih odpadkov, ki se jih njihovi proizvajalci oz. lastniki niso mogli oz. hoteli znebiti na legalen način.

Sicer pa kaže, da so podobna odlagališča v Kalabriji tudi na kopnem. Tako zatrjuje sam Giordano Bruno, ki je prosil ministrstvo za okolje za pomoč, saj gre za izredno zahtevne in tudi drage preiskave. Bruno bi želel priti do dna zadevi, o kateri se sicer govori že dolga leta. Za izvedbo preiskav se je med drugim večkrat zavzela Liga za okolje.

Trst

Slovensko stalno gledališče - Z bralnimi vajami

Srce slovenskega gledališča kljub krizi utripa v obrekovalnici

Jutri srečanje upravnega sveta z osebjem - Priprave na Oblomova Gončarova

V Kulturnem domu teče življenje Slovenskega stalnega gledališča, kljub krizi, naprej. Gotovo ne tako intenzivno, kot bi bilo pričakovati tuk pred začetkom sezone, pa vendar...

Snažilka je zjutraj bentila nad puščanjem vode v drugem nadstropju; v vodstvenih uradih je osebje nadaljevalo delo na računalnikih. Seveda: veselih obrazov ni bilo opaziti. Na njih je bilo razbrati negotovost. Zaskrbljenost za usodo gledališča in njihovo lastno usodo, imenovano delovna pogodba. Nekaj očitkov je bilo slišati. Vedeni smo, da se gledališče nahaja v težkem položaju, a zakaj nas niso prej obvestili o dejanskem stanju. Tako bi lahko sindikalne organizacije prej posegle, so namignili.

Na oglasni deski v prvem nadstropju je bil zlepiljen dopis upravnega sveta z vabilom na jutrišnje srečanje z osebjem, »na katerem bomo poglobljeno razpravljali o vseh aspektih trenutnega stanja.«

Upravni svet si prizadeva izpeljati v celoti program dela, ki je bil sprejet junija letos. Vsi naporji so usmerjeni v ohranitev neokrnjenega tehničnega in umetniškega ansambla gledališča in v to, da se bodo pogodbe podpisale v skladu z ustaljeno praksijo in z repertoarjem iz junija letos. »Prepričani smo, da nobena prilagoditev programa ne bi pripomogla k reševanju finančne krize. Nasprotno mislimo, da je kvalitetni umetniški program predpogoji za vzpostavitev stabilnega finančnega stanja v gledališču,« je zapisano v pismu, ki končuje s pozivom: »Upamo, da bo srečanje pomagalo, da okreplimo medsebojno zaupanje in da strnemo vrste v skupnih naporih.«

Obrekovalnica v prvem nadstropju, kraj, kjer se z bralnimi vajami rojevajo predstave (oziroma: projekti, kot jim pravijo igralci), je dopoldne samevala. Na veliki, težki leseni mizi je Oblomov Ivana Aleksandroviča Gončarova čakal na bralce-igralce.

Bralna vaja se je začela na podvečer. Tako kot v drugih kriznih obdobjih so se igralci lotili dela. Brez podpisane pogodbe, brez gotovosti, da bo jutri ali pojutrišnjem podpisana. Vodstvo bi moralo upoštevati srce teatra, to je igralce in tehniko, je pred vajo pozvala Nikla Petruška Panizon. In tudi sinčič je srce Slovenskega stalnega gledališča utripal.

M.K.

NOCOJ Likovna razstava Adriana Bona

Nocoj bo ob 18. uri v razstavnišču Giubileo na Obrežju Tretjega novembra št. 9 v Trstu odprtje samostojne razstave slikarskih del tržaškega umetnika Adriana Bona. Ciklus novejših del nosi naslov Globoka čustva in sledi že predstavljenemu ciklusu Lun. Na ogled je 16. do 26. septembra na papirnatih podlagah, vsake je posvečeno določenemu čutству.

O razstavi bo spregovorila Elena Bertocchi, umetnikov do-sedanj likovni razvoj pa bo predstavila Jasna Merku. Med večerom bo nastopil Fulvio Minghinelli, ki bo glasbeno interpretiral v živo nekatera razstavljenega dela. Razstava bo na ogled do 6. oktobra od pondeljka do sobote 17.00-20.30 in ob praznikih 10.-13. V sredo, 23. septembra pa bo potekala z začetkom ob 18. uri okrogla miza za izmenjavo misli na temo čustev.

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
trst@primorski.eu

Torek, 15. septembra 2009

Primorski
dnevnik

Srečanje na temo »Diabetes in srce«

Združenje sladkornih bolnikov prireja danes ob 17. uri v dvorani zavarovalnice Generali (Ul. Trento 8) srečanje na temo Diabetes in srce, kako preprečiti kardiovaskularne zaplete. O tem vprašanju bo predaval kardiolog Gianfranco Sinagra. Jutri ob 17. uri bodo medtem v Ul. Foschietti 1 odprli nov sedež Združenja sladkornih bolnikov tržaške pokrajine.

Nova pot Poezija Krasa v botaničnem vrtu Carsiana

V botaničnem vrtu Carsiana so odprli novo tematsko pot Poezija Krasa. V tem okviru so predstavili kraško planoto s pomočjo književnih in pesniških prispevkov, obogatenih z informacijami o botaniki in geologiji. Obisk poti bo s pomočjo letaka na voljo vsak dan do 15. oktobra.

Obnova cestne signalizacije

Občina Trst obvešča, da bodo ob ugodnih vremenskih razmerah do petka zjutraj v nočnih urah med 21. in 6. uro dela ob novo cestne signalizacije. Včeraj zvečer so obnavljali signalizacijo na Drevoredu D'Annunzio (odsek med Trgom Garibaldi in Trgom Mioni) in na Trgu Sonnino, medtem ko se bodo danes zvečer začela dela v ulicah D'Azeleglio (odsek med Trgom Garibaldi in Trgom Mioni), Pascoli in Conti.

Pročelje liceja Dante zamenjal za stranišče

Kot se žal na mestu preveč pogosto dogaja, si je nekdo spet izbral steberšče pred licejem Dante za stranišče. Kar pri belm dnevu je C.I., ki je sicer policiji znan po postopanju na območju Oberdankovega trga, sklenil, da se bo olajšal za dva deci in se pri tem ni zmenil za množico mimočočih. Uriniranje pa sta na njegovo nesrečo opazila tudi dva policista, ki sta ravnokar opravljala obhod območja. Pravočasno sta prijela možarkarja, čeprav se jima je skušal izmazniti. Dejstvo, da je pročelje liceja zamenjal za stranišče, ga bo stalo nič manj kot petsto evrov.

DOMJO - Praznik srbskega društva Nikola Tesla navdušil obiskovalce Tridnevna srbska roštiljada in 30-kilogramska pleskavica

Trubači so želi velik uspeh

KROMA

CGIL - V deželi FJK nameravajo zbrati vsaj 4 tisoč podpisov

Pobuda za zakonski predlog o vseživljenjskem izobraževanju

Deželni sindikat Cgil je včeraj predstavil začetek zbiranja podpisov v podporo ljudskega zakonskega predloga, katerega namen je zagotoviti državljanom možnost vseživljenjskega izobraževanja. Kot sta na tiskovni konferenci povedala deželni tajnik sindikata Cgil Franco Belci in član deželnega tajništva Cgil Renato Kneipp, je namen sindikata v deželi Furlaniji-julijski krajini zbrati vsaj 4 tisoč podpisov.

Za predstavitev zakonskega predloga v parlamentu zadošča 50 tisoč podpisov, je povedal Belci, toda sindikat Cgil namerava na državnih ravnih zbrati vsaj 100 tisoč podpisov. Večina ljudi preneha z izobraževanjem po obveznem šolanju, zato so nujni projekti stalnega izobraževanja oz. usposabljanja, pravi sindikat. Vsi soglašajo, da je za izhod iz krize nujno vlagati v izobraževanje, je poudaril Belci, vendar italijanska vlada gre v nasprotno smer, kot to dokazuje stalno krčenje finančnih sredstev na šolskem področju. Pobudi Cgil so se pridružili šolski sindikat FLC in upokojencev SPI ter združenje prostovoljcev Auser.

ŠOLSTVO - Začetek pouka na liceju Slomšek in na nabrežinskem ravnateljstvu

Pedagoška smer brez 1. razreda Mavhinje s prenovljenim vrtcem

Na liceju Slomšek deset prvošolcev družboslovne smeri - Mavhinje: po prenovi okrepliti vrtec

Včeraj zjutraj so se šolska vrata odprla tudi za malčke in učence vrtcev in osnovnih šol nabrežinskega didaktičnega ravnateljstva in občinskega vrtca v Šempolaju ter za dijake Pedagoškega in družboslovnega liceja Antona Martina Slomška, ki je letos brez prvega razreda pedagoške smeri. V obdobju vpisovanja v januarju oz. februarju so se namreč za vpis na pedagoško smer liceja Slomšek odločili le trije takratni nižješolci.

Prvi razred imajo tako le na družboslovni smeri, sestavlja pa ga deset dijakov. Slednji so v razred stopili včeraj zjutraj ob 8. uri, tako kot ostalih 96 dijakov te šole, na začetku pa so bili deležni pozdrava ravnateljice Loredane Gušt in ostalih profesorjev, ki so se prvošolcem predstavili, nato pa jih povedli po šoli na seznanjanje s prostori, v katerih bodo preživeli naslednjih pet let.

Mavhinjski otroci v prenovljenem vrtcu

Pouk se je začel tudi za 243 otrok nabrežinskega didaktičnega ravnateljstva: v osnovne šole je vstopilo 162 učencev, v otroške vrtce pa 81 malčkov, katerim je treba dodati še dvajset otrok, ki obiskujejo občinski vrtce v Šempolaju. Začetek pouka je bil prazničen zlasti v Mavhinjah, saj so tam na kraji slovensnosti predali namenu prenovljeno poslopje otroškega vrtca. Devinsko-nabrežinska občinska uprava je poskrbela za prenovitvena dela, ki so stekla že v teku prejšnjega šolskega leta, izvajalo pa jih je podjetje Cerbone iz Doline. Tako so uredili plinsko ogrevanje z vkonanim rezervoarjem, vgradili nova okna in vrata, prenovili sanitarije, poskrbeli pa so tudi za novo zunanjno oblogo, nove stopnice in zunanja vrata. Izvedbeni stroški so znašali okoli 145.000 evrov (predvideni začetni vsoti 135.000 evrov so dodali še 10.000 evrov iz občinskega proračuna). V prihodnosti se bodo lotili še prenove strehe, kleparskih del in še nekaterih zunanjih del, kot npr. dokončanja preureditve dvorišča.

Ob malčkih, vzgojiteljicah in starših so se na kraji slovensnosti zbrali župan Giorgio Ret, podžupan Massimo Romita ter odbornika za šolstvo in javna dela Tjaša Švara in Andrea Humar, ki so ob ravnatelju Marku Jarcu poudarili pomen del in izrekli zahvalo podjetju. Občina je opravila svoje, zdaj pa so na vrsti šolski delavci, da okrepijo vrtce. V slednjega zahaja v letošnjem šolskem letu enajst otrok, od katerih je le eden na novo vpisan. (iž)

Na liceju Slomšek bo letos prvi razred imela le družboslovna smer (desno), v Mavhinjah pa se veselijo prenove tamkajšnjega vrtca (spodaj)

KROMA

ŠOLSTVO - Ob uradnem začetku šolskega leta sindikalni manifestaciji

Tudi v Trstu v znamenju protesta

Sindikat Cobas demonstriral pred Pokrajinskim šolskim uradom, zvezni sindikati Cgil, Cisl in Uil pa na Trgu Cavana - Na Tržaškem 162 delovnih mest manj

Uradni začetek šolskega leta je tudi na Tržaškem zaznamoval protest proti ukrepom ministriče za šolstvo Marielle Gelmini oz. krčenju delovnih mest v šolstvu. Tako je Trst včeraj doživel dve protestni manifestaciji: opoldne so pred sedežem Pokrajinskega šolskega urada v Uil. SS. Martiri protestirali pripadnikov baznih sindikatov Cobas, ki so opozorili, da bo letos v Italiji izgubilo službo kar 42.000 prekernih šolnikov (v treh letih naj bi jih odpustili 150.000), medtem ko šole pestijo pomanjkanje osebja in finančnih sredstev, prenatrpani razredi pa nimajo najosnovnejših potrebsčin. Povrh tega pa so v Trstu zabeležili primer, da so redne mu učitelju dodelili dodatne ure, ki bi jih bili morali koristiti prekerni učitelji.

V popoldanskih urah pa so na Trgu Cavana demonstrirali predstavniki zveznih sindikatov Cgil, Cisl in Uil, ki so opozorili, da je na Tržaškem, kljub povečanju števila vpisanih učencev, prišlo do krčenja števila delovnih mest (112 za učno in 50 za neučno osebje), kar se bo po

mnenju sindikatov kmalu poznalo z znižanjem kakovosti in učno-vzgojne kontinuitete, hude posledice pa so že občutene pri tajniškem delu, upravljanju laboratorijev in nadzorstvu v šolah. Najhujše breme pa nosijo še enkrat uslužbenci s pogodbami za nedoločen čas, ki imajo znatno manj delovnih mest na razpolago, znašli pa so se tudi brez jamstev.

Za dejelno šolsko ravnateljico Danielo Beltrame pa krčenje števila delovnih mest ne bo imelo posledic za raven storitev, ki jih šola nudi učencem in družinam (s tem se ne strinja sindikat Cgil, ki opozarja na nezmožnost šol, da se operativno organizirajo). Po besedah Beltrame je bila napaka storjena v preteklosti, ko naj bi število osebja v šolah »napihnilo«. Vsekakor Deželni šolski urad zbira podatke o osebju, ki je bilo v zadnjem šolskem letu v službi in ki mu zdaj pogodba ne bo obnovljena. Prizadetim šolnikom bodo dodelili nadomestilo za brezposelnost in zagotovili prednost pri koriščenju krajevih suplenc.

Na Trgu Cavana so včeraj popoldne demonstrirali pripadniki zveznih sindikatov Cgil, Cisl in Uil

KROMA

POKRAJINA-INPS Enostavnejši postopki za prekerne šolnike

Pokrajina Trst je v dogovoru s pokojninskim zavodom Inps poskrbela za poenostavljen postopek predložitve prošenj za dodelitev nadomestila za brezposelnost prekerne šolnikom, pripadnikom tako učnega kot neučnega osebja državних in občinskih šol oz. vrtcev, ki jim ob koncu šolskega leta poteče enoletna pogodba. Vsako leto v juniju in juliju poteče večje število takih pogodb, v roku osmih dni po poteku pa steče za prekerne uslužbence dolg in zapleten postopek za pridobitev nadomestila za brezposelnost, saj se morajo, poleg šole, kjer so služevali, zglasiti še pri zavodu Inps in Centru za zaposlovanje.

Prekerne šolnike so tako v preteklosti čakali precej naporni dnevi, od letošnjega poletja pa ni več tako, saj sta pokrajinska uprava in zavod Inps šolam posredovala večje število obrazcev za predložitev prošenj za nadomestilo za brezposelnost, skupaj z vsemi dokumenti, ki jih je bilo treba izpolniti, in z navodili. Zainteresiranim ni bilo treba, da se zglašajo pri vseh uradih, saj so izpolnjene obrazce lahko izročili kar tajništvom šol, kjer so bili zaposleni v teku šolskega leta, pokrajinska uprava pa je poskrbela za njih dvig in posredovanje ostalim uradom oz. Centru za zaposlovanje, ki je tako zavodu Inps v teku nekaj dni posredoval izjave o razpoložljivosti za delo, tako da je zavod čim prej odobril nadomestilo za brezposelnost. Na tak način je zavod ugodil vsem pršnjam, ki jih je prejel v juliju in avgustu. V mesecu juliju je tako ugodil 510 pršnjam, v avgustu pa 332 pršnjam. Od januarja do avgusta letos pa so na tak način ugodili 2252 pršnjam za nadomestilo, medtem ko jih je bilo lani v vsem letu 2283, kar je dober pokazatelj trenutne gospodarske krize.

O pobudi sta ob udeležbi predstavnikov tržaških šol na včerajšnji tiskovni konferenci v prostorih tržaške pokrajine govorila pokrajinska odbornica za šolstvo Adele Pino in pokrajinski ravnatelj zavoda Inps Antonino Rizzo, ki sta se zahvalila šolam za razpoložljivost in izrazila upanje, da bo dogovor med ustanovama v prihodnosti postal dobra praksa tudi za druge stvarnosti na Tržaškem.

DOLINA - Na seji občinskega sveta napoved županje Premolin

Priziv na DUS iz Lacija proti uplinjevalniku

Sklep občinskega odbora - Vložili naj bi ga skupaj z Občino Milje

Dolinska občinska uprava bo vložila priziv na Deželno upravno sodišče iz Lacija proti gradnji uplinjevalnika v Žavljah, po vsej verjetnosti pa bosta priziv vložili skupaj z Občino Milje. Dolinski občinski odbor je namreč ta sklep že sprejel. Miljski naj bi se o tem izrekel v teh dneh. Dolinski občinski odbor je vsekakor že dal mandat za preverjanje vseh dokumentov odvetniku Alessandru Giadrossiju. Ta je ocenil, da je dovolj elementov za priziv na DUS in se bo torej obravnava o plinskom terminalu nadaljevala po pravni poti.

Vest je posredovala včeraj dolinska županja Fulvia Premolin na seji občinskega sveta. Povedala je, da so z Giadrossijem razpravljali o pravilnosti postopka in mu dali nalogo, da pripravi vse, kar je potrebno za priziv. S tem soglaša tudi miljski župan Nerio Neslašek, s katerim sta se županja in Giadrossi srečala pred kratkim in čigar občinski odbor naj bi kmalu sprejel soroden sklep. V zvezi z žaveljskim uplinjevalnikom je dolinski občinski svet včeraj tudi skoraj soglasno (svetnik Gombač je zapustil dvoranu) sprejel resolucijo opozicije. Ta obvezuje županjo in občinski odbor, da budno spremljata priziv na DUS in priziv, ki ga bodo morebiti vložili na Evropsko sodišče. Občinski svet je nato še odobril spremembo k proračunu za leto 2009 in posodobitev triletnega načrta za javna dela 2009-2011 (predvidena je obnova poljske ceste med Prebenegom in Mačkoljammi). Dalje je skupščina sprejela postavko o pristopu k dogovoru za uresničitev pokrajinskega načrta lokalne aktivnosti za obdobje 2009-2011. Občina se je v tem smislu obvezala, da bo v prihodnjih treh letih uporabila denar, ki ga bo deželna uprava namenila centralam za proizvodnjo energije iz biomas. Za občini Dolina in Milje je predvidena skupna naložba 622.000 evrov.

Sicer je v zvezi z biomasami županja Premolin poročala o sestanku, na katerem je občinska uprava pred kratkim predstavila projekt Kmetijsko-energetsko čezmejno območje za proizvodnjo toplotne in električne energije iz biomas, ki so se ga v okviru programa čezmejnega sodelovanja Italija-Slovenija 2007-2013 udeležili predstavniki vseh okoliških občin in skoraj vseh pristojnih slovenskih občin. Županja se je tudi zavzela za rešitev vprašanja nosilnega zidu pod staro cesto v Ricmanjih, ki je nestabilen, čeprav je še v dobrem stanju. Županja je poudarila nujo po natančnejši analizi stanja zidu in nato naglasila potrebo po smotrnejši ureditvi prometa v Ricmanjih, npr. prek zaprtja starega vaškega jeda za promet za nestanovalce.

A.G.

Dolinski občinski svet je na včerajšnji seji v zvezi s plinskim terminalom sprejel tudi resolucijo opozicije

KROMA

PROMETNICE

Na Deželi srečanje o cesti pri Fernetičih

Dežela bo po svojih pristojnostih uredila vprašanje promete na cesti, ki povezuje Općine s Fernetiči ter na območju nekdajnega mejnega prehoda. Gre za probleme, na katere dolgo časa opozarjajo domačini in tudi Občina Repentabor.

Na včerajšnjem delovnem sestanku, ki ga je sklical prefekt Giovanni Balsamo, sta Deželo zastopala odbornika Riccardo Riccardi (promet) in Sandra Savino (finance). Ugotovili so, da je treba celotno območje bivše meje na novo asfaltirati in obnoviti razsvetljavo, rešiti pa je treba tudi nekatera pereča prometna vprašanja, ki povzročajo težava krajanom. Težava je v tem, da se na področju krijojo pristojnosti deželne uprave in avtocestne družbe ANAS. Zaradi tega bo potreben dogovor med tem dvojno ustanovama.

REPENTABRSKA OBČINA - Na občinski seji

Projekta za Repen in Tabor

Ureditev repenskega trga in Pot poetov okrog Tabra vključena v Lokalni akcijski pokrajinski načrt

Repentabrski upraviteljski par:
desno župan
Marko Pisani, ob njem podžupan
Casimiro Cibi

KROMA

Sedemsto petdeset tisoč evrov za ureditev repenskega trga in 134.500 evrov za ureditev Poti poetov okrog Tabra, toliko naj bi repentabrski občini »prinesel« Lokalni akcijski pokrajinski načrt za leto 2009-2011. Repentabrska občinska skupščina je na zadnjem seji so-glasno odobrila sporazum za njegovo uresničitev in s tem prizgala zeleno luč za izvedbo obeh pomembnih javnih del.

Pri Lokalnem akcijskem pokrajinskem načrtu sodelujejo Dežela Furlanija-Julijnska krajina, Pokrajina Trst in občine tržaške pokrajine. Za repentabrsko občino predvideva izpeljavo dveh javnih del. Ureditev trga v Repnu sodi med najbolj ambiciozne načrte repentabrskih upraviteljev, o njej so razpravljali že v prejšnjih mandatnih dobah. Vključitev projekta v lokalni akcijski načrt bo gotovo še bolj spodbudila njegovo uresničitev.

Pot poetov, tako bo poimenovana cesta, ki pelje okrog Tabra. Ta cesta je bila potrebnata posega, saj bo treba s podpornim zidom utrditi pobočje, ki se je začelo na več krajin sesuvati. Pot bodo uredili s klopcami, namestili bodo table s predstavljivo kraških pesnikov in z njihovimi verzi, tako bo cesta preurejena v lepo in kulturno bogato sprehajališče.

Repentabrski župan Marko Pisani se je na seji zahvalil občanom za delo in trud, ki so ga vložili v izvedbo Kraške ohceti in podčrtal, da so vse odločitve o letosnji izvedbi sprejeli organizatorji, to je Kulturno društvo Kraški dom, zadruga Naš Kras in občinski odbor ter se izrecno zahvalil Vesni Gužtin za njeno požrtvovalno delo in vloženi trud.

Na občinski seji sta bila v občinsko posvetovalno kmetijsko komisijo izvoljena Martina Škabar (predstavnica levensredinske večine) in Dorjan Gomzelj (predstavnik desnosredinske opozicije).

Repentabrska skupščina je nadalje soglasno odobrila smernice za imenovanje in določitev občinskih predstavnikov pri ustanovah, podjetjih in institucijah. Občina ima, med drugimi, svojega predstavnika v družbi, ki upravlja tovorni terminal na Fernetičih. Njen dosedanj zastopnik Casimiro Cibi je moral odstopiti potem ko je bil izvoljen v občinski svet in imenovan za podžupana. Zato bo morala občina imenovati v vodstvo tovornega terminala novega predstavnika.

M.K.

DEVIN-NABREŽINA - Polemika med županom in levosredinsko opozicijo

Zagonetka o trgovskem načrtu

Ret odločno zanika obstoj tovrstnega predloga - Veronese: Župan govori o dokumentu z drugačno vsebino

Polemika o novem trgovskem načrtu Občine Devin-Nabrežina postaja vse bolj podobna pravi zagonetki. Župan Giorgio Ret trdi, da predlog enostavno ne obstaja in da so načrtovani novi trgovski centri sad domišljije levosredinske opozicije, češ da izkoristi neobstoječi dokument za politične napade na občinsko upravo.

»Dokument, ki smo ga dobili v roke od občinskih uradov, očitno ni tisti, ki ga ima župan Ret«, pravi vodja leve sredine v nabrežinskem občinskem svetu Massimo Veronese. Zastopnik Demokratske stranke vztraja, da dokument, ki ga ima pri sebi, določa 15 tisoč kvadratnih metrov novih trgovskih površin Predlog novega trgovskega načrta naj bi - tako Veronese - oblikovalo neko zunanje podjetje, očitno na predlog ali po naročilu Občine.

In kako premostiti sedanj zmedo? Ret naj uradno umakne sporni trgovski načrt, predlaga Veronese

Nabrežinski občinski svet je včeraj soglasno podprt vstop Občine Devin-Nabrežina v Lokalni akcijski načrt (it. PAL), s katerim bo lahko tudi Nabrežina črpala finančne prispevke FJK za ekonomski in urbanistični razvoj

KROMA

BAZOVICA - Minulo soboto drugi koncert v bazovski cerkvi

Jesenski podaljšek popularne pevske revije Primorska poje

Zborovska revija Primorska poje ima že drugo leto tudi jesenski podaljšek, ki ga zaznamuje povezava z Bazovico in njeno zgodovino. Lani se je namreč porodila zamisel, da bi posebno poglavje prijeljubljene revije posvetili spominu na bazoviške junake; prva izvedba je bila po vsebinah programa posvetnega značaja, letos pa se je pevska počastitev ponovila z izvedbo nabožnih skladb v cerkvenem okviru. Zbori so izvedli mašo, ki jo je tržaški skladatelj Fran Venturini napisal prav pod vtisom tragedije mladih žrtev.

Bazovica je letos tako slovesno počastila obletnico, da je priložnostna maja zazvenela v istem tednu kar dvakrat. Publiku pa ni prisluhnila dvakrat isti skladbi; domači zbor Lipa in zbor Igo Gruden iz Nabrežine sta minuli četrtek namreč izvedla izvirno različico iz leta 1931, cerkveni zbori, ki so nastopili v soboto kot udeleženci Primorske poje pa so zapeli priredbo Zagorja Ivana Arha iz leta 1966. Janko Ban je na obeh večerih sprengovoril o življenjski zgodbi Frana Venturinija, neutrudnega glasbenika, skladatelja, pedagoga in kulturnega delavca iz Bojnega, ki je napisal to mašo v Ljubljani, ko je izvedel o usodi Bidovca, Miloša, Marušiča in Valenčiča, ki so bili njegovi učenci na šoli sv. Cirila in Metoda. Govornik je pojasnil tudi, da je Arh trideset let kas-

nejše priredil mašo v skladu s spremembami liturgije, predvsem na področju beseda in metrike, ohranil pa je klasično obliko in romantični slog.

Združeni zbor Zveze cerkvenih pevskih zborov je v imenu organizatorjev odprl večer, ki so ga oblikovali še moški zbor župnije sv. Štefana iz Vipave, mesna zbara Angelski spev iz Predmeje in Zvon iz Ilirske Bistre. Pod izmeničnim vodstvom zborovodij Edija Raceta, Katarine Vidmar, Marka Fabriča in Damjana Kinkela so združeni zbori zapeli priredbo skladbe, ki je v svoji jedrnatih govorici prvič zazvenela ravno v bazovski cerkvi. Na orgle je zboro spremjal Tomaž Simčič. Za konec so pevci zapeli skupno pesem, ki je ravno tako počastila obletnico, saj so se z izvedbo Večernice Antona Martina Slomška spomnili leta 1859, ko je blaženi prenesel škofovski sedež v Maribor.

Med publiko je sedel tudi tajnik Zvezze pevskih zborov Primorske Ivan Tavčar, ki se pripravlja na naslednjo izvedbo Primorske poje: »Leta 2010 ne bomo obvezili posebnih obletnic na glasbenem oz. zborovskem področju, predlagal pa bom dvojno posvetilo ob 90. obletnici požiga Narodnega doma in ob 80-letnici smrti bazoviških junakov. Formula revije bo ostala nespremenjena, kar pomeni, da vsi zbori imajo pravico do nastopa. Vedno

bolj številna udeležba nam v zadnjih letih predstavlja skoraj neobvladljive organizacijske težave, ampak vztrajamo v izvirnem duhu te manifestacije. Veselimo se predvsem tega, da se vsako leto prijavlja okrog deset novih zborov, ki jih večini vodijo mladi, šolani zborovodje. Ta podatek nam odpira optimistične perspektive. Med stalnicami revije je tudi načrtne, netekmovalni značaj: zbori namreč niso obremenjeni z nekimi točkami in potiskom, da je nastop najboljši, kot ga zmorejo. Na tej reviji ne merimo kvalitete s točkami, za to imamo razna zborovska tekmovanja, na primer tekmovanje primorskih zborov in skupin, ki bo potekalo v organizaciji ZPZP 14. in 15. novembra v Postojni. Ohranili bomo tudi jesenski podaljšek revije, ki bo postal vezan na Bazovico in bazoviške junake v vrednotenjem glasbene literature, ki je nastala v spomin na ta dogodek. Tokrat načrtujemo izvedbo maše tolminskega organista in skladatelja Vinka Fillija, ki je nastala leta 1932, v času in prostoru kjer je bilo tako posvetilo precej tveganje dejanje. V naslednjih mesecih se bomo dogovorili z zbori, ki naj bi prevzeli to izvedbo.«

Za vse zbole pa velja vabilo k vpisu na revijo; prijave sprejemajo do konca decembra.

ROP

Včeraj danes

Danes, TOREK, 15. septembra 2009

NIKODEM

Sonce vzide ob 6.43 in zatone ob 19.16 - Dolžina dneva 12.33 - Luna vzide ob 2.16 in zatone ob 17.26

Jutri, SREDA, 16. septembra 2009

LJUDMILA

VREME VČERAJ: temperatura zraka 21,8 stopinj C, zračni tlak 1011,6 mb raste, veter 8 km na uro vzhodnik severo-vzhodnik, burja, vlaga 77-odstotna, nebo oblačno, morje rahlo razgiban, temperatura morja 22,2 stopinj C.

Lekarne

Do sobote, 19. septembra 2009

Lekarne odprte

tudi od 13. do 16. ure

Ul. Dante 7 (040 630213), Ul. Costalunga 318/A (040 813268); Milje - Ul. Mazzini 1/A (040 271124). Prosek (040 225141) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte

tudi od 19.30 do 20.30

Ul. Dante 7, Ul. Costalunga 318/A, Ul. Giulia 14, Milje - Ul. Mazzini 1/A. Prosek (040 225141) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Giulia 14 (040 572015).

www.farmacistitreiste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE, bolniščic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od pondeljka do petka ob 8. do 18. ure, ob sobotah ob 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in otroških bolnišnicah Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.45, 18.30, 20.15, 22.00 »L'era glaciale 3 - L'alba dei dinosauroi 3D«.

ARISTON 17.00, 18.45, 21.00 »Videocracy - Basta apparire« (Benetke - Festival kina 2009).

CINECITY - 15.50, 18.00, 20.10, 22.20 »G.I. Joe - La nascita dei cobra«; 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »Il grande sogno«; 16.00, 18.10, 20.10, 22.10 »Drag me to hell«; 16.30, 20.00, 22.15 »Segnali dal futuro«; 18.00, 20.00, 22.10 »Ricatto d'amore«; 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 20.00, 21.00, 22.00 »L'era glaciale 3 - L'alba dei dinosauroi 3D«;

16.10 »L'era glaciale 3 - L'alba dei dinosauroi«.

FELLINI - 16.30, 18.25, 20.20, 22.15 »Il cattivo tenente«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Ricatto d'amore«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 20.00

»Cheri«; 18.00, 21.45 »La custode di mia sorella«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.30, 18.20,

20.10, 22.00 »Il grande sogno«.

KOPER - KOLOSEJ - 20.10, 22.00 »Brez povratka 4 3D«; 17.20, 19.20, 21.20 »Grda resnica«; 16.20, 19.00, 21.40 »Državni sovražniki«; 16.30, 18.20 »Garfield in festival zabave«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 18.20,

20.15, 22.15 »L'era glaciale 3 - L'alba dei dinosauroi«; Dvorana 2: 16.30,

18.20, 20.15, 22.15 »G.I. Joe - La nascita dei cobra«; Dvorana 3: 16.30,

18.20, 20.15, 22.15 »Segnali dal futuro«; Dvorana 4: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Drag me to hell«.

SUPER - Film prepovedan mladim iz pod 18. leta starosti.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.00,

18.45, 20.30, 22.15 »L'era glaciale 3 - L'alba dei dinosauroi«; Dvorana 2: 17.50,

19.50, 22.10 »G.I. Joe - La nascita dei cobra«; Dvorana 3: 17.30, 20.00, 22.00

»Il grande sogno«; Dvorana 4: 17.40,

19.50, 22.00 »Segnali dal futuro«;

Dvorana 5: 18.00 »L'era glaciale 3 - L'alba dei dinosauroi«; 20.10, 22.00 »Ricatto d'amore«; »Kinemax d'Autore«;

17.50, 20.00, 22.00 »Sul lago Tahoe«.

Čestitke

NONA, poljubili te bova nežno, v oči te pogledale, ničesar ne rekle, samo te vedno rade imele. Vse najboljše, twoji pupici Josette in Marisola.

Vse, kar upaš, naj se izpolni, kar si želiš, naj se uresniči, kar iščeš, naj se odkrije. Vse, kar v srcu čutiš, naj se v srečo in ljubezen zlige. Vse najboljše KATJA! Tvoji Joško, Sonja, Marko, Erika in Robi.

Draga tetka KATJA! Za tvoj rojstni dan ti pošiljam 47 vročih poljubčkov tvoja Michelle in vsa žlahta.

Danes praznjujeta 25 let skupnega življenja naša VIVIANA in FRANCO. Še mnogo let, sreča in ljubezn vama želite Denis, papá, mama, Elena in Sandro z družinama ter sestra Marjuča.

V Šempolaju naša vnukinja KATJA rojstni dan praznjuje. Vsi, ki te imamo radi s teboj se veselimo in vse dobro ti želimo. Da bi se ti izpolnile vse skrite želje, to naše bi bilo veselje. Tvoja nona.

Jus Nabrežina čestita svojemu tajniku DAMJANU in ženi RITI ob družinskem jubileju.

Prireditve

SKD TABOR vabi v četrtek, 17. septembra, ob 20.30, v Prosvetni dom na Opčinah na gledališko predstavo C. Goldoni Campiello v izvedbi domače gledališke skupine. Prevod in režija Sergej Verč. Ponovitev je posvečena spominu na kulturnega delavca Dragota Gorupra.

SKD BARKOVLJE s pokroviteljstvom ZSKD in Slovenske Prosvete prireja v petek, 18. septembra, ob 19. uri glasbeno pravljico »Mavrična ribica« v izvedbi otroške skupine KD Slovenec. Režija Boža Hrvatič.

BAMBIČEVA GALERIJA: fotografksa razstava Petra Cvelbarja »Brezmejni studijski dnevi - Tri desetletja izrazov Drage«. V sodelovanju s Skladom Mitja Cuk, DSI iz Trsta in s prispevkom Pokrajine Trst. Ogled do 28. septembra, PO-PE 10.00-12.00 in 17.00-19.00, Opčine, Proseška ul. 131, tel. 040-212289.

Šolske vesti

SLOVENSKI DIJAŠKI DOM TRST obvešča, da so v teku vpisovanja za popoldansko bivanje in učne ure pod vodstvom strokovno usposobljenega osebja, za osnovne, nižje in višje srednje šole. Za informacije in vpis:

1. učna leta 2010/11: 040-299806.

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO NA-BREŽINA sporoča, da bo prvi dan pouka na vseh šolah in vrtcih v pondeljek, 14. septembra, od 8. do 13. ure brez kosil. Od torka, 15. septembra, se bo na c.o.s. S. Grudna, L.K. Gorazda in 1. maj 1945 pouk odvijal po normalnem celodnevnom urniku. Na o.s. V. Ščeka in J. Jurčiča se bo pouk odvijal prvi teden od 8. do 13. ure brez kosil. V otroških vrtcih se bo prvi teden pouk odvijal ob 7.30 oz. 7.45 do 12.30 brez kosil. Na področju občine Zgonik bodo šolabusi vozili v svoji polnosti že prvi dan. Na področju općine Devin - Nabrežina bodo šolabusi za osnovne šole na razpolago od torka, 15. septembra, za otroške vrtce v prvem tednu samo zjutraj.

RAVNATELJSTVO DPZIO JOŽEF ŠTEFAN obvešča, da se bo redni pouk za š.l. 2009/2010 začel danes, 15. septembra, od 8.00 do 11.30.

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO NA-OPČINAH sporoča, da se bo pouk v otroških vrtcih v tednu od 14. do 18. septembra zaključil ob 13.30 po kosilu.

SDZPI obvešča, da je v teku vpisovanja na tečaj po višješolski diplomi v sodelovanju s podjetji: tehnike administrativnega vodenja osebja 580 ur (300 ur teorije, 280 ur work experience, stipendija 2,3 evrov za vsako uro prisotnosti na delovni praksi, tečaj brezplačen). Tečaj je financiran s sredstvi Evropskega socialnega skladu in bo potekal na tržaškem sedežu SDZPI, ul. Ginnastica 72. Rok vpisovanja do 25. septembra. Vpis in dodatne informacije na tel. št. +39 040-566360 ali info@sdzpi-irsip.it. Več na spletni strani www.sdzpi-irsip.it.

PRODAJAM DOMAČ KROMPIR, tel. 0481-78066 ob uri obedov.

PRODAJAM belo grozdje - Vitovska. Tel. 347

**DRUŠTVO
SLOVENSKO GLEDALIŠČE**
"Živeti,igrati....Da,igrati!"
Gledališka šola

STUDIO ART

začenja svojo novo sezono.
Vabimo vse, ki se zanimajo
za gledališko umetnost,
da se nam tudi letos pridružijo.

Informacije in vpisovanje
na tel. 347-7615287 ali sola@teaterssg.it.

Prvo skupno srečanje bo 5.10.2009.

Odzovi se! Pridi!

Obvestila

OLIMPIK KLUB - Dolina 190 obvešča, da bo tečaj joge vsako sredo od 19.30 do 21.00 in tečaj taiji quan ob četrtekih od 19.30 do 21.00. Prva lekcija je brezplačna. Za informacije tel. št. 347-1796350.

AO SPDT sporoča, da bo prvo srečanje letošnjega plezalnega tečaja danes, 15. septembra, ob 20.30 v športnem centru Zarja v Bazovici v plezalni telovadnici. Za informacije - 3408597787 (Goran) ali po mailu: goranobad@yahoo.com.

TEČAJ SLOVENŠČINE ZA ODRASLE
Študijski center Melanie Klein prireja tečaj slovenščine vseh stopenj. Informativni sestanek bo potekal danes, 15. septembra, ob 20. uri v ul. Cicerone 8. Toplo vabljeni!

TPPZ PINKO TOMAŽIČ obvešča, da bo pevska vaja danes, 15. septembra, ob 20.45 na sedežu na Padričah.

TRŽAŠKO ZDURŽENJE DIABETIKOV priredi danes, 15. septembra, ob 17. uri v dvorani Baroncini zavarovalnice Generali, v ulici Trento 8, predavanje na temo: Srce in slatkorna bolezni! Kako se izognemo kardiovaskularnim komplikacijam. Predaval bo univerzitetni profesor Gianfranco Sinagra, direktor tržaškega kardiološkega centra. Vabljeni so vsi.

DRUŠTVO JOGA v vsakdanjem življenu Popetre obvešča, da se pričnejo začetni tečaji redne vadbe joge v naslednjih krajih: v Domu kranjanov v Ajdovščini ob 18.30 vsako sredo (začetek 16. septembra); v domu starejših občanov Ilirska Bistrica ob 18.30 ob četrtekih (začetek 17. septembra). Tečaj poteka enkrat tedensko. Vodi ga Dario Černac, učitelj joge v vsakdanjem življenu. Tečajniki potrebujete: udobno oblačilo, armafleks in odejo. Gre za sistematično vadbo joge po sistemu svetovno priznanega indijskega učitelja Paramhansa Swami Maheshwaranande, ki omogoča zdravje, dobro počutje in notranjo umirjenost.

POGREBNO PODJETJE LIPA
ONORANZE FUNEBRI
ob trenutku žalosti...
...diskretnost, tradicija,
vljudnost in kakovost.

Domač stik.
Pridemo tudi na dom.

BREZPLAČNA ZELENA ŠTEVILKA
800 833 233

Općine - Narodna ulica 32
tel. 040.211399 -
fax 040.2155392

Boljunc št. 44/a
tel. 040.369696 -
fax 040.3487704

OBČINE OKRAJA 1.1 (Devin-Nabrežina, Zgonišč in Repentabor) in Zadruga Lalbergo Azzurro obveščajo, da bo brezplačna ludoteka v Igralnem kotičku Palček v Naselju Sv. Mavra tudi med poletjem ob sredah in petkih popoldne, od 16. do 18. ure. Ludoteka je namenjena otrokom od 1. do 6. leta starosti. Delavnice predvidene v naslednjih tednih so: v sredo, 16. septembra: »Spilo radovalni krokodilček«, »Furieto simpatični prasiček«. Za informacije se lahko obrnete do Igralnega kotička Palček na tel. št.: 040-299099, od ponedeljka do sobote, od 8. do 13. ure.

MOPZ VASILIJ MIRK obvešča, da se važe pričnejo v četrtek, 17. septembra.

PLESNA SKUPINA VIGRED za osnovnošolce in učence nižje srednje šole obvešča, da bo prvo srečanje v četrtek, 17. septembra, ob 16. uri, ob 17.00 sestanek s starši, v Štalci v Šempolaju.

RAJONSKI SVET za zahodni Kras se bo sestal v četrtek, 17. septembra, ob 20. uri v svojem sedežu (Prosek št. 159).

BEER & MUSIC mednarodni praznik piva in glasbe pod velikim šotorom v Trebčah športno igrišče. V petek, 18. septembra, Sun Machine, Vasco Rossi tribute band Rewind. Sobota, 19. septembra, Bandomat, Tony Cetinski, Dj Riky. Nedelja, 20. septembra, Mladi kraški muzikanti, 3 Prašički. Petek, 25. septembra, Fifty & More, Ana Pupedan. Sobota, 26. septembra, 3 Prašički, Siddharta, Dj Riky. Nedelja, 27. septembra, Salzburg Quintett. Odprtje kioskov ob 18. uri. Jedi na žaru in več vrst piva. Vabljeni! Zagovorljena! Org. Ašd Primorec in Acm Zamejski. Informacije na myspace.com/beermusicbiciano.

GLASBENA ŠOLA PIHALNEGA ORKESTRA RICMANJE vabi na informacijski sestanek za šolsko leto 2009/2010, ki bo v petek 18. septembra, ob 20.30 v Babni hiši v Ricmanjih. Ob prilikah bo srečanje s pedagogi in možnost vpisnine.

GODBENO DRUŠTVO NABREŽINA prireja glasbeno šolo za vse, otroke in odrasle, ki bi radi vstopili v godbo. Tečaji, ki jih bodo vodili diplomirani profesorji tolkal, pihal, trobil in glasbenih uric za najmanjše se bodo vršili v šolskem letu 2009/2010 na sedežu godbe, v bivši klavnicni v Nabrežini (Kamnolomi 12). Vsi zainteresirani se lahko javijo na tel. št. 347-1553489 (Niko) na tel. št. 040-200777 (v večernih urah). Skupini informacijski sestanek bo 18. septembra ob 18.00 na sedežu godbe.

KRUT obvešča, da so društveni prostori odprti s sledečim urnikom: od 9.00 do 13.00 in od 15.00 do 17.00 ob ponedeljku do četrtna in od 9.00 do 13.00 ob petkih.

OBČINA DEVIN NABREŽINA obvešča, da v petek, 18. septembra, zapade rok za vložitev prošenja za uporabo občinskih telovadnic v osnovni šoli v Devinu in srednji šoli C. de Marchesetti v Sesljanu za šolsko leto 2009/2010. Prošnje, naslovljene na Občino Devin Nabrežina - Področje služb in uslug namenjenih javnosti, mora podpisati predsednik oz. pravni predstavnik zainteresiranega društva. Interesenti lahko dvignejo obrazce v Občinski knjižnici v Nabrežini - v Uradu za šport in prosti čas - Nabrežina 102 (tel. 040-2017370).

TABORNIKI RMV sporočajo, da bodo informativni sestanki s starši v naslednjih terminih in krajih. Na Kontovelu (telovadnica) v soboto, 19. septembra ob 16.00 (info: 3496372770 - Mateja), v Saležu v v soboto, 19. septembra ob 16.00 (info: 3408940225 - Madalena), v Križu v domu Alberta Sirkha v petek, 18. septembra ob 16.00 (info: 3349309930 - Jakob), v Dolini v telovadnici pa v soboto, 19. septembra, ob 16.00.

SK DEVIN prireja tečaje smučanja na plastični stezi v Nabrežini vsako soboto in nedeljo s pričetkom 19. septembra. Vpisovanja na info@skdevin.it ali pa na 040-209873.

SKD TABOR OPĆINE PROSVETNI DOM obvešča, da rekreativna telovadba poteka po običajnih urnikih.

TEČAJ V BAZENU ZA DOJENKE Šč Melanie Klein v sodelovanju z deželnim zbornico kliničnih pedagogov ANPEC obvešča, da se bodo tečaji v bazenu začeli 2. oz. 3. oktobra s sledečim urnikom:

skupina 0-12 mesecev ob petkih med 10.30 in 11.30, skupina 12-36 mesecev ob sobotah med 16.30 in 17.30. Za prijave in informacije: info@melanieklein.org, www.melanieklein.org, tel. št.: 328-4559414. Število mest je omejeno.

V BARKOVLJAH, v nedeljo, 20. septembra, ob 11. uri bo začetna šolska maša za učence osnovne šole in malčči iz vrtca.

AŠD SHINKAI KLUB sporoča lanskim atletom, ki se v nedeljo, 4. oktobra, nameravajo udeležiti turnirja na Jeseniceh, da se bodo pripravljalni treningi začeli v ponedeljek, 21. septembra, ob 18. uri v zgorniški telovadnici. Ostali in novi atleti bodo začeli z rednimi treningi 6. oktobra ob 16. uri (otroci) oz. 7. oktobra ob 19. uri (odrasli). Za informacije tel. št. 347-4033343.

KRD DOM BRİŞČIKI obvešča, da se bo v ponedeljek, 21. septembra, začela redna vadba pilatesa s sledečim urnikom: ponedeljek, ob 18.00 za hrbitenico, ob 19.00 nadaljevalni; četrtek ob 18.00 začetniki, ob 19.00 za hrbitenico, ob 20.00 nadaljevalni. Za vpis in pojasmila na tel. št.: 040-327327 ali 340-4835610 (Anica); 040-327062 ali 3282767663 (Norma) v večernih urah.

OTROŠKA PEVSKA SKUPINA VIGRED vabi v svoje vrste malčke, ki obiskujejo otroški vrtec in osnovnošolce. Prvo srečanje v ponedeljek, 21. septembra, ob 16. uri, ob 17.00 sestanek s starši, v Štalci v Šempolaju.

ZDURŽENI MEJPZ SKALA - SLOVAN začne v zajami v novi sezoni 2009/10 v ponedeljek, 21. septembra, ob 20.30 v zadružniških prostorih doma Skala v Gropadi. Vabljeni vsi dosedanjih pevci in pevke! Zaželeni so novi glasovi!

PILATES - SKD IGO GRUDEN obvešča, da se bo redna vadba pričela 22. septembra. Potekala bo s sledečim urnikom: ob torkih uvajalni tečaj ob 18. do 19. ure, prva skupina ob 19. do 20., druga skupina ob 20. do 21. ure; ob petkih prva skupina ob 19. do 20. ure ter druga skupina ob 20. do 21. ure. Možnost juntranje vadbe tudi ob ponedeljkih, od 9.30 do 10.30 ter ob sredah, od 9. do 10. ure. Za vpis in informacije poklicite na tel. št.: 040-200620 ali na 349-6483822 (Mileva).

OPZ IN MLPS VESELA POMLAD pričenja pевско leto in vabita nov pevce, da se jim pridružijo. Prva pevska vaja bo v četrtek, 24. septembra, ob 17. uri za nižješolke in ob 18. uri za višješolke, v petek, 25. septembra, ob 16.30 za osnovnošolce. Starši so vabljeni na informativni sestanek, ki bo v sredo, 23. septembra, ob 20. uri v Finžgarjevem domu na Opčinah.

BALETO DRUŠTVO Sežana vabi vse mlade in manj mlade, željne gibanja, zdravja, plesa in nastopov, k vpisu baleta (od 5 let dalje), jazz baleta (od 11 let), baleta za odrasle (brez omejitve let). Vpis poteka od ponedeljka do petka med 15. in 17. uro v garderobi Konservovalnega doma (službeni vhod) v Sežani. Info: 041/784754, 041/524-310.

DEKLJSKI ZBOR KRAŠKI SLAVČEK iz Nabrežine je začel novo sezono. Vaje bodo dvakrat tedensko, ob sredah in petkih (ali sobotah). Informacije Eva Pozzecco, tel. št.: 333-143518.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV pod pokroviteljstvom Slovenske kulturno-gospodarske zveze prireja Slovensko deželno knjižno izložbo v petek, 25. septembra, v KB centru v Gorici (Korzo Verdi 51) z naslednjim sporedom: od 15. do 19. ure knjižna izložba, ob 17. uri otvoritev, ob 18. uri debatna kavarna, ob 19.30 koncert skupine BK evolution. V primeru slabega vremena prireditve odpade.

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM sporoča, da so začeli treningi za vse starostne skupine po sledečih urnikih: 1. skupina - Palčki (4-7 let) ob ponedeljkih od 16.30 do 17.30 in ob petkih od 17.30 do 18.30 na Opčinah; 2. skupina - Zajčki (8-14 let) ob ponedeljkih in petkih od 17.30 do 19.00 na Opčinah; 3. skupina - Škrati (od 15 let dalje) ob ponedeljkih od 19.00 do 21.00, ob sredah od 18.30 do 21.00 na Opčinah in ob petkih od 19.30 do 21.00 pri Banih. Info na tel. št.: 349-7597763 Nastja.

DEŽELNI SKLAD ZA SLOVENSKO JEZIKOVNO MANJŠINO Rok za predložitev prošenja za črpanje sredstev iz Deželnega sklada za slovensko manjšino zapade letos dne 28. septembra. Vse potrebne informacije so objavljene na spletni strani Dežele Fjk (www.regionefvg.it) pod geslom »in evidenza (v ospredju)«.

O.N.A.V - Tržaška sekcija italijanskega združenja pokuševalcev vina organizira v soboto, 26. septembra, v popoldanskih urah voden obisk kleti Bulfon. Poskrbljen bo za avtobusni prevoz. Za informacije in prijave: spletna stran www.onav.it; elektronska pošta: trieste@onav.it ali na tel. št.: 333-4219540 (Luciano) ali 340-6294863 (Elio).

ENGLISH FOR EVERYONE: angleški jezik za vse starostne stopnje in različne stopnje predznanja. Možnost srečanj na temo. Konverzacija. Priprava na izpite. Kratki tečaji ob koncih tedna. Tečaji za šole po dogovoru. Informacije in predvpsi tel: 040-212289, e-mail: info@skladmc.org. Uradne ure PO-PE, 10.00-14.00. Predstavitev: 30. septembra, ob 15. uri osnovnošolci, 16. uri srednješolci, 17. uri višješolci ter 18. uri odrasli.

EŠPANOL PARA EXTRANJEROS: tečaji španskega jezika za vse stopnje, za otroke in odrasle. Priprava na izpite. Informacije in predvpsi tel: 040-212289, e-mail: info@skladmc.org. Uradne ure PO-PE, 10.00-14.00. Predstavitev: 29. septembra ob 18. uri.

GODBENO DRUŠTVO PROSEK prireja glasbene tečaje za pihala, trobila in tolkala. Vpisovanje in informacije vsoči torek in petek ob 20.30 dalje v Soščevi hiši na Prosek oz. na tel. št. 349-410313, e-mail: gdp1904@libero.it.

MLADINSKA GLASBENA SKUPINA VIGRED vabi v svoje vrste muzikante stare od 9. do 16. leta, vaje ob torkih, v Štalci v Šempolaju, ob 19.15.

MOJA SLOVENŠČINA: tečaji slovenščine za Slovence in Neslovence, za otroke in odrasle. Tečaji za izpopolnjevanje materinščine. Kratki tečaji ob koncih tedna. Informacije in predvpsi tel: 040-212289, e-mail: info@skladmc.org. Uradne ure PO-PE, 10.00-14.00. Predstavitev: 29. septembra.

NEMŠČINA ZA VSAKOGAR: v sodelovanju s priznano šolo za nemščino. Skupinski in individualni pouk. Priprava na izpite. Možnost certifikatov. Informacije in predvpsi tel: 040-212289, e-mail: info@skladmc.org. Uradne ure PO-PE, 10.00-14.00.

PIHALNI ORKESTER BREG in Glasbeni Matice prirejata glasbene tečaje za pihala, trobila in tolkala. Za informacije vsak torek ob 20.30 dalje na sedež godbe ali na tel. št.: 338-6439938.

PLEASE, PLAY WITH ME: z igro v angleški jezik, tečaji v sodelovanju z otroškimi vrtci. Informacije in predvpsi tel: 040

GLEDALIŠČE VERDI - Odprtje simfonične sezone v znamenju Felixa Mendelssohna-Bartholdyja

Dolgi aplavzi za tržaški orkester za jasnost in lakovost izvedbe

Dirigent Gérard Korsten potrdil svoje vrline in tudi pomanjkljivosti

Ob dvestoletnici rojstva je Felix Mendelssohn-Bartholdy prisoten v doma vseh simfoničnih in komornih sezona: čudežni deček, ki ga je narava obdarila z radodarno mero inteligence in fantazije, je v svojem prekratkom življenju - umrl je v osemnajdesetem letu starosti - ustvaril lepo število umeščin, ki so zapisane med najlepše bisere romantične dobe. Oče Moses Mendelssohn, bogati židovski bankir iz Hamburga, je Felixu in njegovi sestri Fanny nudil prvorstno izobrazbo, ki je v 19. stoletju vključevala poučna potovanja: skoraj obvezna je bila »italijanska tura«, po sledovih Goetheja - iz te se je rodila tako imenovana »italijanska« simfonija -, družina pa je obiskala tudi severne dežele, med katerimi je na mladega Felixa najgloblji vtič zapustila Škotska. Program koncerta, ki je odprl jesensko simfonično sezono tržaškega opernega gledališča Verdi, je prikazal sadove bujne fantazije, s katero je skladatelj prelil svoje impresije v dve partituri, Uverturo Hebridski otoki op. 26 in Simfonijo št. 3 op. 56 v a-molu, ki je znana kot »škotska« simfonija. Uvertura se je izoblikovala v dobrem letu piljenja, simfonija pa je skoraj trinajst let ležala v predelu, kjer je komponist hranil nekaj zmetkov in tematskih idej, medtem pa je izredno obogatil svojo skladateljsko spremnost, ki izstopa tako v razvezani strukturi kot v razkošni barvni paleti.

Škotske glasbene impresije je s tržaškim orkestrom interpretiral Gérard Korsten, dirigent, ki se je na tržaškem održal že pomeril tako na simfoničnem kot na opernem področju. Glavni značilnosti njegovega vodstva sta natančnost in jasnina, v romantičnem repertoarju pa bi si zaželeti nekaj več patosa, s katerim bi partitura zadrhneta tudi v svoji bolj pravljični dimenzijsi. Dinamika je bila lepo dozirana, valovanje modrosivega morja je postopoma raslo in sledilo harmonskemu razvoju, s katerim se tematski osnutek preliva v venomer nove vzorce, ne da bi izgubil svojo istovetnost. Izvedba Uvertura je bila korektna in na dobrem profesionalnem nivoju, ni pa povsem vzbogla občinstva, čigar pozornost se je kmalu nato osredotočila na mladega

ruskega pianista, ki smo ga v Trstu prvič poslušali: tridesetletni Kirill Gerstein je za svoj krstni tržaški nastop izbral priljubljeni in popularni Koncert št. 1 op. 23 v B-Duru Petra Iljiča Čajkovskega in že ob prvih, mogočnih akordih, ki jih solist zaigra, medtem ko violinice predstavijo plamečo temo, smo začutili, da je mladi mojster umetnik zlahtnega kova; njegovo muziciranje se je vseskozi izogibalo kalupom, fraziranje je bilo izvirno, agogika zelo svobodna, a vendar nikoli izven logičnih okvirjev, kljub temu pa je dirigent tu pa tam nekoliko hlastal za solistom, kot bi ga nekatere muzikalne ideje rahlo presenetile. Dialog med solistom in orkestrom je vsekakor potekal dokaj skladno, manjkoval pa je tisto popolno sozvočje, ki se ustvari, ko se dirigent zna popolnoma predati glasbenemu valu in orkester lahko zadaha s polnimi pljuči. Izvedba nam je vsekakor podarila mnogo lepih trenutkov in občinstvo je odličnega solista nagradilo z dolgimi aplavzi in vzklikli ter si kot dodatek prislužilo Melodijo Sergeja Rahnmana.

Po premoru smo se vrnili v zasajnjeno vzdružje škotskega Mendelssohna in se zbrali ob uvodnih taktih Treteje simfonije, ki presenetljivo napovedujejo Wagnerjeve orkestralne barve: z rahlim odmikom je prva tema izredno podobna odlomku iz Walkyre, kjer

Brunnhilde napove Siegmundu skorajšnjo smrt (*Todverkündigung*) - nič čudnega, kajti Wagner je, kljub Sovra-

štvi ali morda samo nevoščljivosti do nekaterih kolegov židovskega porekla, odkrito izrazil svoje občudovanje do Mendelssohna. Korsten je tudi tu potrdil svoje vrline in pomanjkljivosti: suvereno obvladjanje forme in zanesljivo vodstvo, toda brez vzburljivih trenutkov, ki bi interpretacijo obogatili s čustveno dimenzijo. Tržaški orkester se je lepo izkazal, morda še najlepše v Scherzu, ki je zazvenel z jasnino in lakovostjo, ansambel pa je dosegel tudi bogato zvočnost, ki so jo trobila podprtla z dovolj urbano jakostjo. Pohvale so vredni tudi posamezni solisti, še posebno med pihalcji, godalni oddelek pa so pokazali lepo disciplino in mestoma kar zagnano muziciranje. Aplavzi so bili na koncu obilni, Mendelssohn bo prisoten tudi na naslednjem koncertu z drugim letosnjim slavljenjem Haydnom - v Trstu 18. in 19. septembra, 17. pa v Pordenonu.

Katja Kralj

Tržaški orkester je vodil Gérard Korsten (zgoraj), ki se pri dirigirjanju izkazal z natančnostjo in jasnino, mladi ruski pianist Kirill Gerstein (spodaj) pa je prvič nastopal v Trstu

28. GRAFIČNI BIENALE - Odmevno in pričakovano srečanje s sodobno grafiko

Izhodišče nestabilna realnost matrice

Osrednja razstava je v prostorih MGLC, Jakopičevega razstavišča; v galerijah Alkatraz, Ganes Pratt, Kapsula in Škuc; na jumbo panohi Europlakata na Aškerčevi ulici, v parku Zvezda ter v spremnem katalogu

ziskati pojave knjige umetnikov neodvisnih založnikov in posameznih ustvarjalcev na mednarodnem prizorišču. Poleg sejma z razstavo izvirnih primerkov, se je v MGLCju odvijal sklop predavanj. Umetnostni zgodovinar Darko Šimčić je ob slikovnih primerih prikazal umetniški razvoj avantgardnih revij Gorgona in Maj 75; ruski likovni umetnik Dmitry Vilensky za skupino Chto Delat je posebej vzpostavil, kako je pojmovanje političnega aktivizma tesno povezano z umetnostjo in

pobudo za zanimivo razstavo postgogojevske generacije južnokorejskih umetnikov, ki je na ogled v prostorih Cankarjevega doma. Kustosinja je Kim Jyeong-Yeon; eksponati odsevajo razdvojenost korejske družbe, ki jo je povzročila hladna vojna. Umetniki pripadajo generaciji, ki je doraščala v sedemdesetih letih, ko so ameriški vojaki prinašali glasbo go-go ter v tako imenovanih kurnikih prerajali množične zabave. To so umetniki, ki se zavedajo razlike med kraji, ki plasirajo kulturo za-

dovoljstva in vsakdanjo stvarnostjo ter to dejstvo preko svojih ustvarjalnih posegov tudi izpostavljajo.

Med spremjevalnimi pobudami je v MGLCju še didaktična razstava osnovne šole Žalec iz izborom najlepših grafik iz zbirke Bienala otroške grafike, v ospredju je motivacija, ustvarjalnost in inovativnost v grafičnih listih otrok in mladih.

Od 22. oktobra bo v SEMu na Metelkovi na ogled še stripovski projekt Pozdravi iz Striponije v duhu medkulturnega dialoga, kjer bodo na ogled portreti domovine iz oči tujih ustvarjalcev in obratno, kar strmi za preseganjem stereotipov in kulturnih razlik.

Zajetni in slikovno bogat je spremjevalni katalog k razstavi, ki ga upoštevamo kot del razstave same. 28. grafični bienale z vključitvijo novih tehnologij v proces umetniške grafike postaja razstava komunikacijskih umetniških tokov ter tako odseva kompleksnost in soodvisnost z družbenimi spremembami. Nestabilnost matrice gre doumeti na pojmovni ravni v njenih aktualnih raznoriterih možnostih in prav iz tega zornega kota dobitjo na prvi pogled še takoj različne likovne stvaritev vendar pomembno razsežnost. Uspeh in pestrost dogajanja 28. edicije grafičnega bienala gre pripisati skrbni selekciji Umetniškega direktorja Božidarja Zrinskija in sodelujočih kustosov: Jadranko Ljubčič, Tadeja Pogačarja, Gülsena Bal & Alenke Gregorić.

Jasna Merku

Posebna prireditev Salon knjig umetnikov, katerega koordinatorka je Breda Škrjanec, želi ra-

FILM - Festival

Zmagovalec Kina Otok je Princ Broadwayja

Obiskovalci jubilejne 5. izdaje Kina Otok so za svojega favorita letos izbrali film Princ Broadwayja ameriškega režisera Seana Bakerja, so za STA povedali organizatorji festivala. Za glavno festivalsko nagrado, o kateri odloča občinstvo in prinaša odkup filma za kinematografsko distribucijo po Sloveniji, so se potegovali filmi z vsega sveta.

Princ Broadwayja je nizkoproračunski film z dokumentarnimi elementi, v katerem nastopajo ljudje z ulice. Že Bakerjev drugi film z naslovom "Take Out" iz leta 2004 je bil mešanica komedije, socialne drame in dokumentarnega filma o nezakonitih priseljencih. Ob srečanju z afriškim priseljencem in prepredajalcem ponarejene robe, princem Abdaju, ki je sam ponudil svoje sodelovanje, pa se je Baker odločil posneti še en film v zanj značilnem realističnem slogu.

"Odsotnost scenarija in improvizacija ustvarjata pristne, same po sebi že dovolj dramatične, nekliješke dialogue. Nevsiljiva montaža ne stremi k dramatizaciji in skrajšanju dogajalnega časa, temveč z dopuščanjem dolgih kadrov pogovorov, preprirov in barantanja na ulici ustvarja vtis dogajanja v realnem času," o filmu piše na spletni strani festivala.

Režiser je o svojem izdelku dejal: "Želim pokazati, da film ni zanimiv le za prebivalce New Yorka. Res je, da je Princ Broadwayja pravi newyorški film, a njegove teme so univerzalne. Ljubzen, družina in prijateljstvo so prave teme filma."

V tekmovalnem programu Trgatev se v sklopu festivala Kina Otok, ki je potekal od 10. septembra, poleg Princa Broadwayja prikazali še filme "Parque Vía" v režiji Enriqueta Rivera (Mehika), "La Rabia" Albertine Carrí (Argentina), Kozarček za dober dan Noha Youngha-Seoka (Južna Koreja) in Akne Federica Veiroja (Urugvaj, Argentina, Mehika, Španija, ZDA). (STA)

ZDA - Predsednik na newyorški borzi ob obletnici izbruha finančne krize

Barack Obama je Wall Street opozoril pred nepremišljenostjo

Ponovno je pozval kongres, da potrdi njegov predlog regulativnih reform

NEW YORK - Ameriški predsednik Barack Obama je včeraj finančnike na newyorški borzi, ki velja za vir sedanja svetovne finančne in gospodarske krize, opozoril, da se ne vračajo k nepremišljenim postopkom, ki so spravili svet na rob finančnega zloma. Ponovno je pozval tudi kongres, da potrdi njegov predlog regulativnih reform.

Obama je v zgradbi Federal Hall, ki leži nasproti borze in kjer je bil prvi sedež ameriške vlade, govoril pred vodilnimi finančnimi podjetji, nekaterimi kongresniki in članimi vlade. Kasneje se je odpravil na delovno kosoilo z nekdanjim predsednikom ZDA Billom Clintonom. Srečanje je bilo zaprto za javnost, zato teme, ki sta se jih dotaknila, niso znane.

Obamov govor je potekal ob obletnici propada investicijske banke Lehman Brothers, ki je spodbudila širitev krize po svetu. Hitro ukrepanje svetovnih vlad in centralnih bank z različnimi finančnimi stimulacijami in nižanjem obresti je krizo sčasoma zajezilo, vendar pa nevarnost v ZDA po ocenah poznavcev ne bo mi-

BARACK OBAMA

nila, dokler ne bo ostrejšega nadzora nad finančno industrijo.

Povzročitelji krize so jo sicer dobro odnesli, saj je ameriška vlada namenila 700 milijard dolarjev za reševanje bank in drugih finančnih ustanov, ker bi njihov propad pomenil ponovitev velike gospodarske depresije iz 30. let prejšnjega stoletja. Obama je v ponedeljek dejal, da na tovrstno pomoč več ne morejo računati, sicer pa je tudi vse manj potreb za to.

Demokratski predsednik je v svojem govoru trdil, da je februarja sprejet 787 milijard dolarjev vreden stimulacijski

paket zaslužen, da gospodarstvo ni "zgrmelo v prepad". Stimulacijski paket so potrdili ob obletnici izbruha finančne krize, ki jih je bolj, kot preprečitev katastrofe, skrbelo povečanje proračunskega primanjkljaja.

Obama je zatrdil, "da se nevihta zadnjih dveh let počasi končuje", vendar pa je potrebna previdnost, da se razmere ne bodo ponovile. Obama je "na kraju zločina" dejal, da se nauki krize spet zanemarjajo, zato je finančni skupnosti "položil na srce", da naj ga posluša, ko jim pravi, da ne bo vrnitve v nepremišljenost in nenadzorovan pretiravanje, ko je bilo preveč ljudi motiviranih le s hitrim zaslužkom. To pa je - tako Obama - povzročilo sedanjo krizo.

Finančna kriza je sicer v ZDA povzročila tudi "problem" prevelikih finančnih ustanov. Ameriška vlada je lani pomagala JP Morgan Chase prevzeti investicijsko banko Bear Stearns, Lehman Brothers je pustila propasti, banki Bank of America pa je pomagala prevzeti Merrill Lynch. Chase in Bank of Ameri-

ca imata sedaj skupaj z banko Wells Fargo skupaj 2300 milijard dolarjev depozitov oziroma tri od 10 dolarjev od vseh depozitov v ZDA.

Omenjene tri banke so skupaj z Goldman Sachs in Citigroup v drugem letosnjem četrletljetu ustvarile skupaj za 13 milijard dolarjev dobička. S tem znova nastajajo finančne ustanove, ki so prevelike, da bi jih pustili propasti, ne da bi ogrozili celoten sistem. O tem so voditelji gospodarsko najpomembnejših držav iz skupine G20 že govorili in bodo ponovno na vrhu v Pittsburghu konec meseca.

Obama je v New Yorku pozval kongres, da mu potrdi reforme finančnih regulacij, finančnike na Wall Streetu pa naj reform ne ovira. Finančna industrija namreč močno lobira predvsem proti predlagani novi agenciji za zaščito potrošnikov. V kongresu so mnenja deljena glede novih pooblastil ameriški centralni banki za nadzor nad finančno industrijijo in drugih predlogih, ki sicer po mnenju Obamovih demokratov ne gredo dovolj daleč. (STA)

KOSOVO - Včeraj v Prištini

Protest proti sporazumu med misijo Eulex in Srbijo

PRIŠTINA/BRUSELJ - Približno 600 ljudi se je včeraj opoldne zbralo v središču Prištine na protestih, na katerih izražajo svoje nasprotovanje protokolu o policijskem sodelovanju pri nadzoru meje, ki sta ga v petek kljub nasprotovanju uradne Prištine podpisali misija EU na Kosovu Eulex in srbsko notranje ministrstvo, poroča francoska tiskovna agencija AFP.

Po mnenju protestnikov, med katerimi nekateri nosijo transparente z napisom "Dol z Eulex" in "Kosovo in EU brez Eulex", omenjeni protokol predstavlja udarec suverenosti Kosova. Po mnenju protestnikov omenjeni protokol etnično deli Kosovo in Srbiji daje besedo v notranjih zadevah Kosova, poroča ameriška tiskovna agencija AP. Dogajanje spremljajo tudi policijske enote.

Uradna Priština je podpisu sprva ostro nasprotovala in vztrajala, da so za podpis sporazumov v imenu Kosova pristojne samo kosovske instituci-

je. Po več sestankih s predstavniki EU pa sta predsednik in premier Kosova, Fatmir Sejdin in Hashim Thaci, v odzivu po petkovem podpisu še izpostavila, da Kosovo ni stranka v tem tehničnem dogovoru, ki ne vpliva na njegovo neodvisnost, suverenost in ozemeljsko celovitost.

Povabilo Eulexu, da pomaga Prištini pri krepitvi institucij in zakonitosti, je suvereno dejanje neodvisnega Kosova, ki je s ciljem utrditve državnosti in suverenosti še naprej pripravljeno sodelovati z institucijami EU, sta še zapisala Sejdin in Thaci.

Namen protokola, ki naj bi začel veljati konec prihodnjega tedna, je boj proti korupciji in organiziranemu kriminalu med Srbijo in Kosovom, okreplil pa naj bi tudi nadzor blaga in ljudi na meji. Podpis protokola je bil eden od tehničnih pogojev, ki ga je morala izpolniti Srbija v prizadevanjih za odpravo vizumov za vstop v schengenski prostor s 1. januarjem 2010. (STA)

IAEA - Zamenjal bo El Baradeja

Japonec Amano bo novi generalni direktor

DUNAJ - Generalna konferenca Mednarodne agencije za jedrsko energijo (IAEA) je včeraj Japonca Jukija Amano uradno imenovala za novega generalnega direktorja IAEA, ki bo na tem položaju 1. decembra zamenjal dosedanjega direktorja Mohameda El Baradaja.

Kot poroča francoska tiskovna agencija AFP, so predstavniki 150 držav članic prvi dan teden dni trajajoče generalne konference soglasno potrdili Amano za naslednika El Baradeja, ki s tega položaja odhaja po 12 letih. El Baradej je za svoje dela leta 2005 prejel Nobelovo nagrado za mir. Isteča leta je na IAEA kot diplomat prišel Amano, ki je bil leto dni tudi na čelu Sveta guvernerjev IAEA.

62-letnega Amana je za novega generalnega direktorja IAEA julija imenoval Svet guvernerjev IAEA, vendar so morale njegovo imenovanje uradno potrditi vse članice na generalni konferenci. Njegov prvi mandat na čelu IAEA se bo končal novembra 2013.

Za položaj generalnega direktorja IAEA se je v začetku postopka izbere no-

vega generalnega direktorja IAEA potrivali tudi slovenski ustavni sodnik in določeni diplomati Ernest Petrič, ki pa se je potem, ko na neformalnem glasovanju Sveta guvernerjev junija letos ni dobil nobenega glasu podpore, odločil za odstop od kandidature.

Amano je v Tokiu študiral pravo, od leta 1972 pa je delal na japonskem zunanjem ministru. Kot strokovnjak za jedrska vprašanja je vodil številna mednarodna pogajanja o jedrski razorožitvi, kot diplomat pa je med drugim služboval v Washingtonu in na Dunaju. (STA)

NEW YORK - Zasedanje bo na »gradbišču«, saj je obnova Steklene palače v polnem teku

Ob pogrevanju starih zadev tudi nekaj pomembnih novosti na 64. zasedanju Generalne skupščine Združenih narodov

NEW YORK - Na sedežu Združenih narodov v New Yorku se bo danes uradno začelo 64. zasedanje Generalne skupščine, splošna razprava z nastopi svetovnih voditeljev pa se bo začela 23. septembra. Ob robu skupščine pa bodo kot ponavadi številna dogajanja.

Danes bodo veleposlaniki 192 držav članic ZN potrdili novega predsednika Generalne skupščine, to je Libijska Alja Trekiha, ki bo zamenjal Miguela D'Escota iz Nikaragve. Prav tako bo potren dnevnih redov, ki bo tudi za novo zasedanje precej obširen z najmanj 164 točkami, med katerimi jih je precej, ki bi jih lahko mirene duše pospravili v arhiv. Med njimi je "pogrevanje" izraelskih napadov na iraške jedrske objekte leta 1981, iraška okupacija Kuvajta leta 1991 in številna druga.

Sicer pa bodo na dnevnem redu med drugim prečevanje oboroženih sropadov, vloga diamantov v njih, mirovne operacije, sodelovanje v vesolju, bo proti aidsu in nalezljivim boleznim, otroci v oboroženih sropadih, podnebne spremembe, pravice žensk in otrok, mednarodni razvoj, boj proti revščini in lakot in razorožitev. Vprašanje Palestincev zajema več točk, na dnevnem redu so tudi države, kot so Afganistan, Azerbajdzan, DR Kongo, Haiti ter ameriški embargo proti Kubi, vojna med Argentino in Veliko Britanijo za otočje Malvinas ali Falklandse, pa med drugim tudi finančiranje mirovne operacije na Kosovu.

Zadnja točka je italijanski predlog, da Mednarodni olimpijski komite v Generalni skupščini dobti status opozvalca. Ob robu zasedanja Generalne skupščine bo tudi proslava 60. obletnice delovanja Agencije ZN za pomoč palestinskim beguncem (UNRWA) in posebno zasedanje o zdravju mater.

Dnevni red je sicer razdeljen v devet glavnih sklopov: mednarodni mir in varnost; gospodarska rast in trajnostni razvoj; razvoj Afrike; promocija človekovih pravic; humanitarna pomoč in pomoč ob naravnih nesrečah; pravčnost in mednarodno pravo; razorožitev; mamilia, kriminal in mednarodni terorizem; organizacijske in administrativne zadeve.

Tokratno zasedanje izstopa po dveh novostih. Mednarodna politična smetana se bo zbrala na "gradbišču", saj je obnova sedeža ZN v polnem teku. Prvič v zgodovini doslej pa bo ameriški predsednik vodil zasedanje Varnostnega sveta ZN. Ameriška veleposlanica pri ZN Susan Rice je poudarila, da so se v administraciji Baracka Obame odločili za nov pristop do ZN in si bodo prizadevali za reforme od znotraj s sodelovanjem.

Obama se bo mudil v New Yorku dva dni in pol, nato pa se bo s kolegi iz držav G20 v četrtek 24. septembra odpravil na vrhunsko srečanje o gospodarski krizi v Pittsburgh. V četrtek bo imel svoj govor pred Generalno skupščino tudi slovenski predsednik Danilo

Turk. Že v torek, 22. septembra pa bo potekal tudi vrh o podnebju, ki ga organizira generalni sekretar ZN Ban Ki Moon. Obama bo imel v Generalni skupščini ZN govor v sredo, 23. septembra, takoj za predsednikom Brazilije Luisom Ignaciom Lulo da Silvo in tik pred voditeljem Libije Moamarjem Gadafijem.

Gadafij bo v četrtek predsedoval zasedanju Varnostnega sveta ZN na ravni predsednikov in premierov na temo jedrske razorožitve in boja proti širjenju tovornatega orožja. ZDA septembra predsedujejo VS, Libija pa je njegova nestalna članica. Gadafij je že ne prej postavil šotor na ozemlju posestva v libijski lasti v sosednji državi New Jersey, vendar je trčil na opozicijo politikov in sorodnikov žrtv terorističnega napada nad Lockerbijem leta 1988, zato bo tokrat namesto v šotoru bival v luksuznem hotelu "Pierre".

Ameriški predsednik bo v sredo zvečer pripravil tradicionalni sprejem za udeležence GS ZN. Tiskovni predstavnik Bele hiše Robert Gibbs je dejal, da vabila ne bodo dobili vsi, vendar imen ni razkril, razen za iranskega predsednika Mahmuda Ahmadi nedžada. Ta po besedah Gibbsa ni povabljen, ker Iran ne uresničuje mednarodnih obveznosti, ne glede na napovedi Obame, da se je pripravljen pogovarjati.

Vprašanje Irana in njegovega jedrskega programa bo na dnevnem redu predvidenega srečanja

voditeljev petih stalnih članic VS in Nemčije, ob robu Generalne skupščine pa naj bi obstajala možnost srečanja Obame, izraelskega premiera Benjaminja Netanjahuja in palestinskega predsednika Mahmuda Abasa, po katerem naj bi sprožili nova mirovna pogajanja, a je to za zdaj še na ravni ugibanj.

Obama bo med drugim 23. septembra gostil tudi kosilo za več kot 40 predsednikov afriških držav, med katerimi pa med drugim ne bo predstavnikov Sudana, Zimbabveja in Madagaskarja. Prav tako se bo posebej sestal z voditelji držav, ki prispevajo največ sil v mirovne operacije. Ameriška državna sekretarka Hillary Clinton bo v New Yorku deset dni in bo zadnji dan splošne razprave 30. septembra vodila zasedanje o boju proti nasilju nad ženskami.

ZN so se leta 2007 odločili, da izvedejo popolno obnovno svojega sedeža, za kar bodo članice po zadnjih izračunih odštele najmanj 1,9 milijarde dolarjev. Dela že potekajo in sicer na gradnji začasne nadomestne zgradbe za vodstvo sekretariata severno od palače narodov, ki bi naj svojo novo stekleno preobleko dobila do konca leta 2010. Celotna obnova, ki je nujno potrebna med drugim tudi zaradi visokih stroškov energije in onesnaževanja okolja, naj bi trajala do leta 2013. (STA)

Bin Laden: Američani naj se uprejo vojnem

WASHINGTON - Vodja mednarodne teroristične mreže Al Kaida Osama bin Laden je v posnetem sporočilu, objavljenem na spletni strani Al Kaide, Američane pozval, naj pritisnejo na Belo hišo, da bo končala vojni v Iraku in Afganistanu. V nasprotnem primeru pa je napovedal nadaljevanje vojne.

Vodja teroristične mreže Al Kaida je Američane še pozval, naj izrazijo nasprotovanje podprtju ameriške administracije Izraela. Zatrdil je, da je bila podpora ZDA Izraelu "poleg drugih krivic" razlog, zakaj se je Al Kaida odločila za napade 11. septembra 2001. Bin Laden trdi, da ameriški predsednik Barack Obama ne more spremeniti poteka vojn v Iraku in Afganistanu, njegovo šibkost pa potrjuje dejstvo, da je na položaju obrambnega ministra obdržal Roberta Gatesa. "Grenka resnica je, da neokonservativci na vas še naprej mečajo svojo težko senco," je v sporočilu dejal Osama bin Laden.

Kot je sporočil ameriški center za raziskave na področju terorizma Intel Center, je na posnetku samo slikoval Al Kaide, sicer pa gre za zvornični posnetek. Objavljen je bil dva dni po osmih obletnicih terorističnih napadov na ZDA.

Šesterica se 1. oktobra sestane z Iranom

TEHERAN - Šesterica svetovnih sil, ki sodeluje v pogajanjih o iranskem jedrskem programu, se bo z Iranom 1. oktobra sestala na pogovorih o njegovih predlogih, povezanih z njegovim jedrskim programom. Kraj srečanja še ni določen. Visoki zunanje politični predstavnik EU Javier Solana se je po telefonu pogovarjal z glavnim iranskim pogajalcem za jedrsko energijo Saidom Džalilijem, s katerim sta se strinjala, da bodo pogovori potekali 1. oktobra, in sicer med petimi stalnimi članicami Varostnega sveta Združenih narodov (ZDA, Rusija, Kitajska, Francija in Velika Britanija) ter Nemčijo. "Iran je pripravljen na resen dialog v oktobru," je povedal Džalilij.

Šesterica je aprila letos zahtevala, naj se Teheran vrne za pogajalsko mizo o njegovem spornem jedrskem programu. V nasprotnem primeru naj bi Iranu grozile nove sankcije. Iranski zunanjki minister Manušer Motaki je sicer minuli teden odpolnec omenjenih šestih držav izročil nov paket predlogov Irana. Šesterica je nato pozvala Iran k nujnim pogovorom. Medtem ko je Washington izrazil razočaranje nad predlogi, pa so bili v Moskvi bolj optimistični. (STA)

PROMET - Zaradi tovornjakov in zastojev v občini Devin-Nabrežina

Tržaški prefekt predlaga širitev ovinkov pri Sabličih

Doberdobski župan temu odločno nasprotuje: »Sprostitev avtoceste edina rešitev«

Tržaški prefekt Giovanni Balsamo je za dokončno rešitev težav s tovornjaki na območju občine Devin-Nabrežina predlagal širitev ovinkov pri Sabličih, tako da naj bi družba ANAS projekt vključila med prioritetne posege za leto 2010; med srečanjem, ki je včeraj potekalo na prefekturi v Trstu, se s predlogom nikakor ni strinjal doberdobski župan Paolo Vizintin. Po njegovem mnenju bi širitev ovinkov povzročila porast tovornega prometa po Dolu in Jamljah, zato pa je treba zahvatiti od družbe Autovie venete, da sprosti avtocesto med Moščenicami in Vilešem.

Balsamo je srečanje na prefekturi sklical na prošnjo župana Devina-Nabrežine Giorgia Reta, poleg Vizintina pa so se ga udeležili še predstavniki prometne policije iz Trsta in Gorice ter vodilni uslužbenci družbe ANAS. Potem ko so svojcas prevedeli tovornjakom prehod po ovinkih pri Sabličih, so v Štivanu, Devinu in Sesljani doživeli velik porast tovornega prometa. Na prefekturi so razpravljali, kako rešiti problem. Med drugim je prisel na dan predlog, da bi pri Sabličih uveli izmenični promet s semaforjem ali pa enosmerni promet, ki bi seveda veljal za vsa vozila. Župan Vizintin se s predlogoma ni strinjal, sicer pa nista prodrla. »Postavitev semaforja bi povzročila zastoje, uvedba enosmernega prometa na cesti pri Sabličih in tudi na odseku, ki vodi proti Štivanu, pa velike nevšečnosti vsem udeležencem cestnega prometa,« pojasnjuje Vizintin. Enosmerni promet namreč ne bi veljal samo na odseku pri Sabličih, temveč tudi na cesti za Štivan. V primeru, da bi ga uveli v smeri proti Tržiču, kdor bi bil namenjen iz Jamelj v Štivan, bi moral prevoziti kar nekaj kilometrov več, saj bi pri Sabličih moral zaviti v desno. Po daljši razpravi so sicer sprejeli Retov predlog, da tovornjakom začasno prepovejo uporabo avtocestnega izhoda v Sesljani. »Na ta način se bo znizalo tudi število tovornjakov, ki v Štivanu zavijejo proti Jamljam in Dolu,« je razložil Vizintin in povedal, da je prepoved izhoda začasna in da družba ANAS bo preverila, kako se bo sprememb obnesla.

»Devini-Nabrežini veliko stavijo na turizem in jih zastoje tovornjakov oškodujejo, toda tudi naša občina ima svoje dostojevanje. Dve tretjini ozemlja je zaščitenega, pri nas imamo naftovod, elektrovod in druge infrastrukture, zaradi tega je treba preprečiti, da bi se tovornjaki spet množično vozili po državni cesti skozi Sabliče, Jamle in Dol,« poudarja Vizintin in nadaljuje: »Tržaška pokrajina se

PAOLO VIZINTIN
BUMBACA

GIORGIO RET
KROMA

poslužuje avtoceste brezplačno. Ne razumem, zakaj tega ne bi lahko storili tudi na Goriškem.« Težave s tovornjaki po besedah Vizintina ne zadevajo zgolj doberdobske občine, pač pa tudi Sovodnje, Gorico, Tržič in sploh vso goriško pokrajino. Zaradi tega bo doberdobski župan sklical srečanje z župani in deželnimi svetniki iz goriške pokrajine, saj je treba ustanoviti enotno fronto za sprostitev avtoceste med Moščenicami in Vilešem ter preprečiti širitev ceste pri Sabličih. (dr)

PEVMA - Včeraj dopoldne prometna nesreča

Trk pred vrtcem

Vpleteni trije avtomobili - Nujno potrebna čimprejšnja ureditev parkirišča

Prizorišče nesreče pred vrtcem v Pevmi

Prometna nesreča, ki se je včeraj dopoldne pripetila pred vrtcem v Pevmi, je še enkrat potrdila, da je nujno čim prej uresničiti novo parkirišče ob jahališču Remuda. Ko bo dograjeno, bodo starši lahko varno vozili svoje otroke v vrtec, saj je danes postajanje pred njim izredno nevarno.

Kot kaže iz še ne povsem pojasnjene okoliščin, je do nesreče prišlo ravno zaradi avtomobila, ki je bil parkiran pred vrtcem. V smeri proti Gorici se je s svojim avtomobilom tipa Alfa Romeo 145 vozila D.T., ki naj bi opazila parkirani avtomobil Fiat punto s slovensko registrsko tablico, nato pa naj bi zašla na napsotni vojni pas in trčila v avtomobil Škoda felicia.

Na kraju nesreče je posredovalo osebje službe 118, ki je voznici avtomobila Alfa Romeo nudilo prvo pomoč. Zaradi lažjega udarca v zapetje so jo prepeljali v goriško bolnico, od koder se je kmalu zatem vrnila domov. Po trku se je po cestiču izlilo motorno olje, zato je bil potreben poseg gasilcev, medtem ko je prometna policija začasno prepovedala prehod drugim avtomobilom in opravila po zakonu predvidene meritve. Obvoz je bil speljal po Števerjanu.

Dolgoročno je treba razmisli o povezovanju fakultet na Goriškem, tudi čez mejo. To je včeraj dejal novogoriški župan in poslanec Mirk Brulc na svečani akademiji na dvorcu Vogrsko, kjer je Fakulteta za uporabne družbene študije (FUDŠ) obeležila tretjo obletnico delovanja. Na doslej prehodeni poti je bilo veliko več uspehov kot neuspehov, saj so večino ciljev uspeli izpolniti, je poudaril dekan FUDŠ Matevž Tomšič. Fakulteta, ki ima v treh programih na dodiplomske, magistrski in doktorski ravni okoli 200 študentov, za letošnje študijsko leto pa imajo okoli 50 prijav, lahko po njegovih besedah optimistično zre v prihodnost. V okviru akademije je FUDŠ prvi petim diplomantom - štirim na magistrski in eni na dodiplomske ravni - podelila diplome. Prva dodiplomska diplomantka Nadja Pahor Bizjak, sicer učiteljica v osnovni šoli, je bila nad študijem na Goriškem, za katerega se je odločila zaradi lažjega usklajevanja družinskih, službenih in študijskih obveznosti, navdušena, zato je že vpisala magisterij.

Brulc je orisal prizadevanja občine pri razvoju visokega šolstva in še enkrat več podaril nujo o »dolgoročnem razmisleku o povezovanju fakultet na Goriškem, tudi čez mejo«. Visokemu šolstvu namenja mestna občina dobršen del proračunskega denarja, »a - kot pravi Brulc - v teh časih je pri vseh prošnjah po »proračunski pomoči« treba biti realni. Fakultetam zdaj zagotavljamo prostore, a na različnih lokacijah, kar dolgoročno ni rešitev,« meni Brulc, saj bo treba razmisljati o izgradnji ene stavbe za vse te številne visokošolske ustanove. Predvsem pa se je treba interdisciplinarno in mednarodno povezovati, ob novogoriški tudi s Tržaško in Videmsko univerzo, da bi tako skupaj oblikovali zanimiv izobraževalni prostor. To, da tvorno sodelovanje med Novo Gorico in Gorico že poteka, je včeraj potrdil tudi direktor Visokošolskega in raziskovalnega središča Primorske (VIRS Primorske), Uroš Saksida. »Županove besede gre razumeti kot poziv k sodelovanju vseh visokošolskih ustanov na tem območju. Sodelovanje in povezovanje med obstoječimi in novimi visokošolskimi institucijami je potrebno in realno, prizadevanja pa so vidna v skupnih projektih,« je še dodal Saksida. (tb)

GORICA - Pomoč univerzitetnikom

Davek ICI »lažji« za najemodajalce

S soglasjem vseh 27 navzočih svetnikov je goriški občinski svet na sinočnem zasedanju odobril resolucijo, ki jo je predlagal Aleš Waltritsch (Demokratska stranka) in ki obvezuje mestno upravo, da »zrhlja« davek na nepremičnine ICI za najemodajalce, ki dajejo v najem bivališče univerzitetnikom in docentom. Obvezno sta osvojila tudi župan Ettore Romoli - »saj občina Gorica stava na razvoj univerze - in odbornik za finance Guido G. Pettarin, ki pa ju je Waltritsch v svoji repliki spomnil, da je nujna večina leta 2008 že zavrnila soroden sklep. Župan je komentiral: »Vse se razvija in spreminja.«

Včerajšnja prva popočitniška seja občinskega sveta se je začela napeto, saj so svetniki dvajset minut goreče debatirali, ali naj se zasedanje začne z drugim sklicem zadnjic prekinjene seje ali pa s prvim sklicem nove seje, na dnevnem redu katere so med drugim bili svetniška vprašanja ter razprava in glasovanje o obračunu občinskih lekarov za lansko le-

RONKE - Za bivše delavce Finmeka

Še deset mesecov dopolnilne blagajne

Približno osemdeset delavcev bivše ronske tovarne Finmek, ki jih novi lastniki obrata niso zaposlili, bo še deset mesecov na dopolnilni blagajni. Državna vlada bo sklep potrdila v prihodnjih dneh, saj je vključen med ukrepe za pomoč potresencem v Abruci, kjer so bili sedeži in druge tovarne družbe Finmek. Ronški obrat je kriza zajela leta 2005, potem ko je propadel elektronski imperij furlanskega podjetnika Carla Fulchirja. Po besedah pokrajinskega tajnika FIOM-CGIL Thomasa Casotta se sindikati dogovarjajo s pokrajino, da bi čim prej priredili izobraževalne tečaje za odpuščene delavce, katerih večino predstavljajo ženske.

Nad usodo svojih nekdanih delavcev so izrazili zaskrbljenost zaposljeni v družbi Mw, ki je prevzela bivšo tovarno Finmek. Novi lastnik je vzel v službo 289 delavcev; približno dvajset bodo začasne pogodbe zapadle med oktobrom in koncem leta, zato pa sindikalisti upajo, da jih bodo čim prej podaljšali.

TURJAK - Hitra železnica

Male občine brez moći in uradnih podatkov

Županja bo sprožila razpravo med občinami s Tržiškega

Hitri železnici je bilo posvečeno javno srečanje, ki je potekalo pred dnevi v Turjaku na pobudo tamkajšnje občinske uprave. Srečanje je uvedla domača županja Alessandra Brumat in obnovila dolgo zgodbo gradnje hitre železnice, ki po Italiji s počasnimi koraki prehaja iz faze načrtovanja v gradnjo. Brumatova je poudarila, da so male občine povsem odrezane od razprave v zvezi z uresničevanjem hitre železniške trase, saj se zanje dejelna vlada nikakor ne zmeni. Občinskim upraviteljem z dežele ne posiljajo podatkov in jim ne posredujejo uradnih informacij, tako da so krajevne uprave brez nemočne. »Na odločitev je treba vplivati v začetni fazni, ne pa, ko načrte že začenjajo uresničevati,« je poudarila Alessandra Brumat in zato napovedala, da bo zahtevala, naj se razpravo o hitri železnici vključi na dnevnem red enega izmed prihodnjih zasedanj tržiškega mesta okrožja. V nadaljevanju srečanja so predstavniki zveze Legambiente ter izvedenci iz Firenc in Milana pojasnili marsikaj zanimivega v zvezi z gradnjo hitre železnice po Italiji. Med drugim so povedali, da je zaradi gradnje nove postaje v Firencih v nevarnosti 180 stanovanjskih poslopij, pod katerimi bodo tekle tračnice. »Kaj se bo zgodilo, ko bo železnicu speljali pod Trstrom,« so se sprševali na srečanju v Turjaku.

VILEŠ - S pospeškom opremljajo veletrgovino švedske verige IKEA

Prometnice kmalu nared za žaganje brezovega hloda

Ceremonial odprtja predvideva tudi zdravico z vodko ob 7. uri zjutraj

Novi nadvoz nad hitro cesto pri Vilešu (levo) in nastajajoča IKEA (desno)

BUMBACA

IKEA V VILEŠU - Vrednost naložbe

V gradnjo so vložili 60 milijonov evrov

Švedska družba cilja na podvojitev svoje prodajne mreže

Odprite veletrgovine v Vilešu se vključuje v razvojno strategijo družbe IKEA, ki v prihodnjih letih namerava podvajati svojo prisotnost v Italiji. Do sledi je na Apeninskem polotoku odprtih petnajst veletrgovin družbe IKEA, v prihodnjih letih pa naj bi se njihovo število povišalo na trideset, mogoče celo na štirideset. Gradnja vsake nove hale in njeni opremljanje staneta med 50 in 100 milijonov evrov, družba IKEA pa je v Italiji sposobna zgraditi štiri nove veletrgovine na leto. Uresničitev veleblagovnice v Vilešu je švedsko verigo stala okrog 60 milijonov evrov; kot znano je njeni odprtje predvideno za 21. oktobra.

ber, medtem ko so za začetek prihodnjega leta predvidena odprtja novih veletrgovin v Salernu in v kraju San Giuliano pri Milianu. Za prestolnico Lombardije bo to že tretja veletrgovina švedske družbe, potem ko sta prvi dve že leta vsak dan oblegani od kupcev in zato pretesni. Medtem družba IKEA načrtuje gradnjo svojih veletrgovin še v Pisii, Catani, Pescari in Rimu, kjer namejavajo odpreti že tretjo hal.

V lanskem letu je družba IKEA Italia zaključila poslovno leto z rezultatom skupine v višini 1,44 milijard evrov, kar predstavlja okrog 5 odstotkov svetovnega prometa švedske verige. (dr)

Do odprtja veletrgovine IKEA, ki ga bodo obeležili z žaganjem brezovega hloda pred glavnim vhodom, manjka nekaj več kot mesec dni, zato v Vilešu s pospeškom gradijo prometnice, ki bodo povezale dejelno cesto št. 351 z novim komercialnim središčem. Nadvoz nad hitro cesto Gorica-Vileš že stoji, v kratkem pa bodo uresničili še novo krožišče na dejelni cesti. Pretekli teden je bil zaradi gradnje nadvoza promet na hitri cesti speljan po enem voznem pasu, tudi v prihodnjih dneh pa naj bi zaradi gradbišča veljal spremenjen prometni režim.

Izgradnja veletrgovine IKEA je sicer le prvi korak do uresničitve velikega komercialnega središča v Vilešu. Druga faza za gradnje se bo začela pred koncem prihodnjega leta, komercialno središče pa bo razpolagalo s številnimi trgovinami s pestro ponudbo. Med drugim bo zadruža COOP selila v Vileš svojo veleblagovnico Gradišča, sicer pa vladta za nove prostore v komercialnem središču zelo veliko zanimanje. Na občino v Vilešu se je že obrnilo več trgovcev in podjetnikov, ki bira radi svojo dejavnost selili v bližino veletrgovine Ikea. Letno naj bi namreč veleblagovnica švedske verige priklicala okrog štiri milijone kupcev, zato je razumljivo, da se številni trgovci želijo vseliti v prostore komercialnega središča, ki jih daje v najem podjetja Arco.

Ko bodo dogradili še drugi del trgovskega središča, bodo uresničili tudi

novi cestinski postajo na hitri cesti Gorica-Vileš, ki naj bi jo medtem prekvalificirali v avtocesto. Kot nam je svojčas pojasnila županja iz Vileša Simonetta Vecchi, je njen občinski svet že odobril izvršni načrt za širitev cestinske postaje, ki bo po novem imela deset izhodov.

S polno paro poteka tudi opremljanje notranjosti nove veletrgovine IKEA, ki bo razpolagala s 17.000 kvadratnimi metri prodajnih površin, s parkiriščem s 1.800 mesti in z restavracijo s 470 sedeži. Odprtje je napovedano za sredo, 21. oktobra, že določen pa je tudi ceremonial, ki mu bodo sledili, saj je enak za vse veletrgovine švedske verige, ki so razpršene po vsem svetu razen Afrike in Južne Amerike. Potek svečanosti si je zamislil ustavnitelj družbe IKEA, 83-letni Ingvar Kamprad, ki je v najstninskih letih svojo podjetniško žilico izkazoval s prodajo vžigalic, danes pa velja za enega najbogatejših zemljelanov. Krajevni upravitelji, časnikarji in uslužbenici se bodo tako na dan odprtja zbrali pred novo veletrgovino v Vilešu ob 7. uri. Namesto reza traku bodo pred vhodom prežagali brezov hlod, nato pa se bodo pogostili s švedskim zajtrkom, med katerim bodo na voljo atlantske sledi (v italijansčini »aringa«). Odprtju bodo krajevni upravitelji, uslužbenici in vodstvo družbe Ikea nazdravili s švedsko vodko, nato pa si bodo ogledali veleblagovnico, ki jo bodo kupcem odprli ob 10. uri. (dr)

VILEŠ - Veletrgovina

IKEA bo govorila tudi slovensko

Številni uslužbenci nove veletrgovine IKEA v Vilešu, ki bo odprla svoja vrata 21. oktobra, obvladajo slovenski jezik. »Švedska družba pričakuje veliko kupcev tudi iz Slovenije, zato so pri zaposlovanju dajali prednost osebam z znanjem slovenščine,« pojasnjuje pokrajinski tajnik sindikata CGIL Paolo Liva, s katerim smo se pogovorili o odnosu, ki so ga sindikalisti vzpostavili s švedsko verigo. »Prejšnji teden smo podpisali sindikalni dogovor z družbo IKEA, ki predvideva večjo fleksibilnost urnikov v obdobju pred in takoj po odprtju veletrgovine. To je bilo potrebno, da bodo pravočasno opremili nove prostore, hkrati pa, da bodo uspeli ustreči številnim kupcem, ki bodo po odprtju navalili v veletrgovino,« pravi Liva. Po njegovih besedah je doslej družba IKEA dokazala voljo po sodelovanju s sindikalnimi organizacijami, kar je nedvomno pozitivno. Sicer bo v veletrgovini v Vilešu zaposlenih dvesto uslužbencev, ki so večinoma doma iz goriške pokrajine in od katereh jih bo 74 odstotkov delalo s »part time« delovnim urnikom, 26 odstotkov pa s polnim. Isti odstotek velja tudi za število pogodb za nedoločen čas, ki jih je torej 26 odstotkov, in

PAOLO LIVA

BUMBACA

posledično za pogodbe za določen čas, ki so bile sklenjene s 74 odstotki vseh zaposlenih.

Za Livo bo prihod družbe IKEA v goriško pokrajino predstavljal dejavnik gospodarskega razvoja, hkrati pa pokrajinski tajnik CGIL ugotavlja, da veletrgovina ne bo rešila težav goriškega gospodarstva. »Večji del uslužbencev veletrgovine bo zaposlen s »part time« delovnim urnikom, zato pa ne bodo pričasni domov polne plače, s katero bi lahko preživili družino,« poudarja Liva in ugotavlja, da zaposlitve v Vilešu bo lahko kvečjemu pomagala družinam, vendar po vsej verjetnosti ne bo predstavljala glavnega vira dochodka. Veletrgovina IKEA po mnenju Liva ne bo v konkurenči z drugimi komercialnimi središči v goriški pokrajini, niti z Mercatonejem iz Tržiča in Palmanove. »Če tovarne bodo imelo delo in ne bodo odpuščale delavcev, potem bodo dobro shajali tudi IKEA in ostala komercialna središča. Če pa se bo število brezposelnih višalo, bo trda predla za vse trgovce,« zaključuje Paolo Liva. (dr)

GORICA - Na slovenski večstopenjski šoli

Tudi v vrtce se je vrnil živžav

Števerjanski otroci so na vrsti danes - Prostorska stiska v ulici Brolo in v Pevmi, na obzorju še ni videti rešitve za otroke s Krminskoga

Z včerajnjim dnem se je živžav razdroživih otrok vrnil tudi v vrtce goriške večstopenjske šole, ki jih letos skupno obiskuje okrog 260 malčkov. Vzgojne dejavnosti so se namreč začele v vseh vrtcih, ki so še do minulega šolskega leta delovali v okviru didaktičnega ravnateljstva v ulici Brolo, z izjemo vrtca v Števerjanu, ki bo svoja vrata odprli danes. Enodnevni zamek je povezan s skrbjo, da bi malčkom zagotovili čim bolj udobne prostore. V popisu na Britofu so namreč izvedli nekaj vzdrževalnih del, in sicer obnovo poda in uresničitev novih stranič.

S tem pa potrebe slovenskih vrtcev nikakor niso izčrpane. S prostorsk stisko se spopadajo v vrtcu v ulici Brolo, kjer bi potrebovali še vsaj en prostor, zato da bi delovanje treh sekcij lahko zadihalo. Isto stisko doživljajo v pevmskem vrtcu, ki deluje z eno sekcijo. Včeraj je oživel tudi vrtec v Krminu, ki že leta deluje v strukturi tamkajšnjih sester. Na obzorju žal ni še videti dokončne rešitve, ki bi omogočila slovenskemu vrtcu in osnovni šoli delovanje v isti stavbi.

Včerajšnji prvi dan v otroškem vrtcu v Krminu (levo) in v Pevmi (desno)

BUMBACA

KRAS - Milijonski čezmejni projekti za kolesarske steze in kulturno dediščino

Povezati želijo vse poti, ki jih je prezala meja

Z Doberdobom in Sovodnjami nastavili projekt obnove vaških vodnjakov

Nekdaj mejna objekta v Mirnu (na fotografiji) in na Lokvici bo mirenska občina s pomočjo evropskega denarja spremenila v informacijski točki

FOTO T.B.

ŠEMPETER - Obnova dvorca Coronini Odločilna bo naveza s fundacijo iz Gorice

Šempetski dvorec Coronini so začeli obnavljati pred tremi leti, na pobudo in zahtevo Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine, ki je obnovo pogojeval z ohranitvijo originalne fasade in nekaterih notranjih delov dvorca

FOTO T.B.

Šempetska občina je v dosedanjo obnovo Coroninjevega dvorca v Šempetu - ta se je začela v letu 2006 - vložila milijon in pol evrov, prav toliko pa jih bo še potrebovali. Za zadnjo, tretjo fazo obnove, ki naj bi bila zaključena do novembra, bo 700 tisoč evrov zagotovila sama, saj je na ministerstvu za kulturo, ki naj bi pomagalo pri obnovi, že dvakrat izvisela. »Ne bomo se več pritoževali, raje bomo ubrali drugačne poti,« pravi župan Dragan Valenčič. Nova priložnost za ureditev zunanjih površin se je pokazala v sodelovanju s Fundacijo palace Coronini Cronberg v Gorici. Na razpis za evropska sredstva Cilj 3 bodo namreč prijavili projekt, s katerim naj bi povezali Gorico in Šempeter na t.i. Coroninjevi poti.

»Povezali smo se s Fundacijo Coronini, s katero se že dalj časa pogovarjamo o tem, kako bi k projektu pristopili skupaj, da bi bil zanimiv za vse. Roko sta ponudila tudi Goriški muzej in Regijska razvojna agencija Severne Primorske, podprtja pa nas je tudi goriška pokrajina, ki bo tudi partner v projektu,« je povedala Anita Manfreda, na občini Šempeter-Vrtojba zadolžena za razpise. »Gre za zelo zanimiv projekt, s katerim bomo uredili park in zunanje površine dvorca Coronini v Šempetu, ob tem pa bodo v Gorici uredili park tamkajšnjega dvorca, ki je pod okriljem Fundacije Coronini,« pravi Manfredova in dodaja, da je okvirna vrednost projekta milijon in pol evrov, ki se bodo skladno z dogovorji najverjetneje delili na pol. Pa bo to dovolj za dokončno ureditev? »Dvorec je vreča brez dna, a menim, da bo to za zunano ureditev dovolj,« je odgovorila in pristavila, da naj bi bil dvorec do 2013 dokončno obnovljen, z zunanjostjo vred. Sam dvorec pa mora sicer biti urejen prej, to je do poletja 2010. V nasprotnem primeru bo občina morala vrniti dobrih 400 tisoč evrov, pridobljenih (in že porabljenih) iz sklada za regionalni razvoj. »Obnovitvena dela bodo zaključena že letos,« napovedujejo v občinski upravi, saj naj bi se ta v dvorec preselila že čez dva meseca.

Doslej je bila obnovljena streha, delno so urejeni tudi kletni »protokolarni« prostori, pritliče z vhodno avlo in »prvo nadstropje, ki z velikim salonom predstavlja jedro dvorca in je namenjeno protokolarnemu programu in ureditv galérijskih prostorov za namestitev stalnih in občasnih muzejskih zbirk,« pravi Bogdan Nemeč, zadolžen za naložbe, in dodaja: »V zadnji, tretji fazi bo prvo nadstropje obnovljeno tako, da bodo ohranili originalno stanje iz obdobja Fabianićeve obnove, tako po zasnovi, kot po vršinski obdelavi sten, tlakov in stropov.« Občinski upravi je namenjeno drugo nadstropje in del podstropja, kjer bo ob pisarnah občinski arhiv. V zadnjo fazo del spadajo še sanacija fasade, ureditev prostora pri glavnem vhodu, obnova terase v prvem nadstropju in montaža notranjega dvigala. (tb)

Manj nesreč na delu, a jih je še vedno preveč

Število nesreč na delovnem mestu se je lani znižalo za 7,6 odstotkov. Na deželni ravni so našeli 28.051 nesreč, medtem ko jih je bilo leta 2007 25.929. V goriški pokrajini je bilo nesreč 3.991, življenje so izgubili trije delavci. Goriško povprečje poškodovanih delavcev je najviše v deželi FJK, saj se ponesreči 57 promilov delavcev; za primerjavo naj povemo, da se v Trstu ponesreči le 32 promilov delavcev. Največ nesreč se na Goriškem prijeti v ladjevninskem sektorju.

Maročan na begu

Nezakoniti priseljene iz Maroka Abdellah Addala, ki so ga svojcas izpustili iz centra za priseljence CIE v Gradišču, je na begu po Apeninah pri Reggio Emili. Potem ko je zapustil gradišče, so moškega arretirali v Brindisi in ga zaprli v center CIE v Gradišču. Tamkajšnji mirovni sodnik ni potrdila dekreta o izgonu iz države in ga izpustil na prostost. Maročan se je nato odpravil v Reggio Emili, kjer je opravil nekaj tatvin, zaradi katerih ga išče policija. Kvestura iz Reggio Emilie je pisala notranjemu ministru Robertu Maroniju in zahtevala pojasnilo, zakaj je mirovni sodnik iz Brindisija izpustil na prostost Maročana.

Kolesarko napadel pes

V nedeljo se je 54-letna kolesarka iz Gorice na Ajševicih peljala mimo ene od stanovanjskih hiš, ko jo je napadel pes. Ugriznil jo je v nogu, a je 54-letnica kljub lažjim poškodbam sama poiskala zdravniško pomoč v Italiji. Zoper lastnika psa so policisti uvedli hitri postopek z odločbo pri prekrškovnem organu, ker svojega psa ni ustrezno zavaroval, o tem pa so obvestili tudi pristojno veterinarsko inspekcijsko službo. (tb)

Miti v Coroninjevi zbirk

V prostorih dvorca Coronini Cronberg v Gorici bo danes ob 17.30 kustosinja Serenella Ferrari Benedetti predaval na temo »Danae e la pioggia d'oro«.

Snemajo oddajo Easydriver

Na Goriškem bodo od danes od četrtek snemali oddajo Easydriver, ki je na sprednu vsako soboto ob 14.05 na prvi televizijski mreži RAI. Tokrat bodo predstavili avtomobila BMW 1 Coupé in Toyota urbancruiser, s katerima se bodo vozili po Tržiču, Gorici, Ločniku in Šterjanu ter tudi po cesti, ki povezuje Ruše z Vrhom.

NOVA GORICA - Pridobitev v športnem parku

Vrhunsko kegljišče

Primerno bo za mednarodna tekmovanja - S prvim oktobrom šola kegljanja

NOVA GORICA

Forum za Goriško ima spletni portal

Za hitro komuniciranje in posredovanje pobud širši javnosti

Forum za Goriško je zagnal spletni portal www.forumzago-risko.si, na katerem »ponuja odslej nove možnosti za hitro in učinkovito komuniciranje ter posredovanje naših pobud širši javnosti. Sedaj bomo tudi prijaznejši do vseh, ki uporabljajo svoje telefone za prebiranje elektronske pošte in so jim obsežni dokumenti kot priloge našemu e-pismu povzročili nevšečnosti. Naša elektronska sporočila bodo odslej kratka in v njih bomo samo sporočali direkten naslov dokumenta, na katerega želimo opozoriti. Vpogled v tak dokument bo poslej mogoč s preprostim klikom na naslov, kjer se na našem portalu tak dokument nahaja. Vsak dokument si lahko tudi izpišete, če ga želite posredovati še tistim, ki nimajo možnosti za elektronske komunikacije; na ekranu pa ustrezno povečate, če so črke za nekatere starejše premajhne,« pravi predsednik foruma Boris Nemeč. »Sedaj imamo vsi veliko več možnosti za posredovanje pobud, ki bodo dosegli vsej slovensko govoreči javnosti. Posamezne posebej pomembne dokumente pa bomo v angleščini posredovali preko najbolj gledanih spletnih portalov. Trudimo se, da bi naš nov informacijski kanal bil čim bolj po meri članov Foruma za Goriško in privlačen vir informacij za vse, ki jih bodo naše pobude in prizadevanja zanimali,« še dodaja Nemeč.

Spletni portal ponuja najbolj sveže novice in pobude, ob tem številne informacije o zgodovini, poslanstvu in članih foruma, omogoča pa tudi povezave do številnih drugih, tako državnih, občinskih, regijskih spletnih strani kot spletnih portalov turističnih ponudnikov in gospodarskih subjektov. (tb)

GORICA - Violinski natečaj Rodolfo Lipizer

Nagrada za Finko

Prvega mesta niso dodelili - Zaključek s koncertom letošnjih nagrajencev

Kot je tradicija, so tudi letošnji mednarodni violinski natečaj za nagrado Rodolfo Lipizer sklenili s podebitljivo nagrad in slavnostnim koncertom nagrajencev. V nedeljo zvečer so se v deželnem avditoriju v Gorici zbrali predstavniki krajevnih oblasti, nekoliko manj pa je bilo letos občinstva. Kakovost nastopajočih finalistov je bila vsekakor visoka, so zagotavljali žiranti s predsednikom - italijanskim skladateljem Guidom Baggianijem - vred, vendar prve absolutne nagrade niso podeli. Drugo nagrado je torej osvojila finska violinistka Sini-Maria Simonen, tretjo petnajstletni Francoz Thomas Lefort, četrto Su Jin Lim iz Južne Koreje, peto Nemka Martha Cohen, šesto ex aequo pa ruska violinista Ilya Gaysin in Eugenia Ryabinina. Izročili so tudi vrsto posebnih nagrad; nekatere so šle interpretom, ki se niso uvrstili v finale.

Kot zanimivost naj omenimo, da je bila na goriškem odru premierno izvedena tudi skladba »Poesia«, ki jo je skladatelj Roman Vlad sestavil izrecno za natečaj Lipizer. Pohval pa so bili deležni orkestraši romunske filharmonije P. Constantinescu, ki jih je vodil Ovidiu Balan in so v Gorici spremljali letošnje dobitnike Lipizerjevih nagrad.

Nedeljski nastop na četrto mesto uvršcene violinistke Su Jin Lim iz Južne Koreje

BUMBACA

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

AL PONTE, ul. don Bosco 175, tel. 0481-32515.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU

LUZZI DAVERIO, ul. Matteotti 13, tel. 0481-60170.

DEŽURNA LEKARNA V MARIANU

CINQUETTI, ul. Manzoni 159, tel. 0481-69019.

DEŽURNA LEKARNA V RONKAH

ALLANGELO, ul. Roma 18, tel. 0481-777019.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

S. NICOLÓ, ul. I Maggio 92, tel. 0481-790338.

Kino

GORICA

KINEMA Dvorana 1: 17.00 - 18.40 »L'era glaciale 3: L'alba dei dinosauri«; 20.15 - 22.00 »Videocracy - basta appariре«.

Dvorana 2: 17.40 - 20.00 - 22.00 »Il grande sogno«.

Dvorana 3: »Kinemax d'Autore« 17.45 - 20.00 - 22.00 »Flash of genius«.

TRŽIČ

DANES Dvorana 1: 17.00 - 18.45 - 20.30 - 22.15 »L'era glaciale 3: L'alba dei dinosauri«.

Dvorana 2: 17.50 - 19.50 - 22.10 »G.I.: La nascita dei cobra«.

Dvorana 3: 17.30 - 20.00 - 22.00 »Il grande sogno«.

Dvorana 4: 17.40 - 19.50 - 22.00 »Segnali dal futuro«.

Dvorana 5: »Kinemax d'Autore« 17.50 - 20.00 - 22.00 »Sul lago Tahoe«.

Razstave

FOTOKLUB IZ LOČNIKA vabi v občinski center na trgu San Giorgio 37 v Ločniku na ogled razstave najboljših del v okviru tečaja »Portfolio a Lucinico«; do 20. septembra ob delavnikih med 17.30 in 19.30 ob nedeljah med 10. uro in 12.30.

NA DVORCU DOBROVO v Brdih je na ogled razstava s tematskim naslovom Trgovina z vinom in meje. Zgodovina podjetja bratov Abuja v Gorici 1899-2009, ki jo je oblikoval in uredil goriški zgodovinar Giacomo Dela Chiesa; na ogled bo s prostim vstopom do jesenskih mesecev od torka do petka med 8. in 16. uro, ob sobotah in nedeljah med 10. in 18. uro. Z istim urnikom si je mogoče ogledati tudi zbirk grafik slikarja Zorana Mušiča in zapuščino rodbine Baguer.

V PILONOVI GALERII v Ajdovščini je na ogled fotografksa instalacija Anniel Cunoldi Attems z naslovom Izmenjava pogledov z Venom; od tor-

ka do petka med 10. in 17. uro, ob nedeljah med 15. in 18. uro, zaprta ob ponedeljkih, sobotah in praznikih; informacije na spletni strani www.venopilon.com.

V PILONOVI GALERII v Ajdovščini je na ogled razstava o likovnih odmevih priateljstva med Zoranom Mušičem in Venom Pilonom; od torka do petka med 8. in 17. uro, ob nedeljah med 15. in 18. uro, zaprta ob sobotah, ponedeljkih in praznikih.

V GALERII KULTURNEGA CENTRA LOJE BRATUŽ je odprta 11. izvedba skupinske fotografiske razstave »6 za eno... razstavo«; na ogled bo do 18. septembra po domeni.

V PALAČI ATTEMPS PETZENSTEIN na trgu de Amicis 2 v Gorici je na ogled razstava z naslovom »L'atelier degli oscar. I costumi della sartoria Tirelli per il grande cinema«; do 20. septembra od torka do nedelje med 9. in 19. uro, vsako soboto in nedeljo ob 17.30 brezplačni vodení ogledi.

SLOVENSKI DIJAŠKI DOM SIMON GREGORČIČ sporoča, da je na razpolago še nekaj prostih mest za posolski pouk z možnostjo tečaja angleščine; informacije na tel. 0481-533495 v popoldanskih urah.

SDZPI obvešča, da je v teku vpisovanje na tečaje po univerzitetni diplomi: Uporaba načinov in obvladovanje orodij komunikacije (80 ur), Priprava turističnih paketov za čezmerno območje in njihova promocija (80 ur), Upravljanje informacijske varnosti (60 ur). Brezplačni tečaji, ki so finančirani s sredstvi Evropskega socialnega sklada, bodo potekali na goriškem sedežu SDZPI, Verdijev korzo 51 v prostorih KB Centra. Rok vpisovanja zapade 16. oktobra; informacije na tel. 0481-81826 ali na naslov e-pošte go@sdzpi-irsip.it in na spletni strani www.sdzpi-irsip.it.

SDZPI obvešča, da je v teku vpisovanje na tečaj po višješolski diplomi v sodelovanju s podjetji Tehnike finančne posredništva 580 ur (300 ur teorije, 280 ur work experience, štipendija 2,30 evra za vsako uro prisotnosti na delovni praksi). Brezplačni tečaj, ki je financiran s sredstvi Evropskega socialnega sklada, bo potekal na goriškem sedežu SDZPI, Verdijev korzo 51 v prostorih KB Centra. Rok vpisovanja zapade 25. septembra; informacije na tel. 0481-81826 ali na naslov e-pošte go@sdzpi-irsip.it in na spletni strani www.sdzpi-irsip.it.

ENFAP obvešča, da bo selekcija za diplomski brezplačni tečaj tehnike ladijskoga načrtovanja danes, 15. septembra, ob 9.30 na sedežu v ul. Timavo 50 v Tržiču. Tečaj traja 300 ur in ponudi

udeležencem dvomesečni staž s štipendijo v podjetjih skupine Fincantieri; informacije in vpisovanje na sedežu ENFAP v Tržiču (tel. 0481-790334).

ODDELEK ZA ZABAVNO GLASBO IN JAZZ GLASBENE MATICE

v Gorici prireja 28. in 29. novembra delavnico za petje s pevko Darjo Švajger. Prijeve s kratko biografijo in posnetkom na zgoščenki je potrebno oddati do 16. oktobra na tajništvu Glasbene matice na Korzu Verdi 51. V teku so tudi vpisovanja za redni pouk iz jazz pevja, saksofona, kitare, klavirja in basa; informacije na tel. 347-5156982 (Andrejka Možina).

SLOVENSKI CENTER ZA GLASBENO VZGOJO EMIL KOMEL

obvešča, da bo prvo srečanje s starši in učenci v Devinu v četrtek, 17. septembra, ob 17. uri, v Doberdobu, danes 15. septembra, ob 15. uri in na Plešivem (osnovna šola), v petek, 18. septembra, ob 18.30. Zamudniki se lahko še vpisijo na sedežu v Gorici, drevored 20. septembra 85, tel. 0481-532163, 0481-547569 od ponedeljka do petka od 10. do 12. in od 15. do 18. ure.

NA PARTIZANSKEM MITINGU V SELCAH

so 8. septembra žrebali zmagovalne listke loterije: 1. nagrada, listek št. 5531 (vikend za dve osebi v evropsko prestolnico), 2. št. 4096 (televizor LCD), 3. št. 4974 (žensko in moško gorsko kolo), 4. št. 3012 (sesalnik), 5. št. 1634 (fotokamera), 6. št. 4785 (prenosni telefon), 7. št. 4106 (MP3 predvajalnik), 8. št. 0889 (DVD predvajalnik); zmagovalci lahko dvignejo nagrade na sedežu VZPI-ANPI v Tržiču (ul. Valentini 84, tel. 0481-798098) ob torkih, četrtekih in petkih med 9. in 12. uro do 9. oktobra.

OBČINSKA KNJIŽNICA V SOVOD-

NJAH je odprta ob ponedeljkih in sredah med 10. in 12. ter med 15. in 18. uro, ob petkih med 10. in 12. uro.

OKVAL

prireja v štandreški telovadnici otroško telovadbo za otroke, ki obiskujejo vrtec vsak torek in petek med 15. in 16. uro ter mini odbojko za osnovnošolske otroke vsak torek in petek med 16. in 17.30. Zagotovljen bo prevoz otrok; informacije in vpisi na tel. 0481-525128 in 393-2350925, e-pošta sandrocorva@libero.it in okval@virgilio.it (Sandro Corva).

SKD HRAST

prireja tradicionalno kolosalarsko dirko Hrast bike slalom v soboto, 19. septembra, ob 14. uri na dvořišču župnijske dvorane v Doberdobu. PRIJATELJI DANIELEJA BOŠKINA

so na Zadružni kreditni banki Doberdob in Sovodnje odprli račun za prostovoljne prispevke namenito cvetja na grob Danieleja. Naslov tekočega računa je »Danielejevi prijatelji - Amici di Daniele« in bančne koordinate so IT 33 Q 08532 12400 00000730310.

Prispevke sprejemajo na vseh podružnicnah banke.

OBČINA GORICA

obvešča, da bodo do 15. septembra vsi uradi odprtji samo v jutranjih urah med 8.45 in 12. uro, razen urada za elektronske osebne izkaznice, ki bo odprt ob ponedeljkih med 15.15 in 17. uro ter urada za decentralizacijo, ki bo odprt ob ponedeljkih in sredah med 9.30 in 12.30;

okence za slovensko in furlansko manjšino bo odprto samo ob ponedeljkih med 9. in 12. uro; ob sobotah bo deloval urad za najavo rojstev in smrti pri anagrafskem uradu kot običajno med 9. in 11. uro.

DRUŽBA ROGOS prireja v sprejemnem centru Gradina v nedeljo, 4. oktobra,

GORICA - Memorial atletike

Stadion na Rojcah pritegnil Kozmusa

V Gorici bo jutri 24. izvedba mednarodnega prvenstva v atletiki, ki ga prirejajo pod gesлом Brez meja. Memorial Bruno Marchi se bo na goriškem stadionu Fabretto na Rojcah udeležilo 230 športnikov in športnic različnih starostnih kategorij iz atletskih klubov jadranskega in srednjeevropskega prostora. V različnih disciplinah - od metanja kopja do skoka v daljino in višino ter sprintov na kratke razdalje - se bodo med seboj pomerili atleti iz Lombardije, Veneta, Slovenije, Tirolske in Hrvatske. Predvidena je tudi udeležba atletov s Kube, iz Bolgarije in Eritreje.

Sportno prireditev so na goriškem županstvu včeraj predstavili odborniki za šport Sergio Cosma, Guido Pettarin, predsednik zveze FIDAL za deželo FJK, in Bruno Leon, predsednik društva Atletica Gorizia, ki je organizator dogodka. »Občina je naredila svoje in poskrbela za obnovo atletskega stadiona. Sedaj smo na vrsti mi, ki bomo morali kot upravitelji tega osrednjega mestnega športnega objekta poskrbeti, da se bo vedno kaj pomembnega dogajalo,« je poudaril Leon. Stadiona na Rojcah se v dopoldanskem času poslužujejo pretežno dijaki goriških šol, medtem ko v popoldanskih in večernih urah trenirajo

na njem člani kluba Atletica Gorizia in drugih društev. Zanimanje zaradi je izrazil tudi Slovenec Primož Kozmus, ki je na lanskih olimpijskih igrah v Pekingu postal svetovni prvak v metu kladiva, letos pa je prvo mesto osvojil še na svetovnem prvenstvu atletike v Berlinu. Kozmus naj bi v prihodnji po vsej verjetnosti nekaj mesecev treniral ravno v Gorici, so včeraj povedali na občini s kančkom ponosa.

Tekmovanje v atletiki se bo jutri na stadionu začelo ob 18. uri z metom kopja, nakar se bodo zvrstila tekmovanja v drugih panogah. Prvenstvo se bo sklenilo ob 20.25 s tekmovanjem v hitri hoji na razdalji 5 kilometrov. Športno manifestacijo bo sklenilo nagradjanje zmagovalcev. (VaS)

septembra, ob 20.30 v športnem centru Zarja v Bazovici v plezalni telovadnici. Za informacije - 3408597787 (Goran) ali po mailu: goranobad@yahoo.com.

ASKD KREMENJAK iz Jamelj prireja začetni in nadaljevalni tečaj diatonične harmonike. Sestanek s profesorjem Gropajcem bo v sredo, 23. septembra, ob 18. uri v večnamenskem centru v Jamljah; informacije na tel. 338-6495722 (Martina).

GORIŠKI SEDEŽ ZDRAŽENJA LOČNIH STARŠEV FJK prireja vsak torek ob 20.15 v večnamenskem centru v ul. Baiamonti 22 v Gorici odprta srečanje za pomoč ločenim staršem; informacije na tel. 349-3884549 in na spletni strani www.mammepaparati.org.

KLEKLJARSKI ODSEK DRUŠTVA JADRO

je začel novo letno dejavnost ob torkih med 15.30 in 18.30 na sedežu društva; vpisovanje in informacije na tel. 0481-776123.

NA PARTIZANSKEM MITINGU V SELCAH

so 8. septembra žrebali zmagovalne listke loterije: 1. nagrada, listek št. 5531 (vikend za dve osebi v evropsko prestolnico), 2. št. 4096 (telev

NOGOMET - Danes začetek najbolj prestižnega klubskega evropskega prvenstva Lige prvakov

Tudi letos se obeta angleško-španski monolog

V boju za prvo mesto bi se lahko vključil še Inter - Ostali so brez možnosti

Od danes se 32 ekip podaja v boj za najprestižnejši evropski klubski pokal, ligo prvakov. Začenja se torej serija tekem, ki bo majha meseca določila naslednika Barcelone, zmagovalca lanske izvedbe. Tudi letos se obeta angleško-španski monolog, saj so glavni favoriti španski velesili Barcelona in Real Madrid ter angleška kluba Manchester United in Chelsea. Med ostalimi ekipami, ki bi lahko presenetile in se vključile v boj za končno zmago, gre omeniti morda le še Inter, ki po štiriletni vladavini na Apeninskem polotoku se želi uveljaviti še na evropski ravni. Manj verjetno pa je, da bi lahko na Bernabeuu pokal dvignil kapetan Milana, Juventus, Liverpoola, Porta, Bayerna ali Arsenala. Preostale ekipne bodo najbrž igrale obrobno vlogo. Letos je sicer vsaj na papirju v tej prvi fazi, ko so ekipne razdeljene v osem skupin, liga nekoliko manj kakovostna. To je posledica reforme, ki jo je zahvalil predsednik Uefa Michel Platini. Nekdanji izvrstni nogometni je namreč želet, da bi liga prvakov nagrađila več ekip, ki so zmagale domače prvenstvo. Prav po zaslugu te reforme je v letošnji ligi prvakov več ekip iz manj kakovostnih prvenstev, a več je tudi državnih prvakov, kar je bolj pravično za pokal, v katerem so do pred petnajstimi leti igrali izključno prvaki.

V zgodovini tega pokala je bil najbolj uspešen doslej Real Madrid, ki bo letos nasakoval deseto zmago. Predsednik Florentino Perez je poskrbel za res neverjetno poletno nakupovalno akcijo (od Cristiana Ronaldia tjo do Kakaja). Bomo videli, ali bo treneru Pellegriniju uspelo iz samih izvrstnih posameznikov ustvariti ekipo. Marsikdo si želi, da bi Real doživel polom, ker bi to simboliziralo pojem, da denar le ne odloča o vsem.

SKUPINA A - Nastopajoči: Bayern München, Juventus, Bordeaux, Maccabi Haifa. Bayern in Juventus naj ne bi imela te-

Zlatan Ibrahimović bo jutri z dresom Barcelone na milanskem San Siro gostoval pri svojem nekdanjem delodajalcu Interju

ANSA

žav z uvrstljivijo v osmino finala, saj pri Bordeauxu se vse vrati okoli Gourcuffa, medtem ko je Maccabi z uvrstljivijo v fazo po skupinah že presegel začetni cilj. V boju za prvo mesto je v rahli prednosti Bayern, čeprav bi lahko Bavariči po odhodu Lucia imeli nekaj težav v obrambi. **Naša napoved:** 1. Bayern; 2. Juventus.

SKUPINA B - Nastopajoči: Manchester Utd, CSKA Moskva, Besiktas, Wolfsburg. Prvo mesto skupini je že oddano Manchesterju, za drugo mesto pa so v igri vse ostale tri ekipi, ki so približno na isti ravni. Morda je v rahli prednosti nemški prvak Wolfsburg, ki lahko računa na napadalca Džeka, v obrambi pa igra ključno vlogo Italijan Baragli. **Naša napoved:** 1. Manchester; 2. Wolfsburg.

SKUPINA C - Nastopajoči: Milan, Real Madrid, Olympique Marseille, Zurich. Tudi v tej skupini naj bi bilo prvo mesto že oddano (seveda Realu), za drugo pa sta približno na isti ravni Milan in Olympique. Prvi

je poleti osibil (in čnordeči bodo takoj igrali proti Kakaju), medtem ko so Franci, ki jih vodi Deschamps, okreplili svoje vrste z nakupi Lucia Gonzaleza, Heinzeja in Morientesa. **Naša napoved:** 1. Real Madrid; 2. Olympique.

SKUPINA D - Nastopajoči: Chelsea, Porto, Atletico Madrid, Apoel Nikozija. Prvi favorit Chelsea je vsaj za dve stopnički boljši od ostalih tekmev. Apoel pa za dve stopnički slabši od dvojice Porto-Atletico, ki si igrata drugo mesto v skupini. Porto je s Hulkom na čelu zelo nevaren v napadu, nekaj težav ima z obrambno vrsto. Atletico lahko računa na gole »Kuna« Aguera, obrambo pa vodi Čeh Ujfalusi. **Naša napoved:** 1. Chelsea; 2. Atletico Madrid.

SKUPINA E - Nastopajoči: Liverpool, Olympique Lyon, Fiorentina, Debrecen. Liverpool brez Xabija Alonsa verjetno ne bo več naskakoval končne zmage, a za prvo mesto v skupini so igralci kot Aquilani, Gerrard in Torres več kot dovolj. Fiorentino je lani

izločil ravno Lyon, Prandelli je varovanci pa bi se lahko letos Francozom le oddolžili. Za madžarski Debrecen bo vsaka točka dobrodošla. **Naša napoved:** 1. Liverpool; 2. Fiorentina.

SKUPINA F - Nastopajoči: Barcelona, Inter, Dinamo Kijev, Rubin Kazan. Žreb se je tako kot s Kakajem poigral tudi z Ibrahimovićem, ki bo moral takoj igrati proti svojim bivšim soigralcem. A najbrž bosta Barcelona in Inter brez večjih naprezanj napredovala v osmimo finalu, saj tako Dinamo (s povratnikom Ševcenkom) kot Rubin ništa pretirano nevarna tekme. **Naša napoved:** 1. Barcelona; 2. Inter.

SKUPINA G - Nastopajoči: Sevilla, Glasgow Rangers, Stuttgart, Unirea Urzicen. Najbrž gre za najmanj kakovostno, a najbolj izenačeno skupino, kjer tudi četrta sila, romunska Unirea, ni brez možnosti. Sevilla je najslabša od štirih španskih ekip (Kanoute, Luis Fabiano in malo drugega), Rangers ima atletsko odlično, a tehnično povprečno ekipo, tako da bi lahko presenetila tretja sila, Stuttgart. **Naša napoved:** 1. Stuttgart; 2. Sevilla.

SKUPINA H - Nastopajoči: Arsenal, AZ Alkmaar, Olympiacos, Standard Liege. Arsenal je že v uvodnih prvenstvenih nastopih dokazal, da ni na nivoju najboljših angleških ekip, a zrebi mu je bil naklonjen, tako da prvo mesto Wengerjevih varovancem se ne bo izmaznilo. Za drugo mesto so v igri vse ostale tri ekipi, čeprav je AZ Alkmaar veliko izgubil z odhodom trenerja Van Gaala, ki je lani nizozemski klub pripeljal do družega državnega naslova v zgodovini. **Naša napoved:** 1. Arsenal; 2. Olympiacos.

1. KROG - Danes (ob 20:45): SKUPINA A: Juventus - Bordeaux, Maccabi - Bayern; SKUPINA B: Besiktas - Manchester, Wolfsburg - CSKA; SKUPINA C: Marseille - Milan, Zurich - Real Madrid; SKUPINA D: Atletico - Apoel, Chelsea - Porto. (I.F.)

NOGOMET

Triestina danes gost Sassuola

Triestina bo danes v Modeni (od 18. ure dalje) odigrala zaostalo tekmo B-lige proti Sassuolu. Sassuolo je kakovosten nasprotnik, trener Triestine Gotti pa ima veliko poškodovanih branilcev.

Verjetna postava: Agazzi, Tabbiani, Brosco, Sabato, Crovetto, Šedivec, Princivali, Pani, Testini, Godeas, Della Rocca. Sodil bo Guida iz Torre Annunziate. (I.E.)

IZBRANCI - Na svetovnem kolosalnem prvenstvu, ki bo 27. septembra v Mendrisiu, bodo barve italijanske reprezentance branili Alessandro Ballan, Damiano Cunego, Marzio Bruseghin, Filippo Pozzato, Stefano Garzelli, Luca Paolini, Ivan Basso, Giovanni Visconti in Michele Scarponi.

VUELTA - Nizozemec Lars Boom (Rabobank) je zmagovalec 15. etape dirke po Španiji. Na 167 kilometrov dolgi preizkušnji od Jaena do Cordobe je slavil z 1:36 minutami naskoka pred domačinom Davidom Herrerom, tretji je bil Nemec Dominik Roels. Glavnina z vodilnim v skupnem seštevku Špancem Alejandrom valverdejem (Caisse d'Epargne) je zaostala 25 minut.

KOZMUS - Brežiški zlati olimpijonik Primož Kozmus je drugi dan svetovnega atletskega prvenstva IAAF v grškem Solunu v metu kladiva ubranil lansko zmago z izidom 79,80 m.

FORMULA ENA - Moštvo Brawn-Mercedes je na dirki svetovnega prvenstva formule 1 v Monzi doseglo dvojno zmago. Prvi je bil Brazilec Rubens Barrichello pred vodilnim v SP Britancem Jensonom Buttonom. Tretje mesto je osvojil Ferrarijev dirkač Finec Kimi Raikkönen. Button ima po 13 dirkah 80 točk, Barrichello na drugem mestu pa je z zmago za dve točki zmanjšal zaostanek in ima 66 točk.

KAUZER - Slovenski kajakaš Peter Kauzer je na SP v slalomu na divjih vodah v Seu d'Urgellu osvojil zlato kolajno. Za nepričakovani uspeh sta poskrbela Sašo Taljat in Luka Božič, ki sta bila med dvojci bronasta.

A-LIGA DAN POTEM Raje Krhin kot samouničevalska asimilacija

DIMITRIJ KRIŽMAN

Nedeljski športni popoldan je, po aktivnem športnem jutranjem udejstvovanju, imel samo pasivni prizvod in je bil samo polovično uspešen. Izhodišče je bil prvi letosnji uradni hokejski derbi med Olimpijo in Jesenicami; železarji so žal potegnili kratko in prikazali zbirko Rusov, zaradi katerih je lahko zamejska populacija, ki namevera božične ali novoletne dni preživet na klasičnih lokacijah Bleida ali Kranjske Gore, upravičeno zaskrbljena, kajti bojim se, da alkoholnih zalog ne bo več... po čigavi zaslugi lahko ugibate le enkrat. Še pred derbyjem sem pa vseeno poskrbel, da sem si lahko ogledal zadnjih dvajset minut tekme Interja; iz tabora črno-modrih sem namreč imel zanesljivo informacijo, da bo na igrišču v zadnjih 15 minutah stopeil Rene Krhin. Malo sem sicer dvomil, da bo Mariborčan zaigral v vsakem primeru, toda informator mi je zatrdiril: »Tvoj prijatelj Jose'ga bo poslal na igrišče v vsakem primeru, tudi če rezultat še ne bo na varnem!« In res, Krhin je ne le stopil na igrišče, ampak po nekaj plašnih minutah odigral nekaj dobrih žog in tudi bil začetnik akcije, ki je Interju prinesla drugi, odločilni gol. Čeprav verjamem, da je dogodek pri nas večini povsem nepomenben (in da se razumemo, tudi podpisaniemu ne bo niti za vejico spremenil življenja), sem sam bil prav zadovoljen. Morda zato, ker spremeno bezim

pred samouničevalno asimilacijsko politiko, ki jo pri nas nekateri uveljavljajo in prej navajam za naše, kot pa za lep nogomet. Če pa naši povrh še igrajo dober nogomet je zgoda itak popolna.

Inter je tako zmagal tudi s pomočjo Krhina in grem stavit, da mu bo Mourinho še naprej zaupal. Tukaj je na mestu vprašanje, če ne bi taki vrsti igralcev bolj koristilo stalno igranje v recimo B ligi in misli mi uhajačo na sezono, ki jo je v Trstu prebil Alberto Aquilani. Morda res, toda tudi trening pod okriljem energa izmed najboljših trenerjev na svetu steje.

Milan je z remizijem v Livornu potrdil, če je to sploh bilo potrebno, da bo letos bil trd boj za vstop v zgornjo polovicu lestvice, Juventus pa je z zmago v Rimu potrdila, da je Interju pripravljeni nuditi precej močnejši upor kot lansko leto. Pri tem ne bi izključil zakulisnih igrick, kajti dozdeva se mi, da se nekako pripravlja teren za veliko vrnitev (no, nekateri niti odšli niso...) dolgočenih oseb, ki so v preteklih letih krojile italijanski nogomet po svojem okusu. Od tu in tam še sporocilo, da je Udineš letos stroj za doseganje in prejemanje golov, da Bari proti Interju ni remiziral naključno, da je Genoa v strašniski formi in da se nekaterim (Zengi v Palermu, predvsem pa Donadoniju v Neaplju) že trese stolček. (dimkrizman@gmail.com)

ODBOJKA - Predstavitev

TS volley 2010 ima pokrovitelje

Podjetje Televita, Združenje ADO in organizacijski komite SP - Poceni vstopnice in abonmaji

SABLJANJE Granbassi: Ne Santoru, da OI 2012

RIM -
Tržaška sabljica Margherita Granbassi se je odpovedala novinarskem delu pri oddaji Michela Annozero. Vsaj

do olimpijskih igrah leta 2012 v Londonu se bo posvetila izključno sabljanju, pravi zdaj Tržačanka.

»Že junija sem Santoru sporočila, da bom težje sodelovala v oddaji. Oktobra med čaka svetovno prvenstvo v Turčiji, nanj pa se pripravljam že od začetka avgusta«, je povedala Granbassijeva je tudi zatrdirila, da ji je Santoro ponudil drugačno, manj obremenjujočo obliko sodelovanja, vendar je predlog zavrnila. »Hvaležna sem Santoru in ne izključujem možnost, da bi se kdaj spet ukvarjala z novinarstvom«, je povedala Tržačanka, ki je morala za sodelovanje v oddaji sleči karabinjersko sukno.

Pred sobotnim krstnim nastopom v državnem pokalu proti videmskemu VBU v Repnu je tržaški drugoligaš Trieste Volley 2010 na stadionu Rocco predstavil svoje pokrovitelje. Ekipa se bo v novi sezoni imenovala Televita 2010, to se pravi, da bo do Sloge Tabor podedovala doseganjega glavnega pokrovitelja, to je podjetje, ki deluje na socialnem področju, predvsem za ostarele, na predstavitev pa ga je predstavljala predsednica Michela Flaboreja. Iz socialne sfere prihaja tudi drugi pokrovitelj, to je Združenje krvnih darovalcev ADO. Kot je povedal dr. Vatta šteje ta organizacija v Trstu 20.000 članov, zbere pa letno 12.000 vrečk krvi, kar je za potrebe naše pokrajine absolutno premalo. Pomemben pokrovitelj za ekipo je tudi organizacijski odbor za svetovno odbokarsko prvenstvo (predstavljal ga je Franco Cipolla), med nalagami ekipe pa bo tudi promocija tržaške skupine SP med gostovanji ekipe po Trivenetu.

Na srečanju je prof. Ivan Peterlin vnovič utemeljil odločitev Sloginega odbora, da se po lanskem napredovanju iz C-lige odpove svojemu imenu (ne pa lastništvu nad ligo) in s pomočjo drugih tržaških odbopnic.

Da bi v tržaško športno palačo Palatieste privabilo čim več gledalcev (šest domačih tekem bodo odigrali v soboto zvezčer ob 20. uri, sedem pa v nedeljo popoldne ob 18. uri), se je vodstvo ekipe odločilo za zelo nizke cene vstopnic in abonmajev. Tako bo celoletni abonma veljal 50 evrov, za otroke od 10. do 18. leta starosti pa celo le 10 evrov. Cena posamezne vstopnice znaša 5 evrov za odrasle in simbolični evro za mladince, šolarni, ki bodo sodelovali v snuočem projektu širjenja odbanke v šolah, pa bodo delili določeno število brezplačnih vstopnic.

Tenis: uspešna vrnitev belgijske mamice

NEW YORK - Belgijka Kim Clijsters je osvojila letosni četrti teniški turnir za grand slam - odprt prvenstvo ZDA v New Yorku, potem ko je v velikem finalu premagala devetopostavljeno Danko Caroline Wozniacki s 7:5 in 6:3. Clijstersova, ki je na igriščih v Flushing Meadowsu že slavila leta 2005, je pred dvema letoma odvrgla lopar v kot in zaživila mirno družinsko življenje, nato pa jo je, potem ko se je poročila z ameriškim košarkarjem Brianom Lynchom in rodila zdaj že 18-mesečno hčerko Jado, znova premagala strast do tenisa. Moški polfinale: Juna Martin del Potro - Rafael Nadal 6:2, 6:2 in 6:2, Roger Federer - Novak Djoković 7:6 (3), 7:5 in 7:5.

KOŠARKA - 36. evropsko prvenstvo na Poljskem

Slovenija po zmagi proti Poljski že četrtfinalist

Proti ekipi gostiteljev slabo le v prvi četrtini - Jutri proti Turčiji za prvo mesto v skupini

Slovenija - Poljska 76:60 (11:17, 31:29, 53:40)

SLOVENIJA: Slokar 5 (0:2), Lakovič 14 (5:6), Udrih 10, Brezec 12, Klobočar 4 (4:6), Nachbar 6 (2:4), Jagodnik 5, E. Lorbek 20 (0:2).

POLJSKA: Szubarga 2, Szewczyk 15 (2:4), Ignerski 7, Logan 15 (2:3), Gorat 6 (2:3), Lampe 6 (1:2), Koszarek 9 (2:3).

Prosti meti: Slovenija 11:20, Poljska 9:15. Met za dve točki: Slovenija 19:33, Poljska 15:39. Met za tri točke: Slovenija 9:27 (Lakovič 3, E. Lorbek 2, Udrih 2, Jagodnik, Slokar), Poljska 7:23 (Logan 3, Szewczyk, Ignerski, Lampe, Koszarek). Skoki: Slovenija 35 (29 + 6), Poljska 43 (29 + 14).

LODŽ - Slovenska košarkarska reprezentanca si je z zmago proti Poljski zagotovila mesto v četrtfinalu EP na Poljskem. Od razpleta zadnjega kroga jutri pa bo odvisno, iz katerega položaja bo startala. Ob zmagi proti Turčiji je dosegljivo tudi prvo mesto v skupini F, v primeru poraza v zadnjem krogu pa je lahko Slovenija v najslabšem primeru treta.

Zmaga ima žal tudi temno plat, saj se je seznamu poškodovanih pridružil še Domen Lorbek. V prvem polčasu je dobil udarec v vrat in nato ni več stopil na parket. Zdravnik Slobodan Macura je po tekmi dejal, da gre zgolj za nategnjeno mišico ob udarcu in da bo Domen Lorbek da naslednji tekme že nared za igro. Poleg Matjaža Smodiša je tekmo s klopi spremjal tudi Goran Dragić, ki je na srečanju proti Litvi dobil udarec v koleno. Zdravniška služba reprezentance je potrdila poškodbo stranske kolenske vezi, zaradi katere bo Dragić zagotovo počival tudi na naslednji tekmi proti Turčiji. Gre za podobno poškodbo, kot jo je pred prvenstvom staknil Beno Udrih, a na srečo v bolj blagi obliki.

Uvodni načrt - začeti čim bolj

Domen Lorbek se je poškodoval, kaže pa, da poškodba ni huda, medtem ko Matjaž Smodiš in Goran Dragić jutri proti Turčiji ne bosta igrali

čvrsto in že v začetnih minutah pokazati, kdo je gospodar na parketu - se je Sloveniji izjavil. Poljaki se niso ustrashili, temveč so ob podprtju publike celo prevzeli vajeti igre v svoje roke. Ob katastrofalno nizkem odstotku zadetih metov Slovenije pravzaprav to ni bilo težko in že dobro, da tudi njim meti niso šli od rok, sicer bi lahko imeli še višjo prednost kot 17:11. Šele ko je Slovenija dvignila odstotek meta iz igre s skromnimi 20 odstotkov (4:20) na nekaj čez 35, je položaj na semaforju postal bolj realen. Dve zaporedni troki Sama Udriha sta prekinili dolg streški post (17:17), pet točk v nizu Gorana Jagodnika pa je Slovenijo v 16. minutu pripeljalo do 27:22. Najslabši polčas na tem prvenstvu je Slovenija zaključila z minimalno prednostjo. Drugi polčas pa je bil vendarle nova pesem. Slovenija je zaigrala, kot smo je vajeni na tem prvenstvu, torej čvrsto v obrambi in organizirano v na-

padu, iz splošnega sivega povprečja pa je izstopil Erazem Lorbek: 25-letni član FC Barcelone je samo v tretji četrtini dosegel 12 točk, od tega dve trojki, in praktično sam onesposobil zasedbo Poljske.

IZIDI

Skupina F

SINOČI: Španija - Litva 84:70 (15:24, 40:34, 64:43), Slovenija - Poljska 76:60, Srbija - Turčija 64:69 po podaljških.

VRSTNI RED: Turčija 8, Slovenija 6, Srbija in Španija 4, Poljska 2, Litva 0.

JUTRI: 15:45 Litva - Srbija, 18:15 Poljska - Španija, 21:00 Turčija - Slovenija.

Skupina F

V NEDELJO: Makedonija - Nemčija 86:75 (18:14, 36:36, 62:50), Rusija - Grčija 68:65 (21:12, 39:32, 48:47), Francija - Hrvaška 87:79 (19:21, 41:46, 63:56).

VRSTNI RED: Francija 8, Grčija 6, Rusija 4, Nemčija, Hrvaška in Makedonija 2.

DANES: 15:45 Rusija - Makedonija, 18:15 Francija - Grčija, 21:00 Nemčija - Hrvaška

NAŠ POGOVOR - Andrej Vremec

Z občutkom odgovornosti

Poleto košarkarski trener Andrej Vremec je navdušeno spremjal tekmi slovenske izbrane vrste.

»Super. Igrali so zelo dobro, čeprav so bili zaradi poškodb odstotni nekateri ključni igralci (Dragič, Smodiš, Domen Lorbek). Tisti igralci, ki jih je imel selektor Zdovc na razpolago, so se izkazali. Čeprav so bili pod velikim pritiskom, je bil občutek odgovornosti močnejši. Poudariti je treba, da je Erazem Lorbek trenutno eden izmed najboljih igralcev v Evropi na poziciji štiri. Skupaj z Lakovičem imamo zelo kakovostno os play-maker in skoraj center kot je Erazem, kar je pri košarki zelo pomembno. Zelo dobro igra tudi Nachbar, ki klubu temu, da je veliko igral v ameriškem NBA-eju, se je znova privabil na bolj tehnično in taktično evropsko košarko.«

Veliko presenečenje je tudi Sezančan Primož Brezec.

Prav gotovo. Treba mu je čestitati. Opazi se, da je eno sezono igral v Evropi. Jaz sem zelo kritičen do ameriške košarke. Do končnice prvenstva je vse skupaj bolj podobno enemu samemu velikemu spektaklu. Do marca igralci sploh ne vadijo tehnike in taktilke. Tisti košarkarji, ki ne igrajo v play-offu, na primer Bargnani in Belinelli, pa ne uspejo zapolniti teh vrzelij in so dejansko penalizirani.

Pri čem je bil doslej selektor Zdovc uspešnejši od ostalih predhodnikov?

Košarkarski kritiki v Sloveniji so bolj ostri kot Italijani pri nogometu. Zdovc v

prvi vrsti ni ponavljal napak svojih predhodnikov. Poleg tega je za športnega vodjo izbral zelo karizmatičnega Kraljeviča, ki ima visoko fizično strukturo (212 cm) in ko je treba

Andrej Vremec

NOGOMET - Deželni pokal v 1., 2. in 3. amaterski ligi

V drugi pokalni del tudi Primorje in Mladost

Proseška ekipa s polnim izkupičkom - Derbi v Bazovici brez zmagovalca - Drugi polčas Mladosti

V drugi del deželnega pokala za 2. amatersko ligo se je uvrstilo proseško Primorje, ki je visoko premagalo Opicino in tako ostalo po treh krogih še nepremagano. V drugi del se je kvalificirala tudi doberdobska Mladost, ki je v Doberdobu premagala Poggio. V okviru državnega pokala pa bo v drugem delu igrala le štandreška Juventina, ki si je kvalifikacijo izborila že prejšnji teden.

Proseško Primorje je med ekipami naših društevista, ki je v tem pokalnem delu sezone največ presenetila. »Na vsemi tekmi smo igrali boljše. Opažil sem, da smo fizično bolj pripravljeni od ostalih ekip, saj smo v drugih polčasih vsakič zagospodarili na igrišču. Na srečo imamo tudi kakovostne menjave,« je ocenil predsednik proškega društva Roberto Zuppin. »Tudi v nedeljo je v drugem polčasu vse šlo kot po maslu. V prvem polčasu je Opicina povedla po naši napaki v obrambi, pred tem pa smo mi zgrešili vsaj tri zelo dobre priložnosti za gol.«

Tudi doberdobska Mladost je izpolnila pričakovanja in se je z dvema zmagama uvrstila v drugi del. »Fante moram poahliti, saj so igrali dobro. Vsi goli so padli v drugem polčasu, tako kot na prvi pokalni tekmi. Najbrž smo dobro fizično pripravljeni, saj je nasprotnik popustil in smo prevzeli pobudo v svoje roke,« je nedeljsko dogajanje v Doberdobu opisal trener Fabio Sambo, ki je obenem poahliti Simoneja Bressana in Dimitrija Ferletiča.

V okviru deželnega pokala za 2. amatersko ligo je bil v Bazovici na sprednu derbi med Zarja Gajo in Bregom. Moštvi sta se razšli pri neodločenem izidu 1:1. V prvem polčasu so povedli gostje z Espositom, v drugem delu pa je pričetek Zarje Gaje v novi sezoni poskrbel Vili Bečaj. Predsednik Zarja Gaje Robert Kalc je takole ocenil nedeljski nastop rumeno-modrih: »Tokrat smo nastopili z bolj izkušeno postavo, tako da smo končno pokazali lepšo igro. Imamo pa še nekaj rezerv, saj nismo še optimalno fizično pripravljeni, odsotni pa so bili še Mihelčič, Martin Grgić, Kariš in Aselti. V obrambi smo bili bolj zbrani in konkretni. Na domačem igrišču sicer igramo dobro, težave imamo v gosteh. V nedeljo nas čaka že prvi preizkusni izpit, saj bomo v gosteh igrali proti Beglijanu. Nitro bomo videli, pri čem smo.«

Zelo negativno pa je nedeljsko srečanje v Bazovici ocenil Bregov spremljevalec Lorenco Zupin. »Obe ekipi sta igrali slabo. Mi smo naredili veliko napak, igrali smo nepovezano in tudi fizično nismo še dobro pripravljeni. V tem začetku sezone se pozna, da smo poleti zamenjali več kot dve tretjini ekip. Absolutno moramo izboljšati igro,« je bil kritičen Zupin.

S prikazano igro pa so zelo zadovoljni pri trebanskem Primorcu, ki je v nedeljo z 2:0 slavil zmago sredi Turjaka. »Pohvalil bi res vse igralce in trenerja Maurizia Sciarroneja. Igrali smo res

Pred začetkom prvenstva, v pokalni fazi, je najbolj presenetilo proseško Primorje

KROMA

spektakularno, čvrsto, veliko podaj in še bi lahko našteval. Vsi so se potrudili. Če bomo igrali tako, se nam med sezono ne bo treba bati. Upoštevati moramo še, da sta bila odsotna Sau in Boccuccia,« je povedal športni vodja trebenske ekipe Franjo Milkovic in dodal: »V nedeljo nas čaka že prva prvenstvena tekma proti solidnemu Marianu. Naloga bo vse prej kot lahka. V letošnji sezoni pa ne skrivamo naših ambicij. Naš glavni cilj bo uvrstiti v play-off.«

V nedeljo se bodo začela vsa amaterska prvenstva, od elitne do 3. amater-

ske lige. Od ekip naših društev bo na domaćem igrišču igrala le kriška Vesna, ki bo gostila Centro Sedio. V elitni ligi bo Kras igral v Azzanu Decimu. V promocijski ligi bodo Sovodenjci igrali proti Butriju, Juventina pa v Huminu proti Gezoneseju. Ostali, 1. AL: Mariano - Primorje; 2. AL: Begliano - Zarja Gaja, Opicina - Breg, S. Andrea S. Vito - Primorje; 3. AL: Terzo - Mladost. (jng)

TRIESTINA V BAZOVICI - Jutri bo ekipa mladincev primavera Triestine v športnem centru Zarje ob 15. uri, v okviru državnega pokala, gostila Cittadello.

POSTAVE, IZIDI IN VRSTNI RED

DEŽELNI POKAL 1. AL

Turriaco - Primorec 0:2 (0:1)

STRELCA: v 35. Moscolin 11-m, 65. Lanza
PRIMOREC: Sportiello, Sincovich, Ojo, Meola, Santoro, Mercandeli, Di Gregorio, Bartoli (Lanza), Pergolisi, Moscolin, Micor (Mersi), Emili (Petranich), trener Sciarrone.

Ostali izidi: Ronchi - Costalunga 1:2. **Vrstni red:** Ronchi 6, Costalunga, Primorec 4, Turriaco 3.

DEŽELNI POKAL 2. AL

Zarja Gaja - Breg 1:1 (0:1)

STRELCA: v 40. Esposito; 75. Bečaj
ZARJA GAJA: Fior, Bernetič, Franco (Bonzato), Candotti, G. Križmančič, V. Križmančič, Schiraldi, Ghezzo (Jarc), Bernobi, Bečaj, Bazzara (Milič), trener Di Summa.
BREG: Barbato, Pussi, Sovic (Matelich), Meda (Gustini), Gargiulo, Pastorino, L. Degrassi (Bursich), Suttora, Esposito (Krevatin), Coppola, Snidar, trener Petagna.

IZKLJUČEN: v 50. Bernobi.

Primorje - Opicina 4:1 (1:1)

STRELCI: v 40. avtograd; 48. Colasuonno, 55. Pipan 11-m, 81. Puzzer
PRIMORJE: Zuppin, Mihic, Merlak, Ferro, Kapun (Zidaric), Pipan, Mescia (Bullo), Ravalico, Politano, Colasuonno (Sicardi), Puzzer (D'Oronzo), trener Gulič.

Vrstni red: Primorje 9, Opicina 6, Breg, Zarja Gaja 1.

DEŽELNI POKAL 3. AL

Mladost - Poggio 3:0 (0:0)

STRELCA: Gagliano 2, Ferletič
MLADOST: Devetak, Batistič (Bagon), Radetič, Ferletič, Kobal, C. Zorzin, Gobbo (Bensa), Bressan, De Marchi (Gagliano), Vitturelli, Ferlez, trener Sambo.

Vrstni red: Mladost 6, Pro Farra 3, Poggio 0.

Obvestila

ODBOJKASKO DRUŠTVO BOR obvešča, da se v ponedeljek, 21. septembra, na Stadionu 1. maj začenja tečaj miniodbojke za dekle za zadnjih razredov osnovne šole. Vadba bo potekala po sledenem urniku: ob ponedeljkih od 17.30 do 19.00 in ob petkih od 17.00 do 18.00. Vpisovanje neposredno na treningu, za dodatne informacije pa lahko poklicete v večernih urah na 3331755684 (Silva).

PROJEKT TECI, SKAČI, MEČI - Na Stadionu 1. maj se v ponedeljek, 21. septembra, začenja športna šola za otroke prvih treh razredov osnovne šole. Vadba bo potekala ob ponedeljkih in četrtekih od 16.30 do 17.30. Za dodatne informacije lahko poklicete v večernih urah na 3331755684 (Silva).

PROJEKT TECI, SKAČI, MEČI bo na Stadionu 1. maj ob petkih od 16.00 do 17.00 organiziral vadba atletike za otroke zadnjih razredov osnovne šole. Prvo srečanje bo v petek, 25. septembra. Za dodatne informacije lahko poklicete v večernih urah na 3331755684 (Silva).

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM sporoča, da so se začeli treningi za vse starostne skupine po sledenih urnikih: 1. skupina-PALČKI (4-7 let) ob ponedeljkih od 16.30 do 17.30 in ob petkih od 17.30 do 18.30 na Opčinah; 2. skupina-ZAJČKI (8-14 let) ob ponedeljkih in petkih od 17.30 do 19.00 na Opčinah; 3. skupina-ŠKRATI (od 15 let dalje) ob ponedeljkih od 19.00 do 21.00, ob sredah od 18.30 do 21.00 na Opčinah in ob petkih od 19.30 do 21.00 pri Banhi. Info na tel.št. 349-7597763 Nastja.

NK KRAS obvešča, da se je začela nogometna šola za otroke letnikov 1999-2004. Treningi so vsak ponedeljek in četrtek ob 16.30 na nogometnem igrišču v Repnu. Vsak otrok bo ob vpisu dobil vso potrebno nogometno opremo. Za vpis in informacije lahko poklicete na telefonske številke: 328-035053 ali 328-9518440.

AŠD SHINKAI KLUB sporoča lanskim atletom, ki se v nedeljo, 4. oktobra, nameravajo udeležiti turnirja na Jesenicah, da se bodo pripravljalni treningi začeli v ponedeljek, 21. septembra, ob 18. uri v zgoščki telovadnic. Ostali in novi atleti bodo začeli z rednimi treningi 6. oktobra ob 16 uri (otroci) oz. 7. oktobra ob 19. uri (odrasi). Za informacije el. št. 347-4033343.

ŠPORTNA ŠOLA POLET KONTOVEL sporoča urnike za sezono 2009/2010. Minimotorika (letniki 2005, 2006) ob sredah od 16.15 do 17.15, (občinska telovadnica v Repnu); motorika (letniki 2002, 2003, 2004) ob ponedeljkih od 16.15 do 17.15, (telovadnica na Rovni pri Briščikih) in ob sredah od 16.15 do 17.15, (občinska telovadnica v Repnu); minibasket mlajši (letniki 2000, 2001) ob ponedeljkih od 17.15 do 18.15 (telovadnica na Rovni pri Briščikih), sreda od 17.15 do 18.15, (občinska telovadnica v Repnu) in četrtek od 16.15 do 17.15, (telovadnica na Rovni pri Briščikih); minibasket starejši (letniki 1999, 2000) ponedeljek od 17.15 do 18.15, (telovadnica na Rovni pri Briščikih), ob sredah od 18.00 do 19.00, (občinska telovadnica v Repnu) in ob petkih od 16.15 do 17.15, (telovadnica na Rovni pri Briščikih). Informacije Andrej Vremec 338-588995 ali Erik Piccini 340-468153.

AŠZ BOR organizira telovadbo za najmlajše od 1. do 6. leta starosti. Začetek telovadbe bo v soboto, 3. oktobra, ob 9.30 za otroke od 1. do 3. leta starosti in ob 10.30 za otroke od 3. do 6. leta. Informacije na sedežu v popoldanskih urah. Tel. št.: 040-51377.

ND ZARJA GAJA obvešča, da bo danes, ob 17. uri v športnem centru Zarje v Bazovici sestanek in pri treningu za mlajše cicibane (letniki 2002, 03 in 04).

OK VAL prireja v telovadnici v Štandrežu otroško telovadbo za otroke, ki obiskujejo vrtec vsak tork in petek med 15. in 16. uro ter mini odbobjo za osnovnošolske otroke vsak tork in petek med 16. in 17.30. Zagotovljeno bo prevoz otrok; informacije in vpisi na tel. 0481-525128 in 393-2350925, e-pošta sandrocorva@libero.it in okval@virgilio.it (Sandro Corva).

ASD BREG - odbojkarska sekacija obvešča, da se bodo pričeli treningi za Mini volly, letniki 1999-2003, v torek, 15. septembra, ob 17.00 do 18.30 in za dekleta, letniki 1996 - 1998, jutri, 16. septembra, ob 16.30 do 18.00.

AO SPDT sporoča, da bo prvo srečanje letošnjega plezalnega tečaja danes, 15. septembra 2009 ob 20.30 v športnem centru Zarja v Bazovici v plezalni telovadnici. Za informacije - 3408597787 (Goran) ali po mailu: goranobad@yahoo.com.

PLAVALNI KLUB BOR organizira v bazenu na Alturi plavalne tečaje in tečaj prilagajanja na vodo za otroke od 4. leta dalje. Začetek vadbe bo 1. oktobra. Informacije in prijave po telefonu na št. 04051377 vsak delavnik od 14. do 17. ure ali osebno na stadionu 1. maja.

PLAVALNI KLUB BOR organizira ob sobotah popoldne tečaj prilagajanja na vodo v bazenu pri Danetu na Opčinah za otroke 2. in 3. letnika vrtca ter 1. razreda osnovne šole. Začetek vadbe bo 1. oktobra. Informacije in prijave po telefonu na št. 04051377 vsak delavnik od 14. do 17. ure ali osebno na stadionu 1. maja.

ŠD KONTOVEL obvešča, da bodo treningi minivolleya za dekleta od letnika 2001 dalje ob torkih, od 16.30 do 17.45 in ob četrtekih od 17.30 do 18.45 v telovadnici na Kontovelu. Prvi trening bo danes, 15. septembra.

TENIŠKA SEKCIJA PRI AŠZ GAJA na Padričah pripravlja zimske začetniške in nadaljevalne tečaje za osnovnošolce, ki se bodo začeli v oktobru. Pojasnila in prijave na tel. št. 335-8111393 (Cirila) ali 389-8003486 (Mara).

SK DEVIN prireja tečaje smučanja na plastični stezi v Nabrežini vsako soboto in nedeljo zjutraj z društvenimi učitelji, ob septembra do decembra. Prva izmena ob sobote 19. septembra. Možnost najema smučarske opreme. Vpisovanja na info@skdevin.it ali na 040 209873.

GIMNASTIČNI ODSEK ŠZ BOR obvešča, da bo informativni sestanek v ponedeljek, 21. septembra 2009 ob 18. uri za začetnice na Stadionu 1.maja, v sredo 23. septembra 2009 ob 16.30 na Opčinah, v večnamenskem prostoru didaktičnega ravnateljstva (Ple Monte Re, 2). Za dodatne informacije in prijave poklicite na tel. st. 3282733390 (Petrica).

VSE NAJBOLJŠE

Če bi bil še živ, bi danes čestiti 90-letnemu Faustu Coppiju, legendarnemu italijanskemu koleksarju, ki je prvi v zgodovini koleksarstva zmogel zmagati v istem letu tako na Giru kot na Touru. Spomnimo se ga tudi po številnih zmagah na vseh najpomembnejših dirkah, po izjavi, da vsi koleksarji jemljejo »ombo», po ljubezenski zgodi z »Belo damo« in po fotografiji, na kateri si z večnim tekmečem Ginom Bartalijem predajata bidon vode. Še danes nimamo odgovora, kdo je komu podal vodo, povečana slika pa danes visi celo v italijanski poslanski zbornici. Tja jo je dal obesiti Fausto Bertinotti, češ da gre za lep primer solidarnosti.

Jutri, ko se v Pordenonu začne največji knjižni sejem naše dežele, pa

bomo lahko zaželeti vse najboljše dolinske kulturnemu in športnemu delavcu Goranu Čuku (med drugim je soavtor brošure ob 40-letnici Športnega društva Breg) ter dvema borovcem: odbojkarici Nini Luxa in košarkarju Andru Pertotu.

V četrtek pa bo praznoval rojstni dan Mladinin rolkar in trener Erik Tence, v nedeljo pa bo treba voščiti plesalki in navijači društva Cheerdance Millennium Nikol Križmančič. (P. V.)

V četrtek pa bo praznoval rojstni dan Mladinin rolkar in trener Erik Tence, v nedeljo pa bo treba voščiti plesalki in navijači društva Cheerdance Millennium Nikol Križmančič. (P

ODBOJKA - Slogin turnir Bazoviških žrtev

Prvo mesto in prehodni pokal osvojili hrvaški ekipi

Zmagi Grobničana in Gornje Vežice - Spodbudna nastopa Sloginih ekip

Z nagrajevanjem na prizorišču tekem, to je v openski in repenski telovadnici, se je v nedeljo zaključila 36. izvedba mednarodnega moškega in ženskega turnirja za Pokal bazoviških žrtev, ki ga v okviru prireditev ob obletnici ustrelitve štirih bazoviških junakov prieja AŠZ Sloga pod pokroviteljstvom Urada RS za Slovence v zamejstvu in po svetu in s prispevkom Dežele FJK.

Tako v moški kot v ženski konkurenčni smo bili priča zanimivim in izenačenim tekmacam, prvo mesti in prehodni pokal pa sta osvojili hrvaški ekipi.

Zenske

V ženski konkurenčni je hrvaški prvvoligaš OK Grobničan že petič osvojil prvo mesto. Zmaga je povsem zaslužena, saj so visoke igralke predvajale daleč najbolj učinkovito odbojko. Dobro so se odrezale tudi Slogašice, ki so se publiki prvič predstavili v novi zasedbi, to je z novim trenerjem Petrom de Waldersteinom in novimi igralkami: v primerjavi z lanskim sezonom bodo letos nastopale brez Sabrine Bukavec, ki se vraca k matičnemu Kontovelu, v domače društvo pa se po več sezona na drugih igriščih vrača Karin Crisani, ob njej pa bodo barve Sloga List branile še Chiara Fazarinc (bivša Kontovelka, ki je s Slogo že igrala pred dvema letoma), Elisa La Bianca in verjetno tudi Giulia Spanio (igrala je tudi že za Govolley). Ekipa še ni povsem uigrana, pozna pa se, da dobro dela in z optimizmom pričakuje bližajoče se prvenstvo C lige. Comet iz Zreč je bil letos prvič gost pri nas in se je predstavil z mlado, a zelo perspektivno ekipo, vše mlajši zasedbi pa je nastopila ekipa celovškega AVC de Witt, njene igralke pa se kljub veliki pozrtvovalnosti niso mogle enakovredno upirati ostalim.

3:0.

Nedeljski izidi: Grobničan – Comet Zreč 3:0 (25:16, 25:13, 25:12), Sloga List – AVC de Witt 3:0 (25:17, 25:14, 25:21), Comet Zreč – AVC de Witt 3:0 (25:16,

Nedeljske tekme ženskega dela turnirja si je ogledal tudi prvvoligaš in reprezentant Loris Mania. Libero »azzorrov« je nagradil tudi ekipi in najboljše posameznice. Na sliki s slogašico Eliso La Bianco, najboljšo napadalko

FOTO PAHOR

25:20, 25:15), Grobničan – Sloga List
Vrstni red: Grobničan 9, Sloga List 6, Comet Zreče 3, AVC de Witt Celovec 0.

SLOGA LIST: Babudri, Ciocchi, Crissani, Cvelbar, Fazarinc, Gantar, Gregori, La Bianca, Maurovich, Alice in Michel Spangaro, Spanio, Starec. Trener Peter de Walderstein

Moški

Pri fantih so bile tekme zelo izenačene, tudi tiste, ki so se končale z gladkim izidom. Prvo mesto je osvojila ekipa hrvaške Gornje Vežice, ki je v zadnjem trenutku nadomestila MOK Rijeka. Hrvatski prvakotekniki so zmagali na vseh treh srečanjih, v zadnji tekmi pa so točko prepustili Mežici. Koroški odbojkarji so v nedeljo zjutraj gladko izgubili proti Slogi, ki

je v drugi nedeljski tekmi prav tako gladko odpravila avstrijskega drugoligaša Aich-Dob, to je drugo ekipo slavnog Doba, avstrijskega prvvoligaša, ki nastopa v Evroligi. Slogaši so svojo nalogu dobro opravili, kar pomeni, da se delo na predprvenstvenih pripravah in doma že obreoste. V vlogi podajača se je zelo dobro odrezal Nicholas Privilegi, ki je nadomestil Bertalija (zdravstvene težave), na turnirju pa je v logi libera zaigral Ambrož Peterlin, ki se po dveh sezona vraca »domov«, prvenstvo pa bo igral v ekipi Televita TS Volley 2010. Na igrišču so se zvrstili vsi igralci in tudi najmlajša, Ilić in Dusich, sta dokazala, da lahko naš novi Cigaš računa nanju kot na polnopravna člana ekip.

Nedeljski izidi: Gornja Vežica – Dob 3:1(23:25, 25:13, 25:20, 25:16), Sloga

– TAB Mežica 3:0 (25:20, 25:18, 25:22), Sloga – Dob 3:0 (25:13, 25:18, 25:17), Gornja Vežica – TAB Mežica 3:2 (20:25, 25:23, 21:25, 25:18, 16:14).

Vrstni red: Gornja Vežica 8, Sloga 6, Mežica 3, Dob 1.

SLOGA: Cettolo, Dussich, Ilić, Jozza, Kante, Pertot, Peterlin, Privilegi, Romano, Rožac, Taučer. Trener Ivan Peterlin.

Nagrajevanje se je odvijalo v obeh telovadnicah, pokale v nagradni sklad so prispevali SSO, SKGZ, ZSSDI, FIPAV TS, Deželni odbor CONI, Pokrajinski odbor CONI, Pokrajina Trst, ZKB, Občina Trst, Občina Repentabor, Banca di Cividale. Na Opčinah sta ekipa pozdravila Vojko Miot v imenu Odbora za proslavo bazoviških junakov in Slogin podpredsednik Viktor Stopar, posameznice pa je nagradil častni gost, libero italijanske državne reprezentance Loris Mania. Kot najboljše so bile nagradjene podajačica Sandra Visintin in Iva Zdrilić (obe Grobničan) ter Slogina napadalka La Bianca. V Repnu sta po krajšem nagovoru Sloginega tajnika Ivana Peterline nagrajevala predsednica Sloge Tabor Primoz Možina in predsednica Sloge Tabor Alekseja Škerk. Med posamezniki sta bila nagrajena člana Gornje Vežice Velin Grozdanović (najboljši podajač) in Gregor Rogić (najboljši igralec) ter Slogaš David Cettolo (najboljši napadalec) in Ambrož Peterlin (najboljši obrambni igralec). (INKA)

Andrej Berdon
trener mladih Olympie

Nekdanji slovenski prvvoligaš in reprezentant Andrej Berdon (38 let) je novi trener mladinske ekipi goriške Olimpie do 16 let. Berdon, ki je v svoji karieri igral tudi v Franciji, Italiji in Nemčiji, je še pred dvema sezonomama bil katepan kanalskega Salonita v finalu 1. slovenske lige.

TENIS - V Mestrah
Paola Cigui
se je prebila v glavni turnir

Gajevka Paola Cigui se je prebila skozi kvalifikacije mednarodnega turnirja ITF z nagradnim skladom 50.000 dolarjev v Mestrah. Po treh krogih kvalifikacij bo danes nastopila v glavnem turnirju, kjer jo čaka dvojboj s Hrvatico Karolinou Sperm. Igralka iz Varždina je ta teden na 120. mestu svetovne takstirnice, njen najboljši rezultat pa je 17. mesto WTA, ki ga je doseglj oktobra 2004.

Pot kvalifikacij se je Paolo zaključila sicer s kančkom sreče. Včeraj je v tretjem krogu namreč igrala proti Slovenki Tadeji Majerič, ki se je po drugem nizu zaradi bolečin v zapestju odpovedala dvojboju. Paola, ki je sicer v prvem nizu prevladala s 7:6, je tako brez dokončanega dvojboja zmagala in se uvrstila v glavni turnir. V nedeljo pa je v drugem krogu kvalifikacij po treh nizih bila boljša od Italijanke Alice Balducci (5:7, 7:6(3), 6:3). »Vseskozi sem igrala zelo prepricano in vesela sem, da sem igrala brez strahu. Na zadnjih turnirjih sem namreč v tretjem nizu vedno izgubila, tokrat pa sem vsilila svojo igro,« je pojasnila Paola, ki je ta teden na 412. mestu takstirnice WTA. 20-letna igralka Gaje se je z uspehom v Mestru prvič kot kvalifikantka prebila do glavnega turnirja tekmovanja z nagradnim skladom 50.000 dolarjev.

KOTALKANJE
Metka Kuk
2. v Italija na prvenstvu ACSI

V začetku septembra se je v Riccioneju odvijalo državno prvenstvo ACSI v umetnostnem kotalkanju – Memorial Gentilini. Kotalkarica Metka Kuk – članica društva Aquile Biancorosse iz Štarancana in dijakinja drugega razreda srednje šole Igo Gruden iz Nabrežine - je v kategoriji naraščajnic osvojila drugo mesto in postala podprvakinja na državni ravni. Metka je prepričljivo nastopila z odličnim tehničnim in umetnostnim vtišom z glasbeno spremljavo Benninijevega Ostržka. Izvedla je zelo dobro vse kombinacije z dvojnimi skoki, tudi dvojni rittberger, medtem ko ji je prvo mesto za las ušlo, ker jo je ovirala premalo tekoča ploščad, predvsem pri izvajanju tezjih kombiniranih pirov.

Na sliki: Metka Kuk z učiteljico Simonetto Conti.

KOŠARKA/ODBOJKA - 30. Mednarodni turnir prijateljstva v organizaciji ŠD Kontovel

Domači ekipi na drugem mestu

Košarka: hrvaški Tinjan premagal Jadran - **Odbojka:** Po izenačenem boju Mossa boljša od Kontovela - Skupno je nastopilo 120 športnikov

Mednarodni mladinski turnir prijateljstva v organizaciji ŠD Kontovel za košarkarje in odbojkarice do 17. leta starosti se je v nedeljo s finalnimi obračuni zaključil s slavjem hrvaškega Tinjana na košarkarskem turnirju in z zmago Mossa na ženskem odbojkarškem turnirju. Domači ekipi Jadran in Kontovel sta se moralni zadovoljiti z drugim mestom.

V finalu košarkarskega turnirja je prevladal fizično močnejši Tinjan, ki je jadranove nadigral predvsem v prvem polčasu. Gerjevičevi varovanci so v tretji četrtni reagirali, a naskok Hrvatov je bil prevelik, da bi mu lahko preprečili pot do zmage. Tretja je bila Postojna, ki je brez težav premagala šibki tržiški Falconstar.

Odbojkarski turnir prijateljstva je po izenačenem boju osvojila Mossa, ki je z boljšim napadom prevladala nad odbojkaricami Kontovela in Sokola. Kontovel je slabše igral v prvem nizu, od drugega dalje pa je bil Mossi povsem enakovreden. Odbojkarice ekipе Ankaran/Hrvatin - ki jo vodi dolgoletni trener Kontovela in Brega Mitja Kušar, so gladko premagale Hrvatice iz Pazina. Mlada ekipa iz Ankaran in Hrvatin, v kateri je glavnina igralka mlajša od 16. leta, je prikazala tudi na tekmi za 3. mesto solidno in raznoliko igro.

Po finalnih dvobojih je v telovadnici pri Briščikih sledilo skupno nagrajevanje obeh turnirjev. Uvodni pozdrav je v slovenščini, italijansčini in hrvaščini podal predsednik Marko Ban, ki je obenem vsem čestital za kvalitetno igro in vzorno obnašanje na

Na odbojkarskem turnirju je bila Mossa po izenačeni tekmi boljša od Kontovela, kjer igra tudi več igralk Sokola

KROMA

odbornik Peter Rogelja.
Po skupnem poziraju pred fotografskimi aparatimi so organizatorji vsem ponudili še kosilo. Turnir je nasploh zelo dobro uspel. V športnem centru pri Briščikih in v telovadnici srednje šole na Proseku se je v soboto in nedeljo zbralo kar 120 mladih športnikov.

IZIDI

KOŠARKA: FINALE: tekma za 3. mesto: Postojna - Falconstar 89:49 (29:12, 23:9, 24:18, 13:10); finale: Tinjan - Jadran 78:59 (14:8, 26:16, 14:16,

24:20). **JADRAN:** Škerl 3, Chemelli, Sacher 18, Dellisanti 17, Valentini 3, Kraus, Daneu 10, Longo, Gregori 8, Žerjal, Malalan, Majovski. Trener Janeževič in Šušteršič.

Vrstni red: 1. Tinjan (Hrv), 2. Jadran ZKB, 3. Postojna, 4. Falconstar Monfalcone.

ODBOJKA: tekma za 3. mesto: Ankaran Hrvatin - Pazin 3:0 (25:19, 25:19, 25:8); finale: Kontovel - Mossa 3:2 (25:21, 23:25, 25:23, 18:25, 15:9). **KONTOVEL:** Gregori 16, Gridelli 11, Ferluga 5, Cibic 4, Rauber, Ghezzo 3, Paoli 1, Starc 9, Škerl 5, Škerlavaj, Briščik, Bembi, Villatora. Trenerki: Vitez in Cerne.

Vrstni red: 1. Mossa, 2. Kontovel, 3. Ankaran/Hrvatin, 4. Pazin.

Od danes v Gorici

16. trofeja K2 sport Mark

Danes se v Kulturnem domu v Gorici začenja 16. izvedba trofeje K2 sport - Mark v organizaciji Športne združenja Dom. Na prvem srečanju se bosta pomerila Dom in Dinamo (ob 19.30), sledil pa bo slovenski derbi med Sokolom in Kontovelom (ob 21.30). Zmagovalca današnjih tekem bosta z nastopi nadaljevala jutri. Zmagovalec srečanja med Domom in Dinamom bo igral proti Ardit (ob 19.30), boljši med Kontovelom in Sokolom pa proti Bregu (ob 21.30). Ekipi, ki bosta slavili zmago jutri, bosta igrali v četrtek še proti Ilirske Bistrici in Jadranu. V petek bodo na vrsti tekma za 3. mesto in finale.

Bojan Brezgar

Iran, imperij razuma

Snaga je »optional«, vendar po hrani vsi segajo in nihče se ne počuti slabo

12

Ali je Iran samo zgodovina in Islam? Ali v Iranu ni »navadnega« življenja. Da ga vidiš, moraš zapustiti običajne turistične poti, kjer je vse nekako utečeno. Ne bom rekel, da je tam svoboda ljudi omejena, vendar je gotovo, da so po nekod domačini navajeni na tuje in so torej vsi stiki rutinski. Tujcem so namenjeni posebni, »boljši« lokalni, skupine turistov vozijo v izbrane restavracije, ogledi znamenitosti, naj gre za arheologijo ali za islam, so itak namenjeni pretežno turistom. Čeprav je domačinov povsod veliko, gre za dve skupnosti, ki v istem prostoru živita vsaka po svoje, brez medsebojnih stikov in izkorisčata dejansko ločene strukture.

No, ločitev ni tako stroga, kot v nekaterih drugih državah, ampak kontakta z življenjem, kot ga živijo domačini, res ni veliko.

Tridnevni pohod čez gorovje Alborz do Kaspijskega morja in nato ob obali tega velikega jezera – tako velikega, da mu vsi pravijo morje, je zato zelo poučen prav s tega vidika. Sem turisti ne prihajajo, tukaj ni razvalin stare Perzije, pa tudi velikih islamskih spomenikov ne. Ahemedini, Sasanidi, Safavidi, Kadžari, vsi so vladali tudi temu območju, vsi so ga izkorisčali zaradi ugodne klime in rodovitne zemlje, vendar sem niso veliko vlagali, še zlasti ne z vidika kulturnih vrednot.

Cesta iz Teherana čez Alborz je prava gorska cesta, kakršne smo v Alpah poznali v starih časih, denimo takoj po drugi svetovni vojni: ozka, polna ovinkov, nevarna, pa še zelo prometna navrh. Sedaj si cer gradijo nekaj predorov, vendar bo minilo kar precej časa, preden jih bodo odprli za promet. Dotlej pa sta potrebeni samo veliko potrpljenja in velika previdnost. Zaenkrat pa na obeh koncih ceste na visokem cementnem podstavku dva razbita avtomobila opozarjata na nevarnost, ki preti voznikom in njihovim potnikom.

Prvi stik z lramom navadnih ljudi je prav tu, na najvišji točki te ceste, tik pred kratkim in ozkljik predorom, ki nas prepelje na drugo stran. Tu je nekakšno počivališče z okrepevalnico, vendar te besede ne smemo pojmovati po naše. Na železnem podstavku je nekaj ogromnih lončev, vsak drži po več deset litrov, v teh lončih pa se kuhajo raznovrstne enolončnice – mineštice: ričet, fižol, zelenjava, leča in še kaj. Za majhen denar dobriš plastično menažko mineštice, ki si jo izbereš, in plastično žlico. Pod lonci gorijo dra, tako da se tu, na več kot 2000 metrih nadmorske višine, kjer si praktično v dotiku z večnim snegom, topla hrana kar prileže. Da bo jasno, snaga je tu »optional«, ampak življenje je pač treba sprejeti tako, kakršno je. Za nameček pa moški, ki strežejo mineštice, seveda v prahu in na pesku, nosijo bele rokavice, kar vsej zadevi zagotavlja groteskno podobo.

Spodaj: Grmovje je obrezano na najbolj kičasto možen način: tako vidimo ptice, srnjake, medvede, pa tudi zvezde, geometrijske figure in celo hiše.

še, vse iz grmovja, in to vzdolž kilometre dolge ceste, ki spreminja južno obalo Kaspijskega jezera.

In tu je še nekaj možnosti za srečanje z ljudmi. Prva možnost je vaška tržnica, kjer ne kupujejo tuji, ampak namejena je samo domačinom. Tu kmetje prodajajo svoje pridelke, pa tudi živali: lahko kupiš kokš (celo koklj s piščančki, kako dolgo je že nisem videl!), gos, ovco ali kozo, lahko kupiš zelenjava, lahko kupiš riž, ki ga pridelujejo v teh krajih, lahko kupiš suho sadje, ki je zares odlično, lahko pa tudi kupiš čaj. Odličen črn čaj, ki ga pride-

lajo v tukajšnjih nasadih. Problem je samo, da ga prodajajo v vrečkah po en kilogram, seveda za smešno nizko ceno. Pa sem ga kupil, doma razdelil v vrečke in ga nato podaril sorodnikom: mislim, da bomo ta čaj pili kar nekaj let.

Poleg krame, ki jo prodajajo, pa so tu zanimivi predvsem ljudje. Skoraj vsi prodajalci so moški, le zelenjava prodajajo ženske, pa še to ne povsod, med kupci pa je kar nekaj žensk, ki tukaj ne nosijo črne rute, kot v osrednjem Iranu, ampak so njihove rute pisane in zavezane pod vratom, take, kakršne so nosile naše none. Ljudje

so izredno prijazni in vsi se nastavljajo fotoaparatom. To je pravzaprav značilno za ves Iran, ampak tukaj lahko človek doživi marsikat zanimivega, na primer, da se ti skupina nastavi in pričakuje, da jo fotografira, potem pa si na malem ekranu na hrbtni strani kamere vsi ogledujejo fotografijo. Tukaj, tako kot v iranskih bazarih, ni nobenega lava na kupca: nihče ne ponuja svoje krame, nihče ne kriči, nihče ne pogaja. Še na tržaškem Ponteršu so bile branjevke glasnejše, kot ti prodajalci. Vsakdo pač ponuja, kar ima, in kdor kaj potrebuje, bo tudi kupil. V tem so Perzij-

ci bistveno drugačni od Arabcev, veliko bolj dostojanstveni in veliko bolj spremjemljivi za turiste, ki neradi vidijo, da jih ljudje vlečejo za rokav. Vendar pa to ne zmanjšuje njihove prijaznosti in povsod ti ponudijo, da si postrežeš, ne da bi od tebe zahtevali, da nato tudi kupiš. In tako diskretno, vendar odločno sežemo po suhem sadju...

V Bandar-e Azaliju (beseda bandar pomeni pristanišče) je tudi ribja tržnica. Nekaj stojnic, nevrednih te besede, ob cesti tik ob pristanišču, na katerem so druga ob drugi privezane zarjavele ribiške ladje. Tudi tu so vsi prodajalci moški. Sladkovodne ribe so nam nepoznane, o tem, da so sveže, pa ne more biti dvomov, saj na pulnih še dihajo, njihove škrge se naglo premikajo, kot da bi hlastala za zrakom. Tu je kupcev veliko, prodajalci pa si prizadevajo, da jim čim bolj ustrezijo. Ribe ti ne prodajo, ampak jo očistijo, ji odrežejo glavo, snamejo kožo in odstranijo kosti, tako da je pripravljena za vpone. Edino, kar je tudi tu neobvezno, je snaga, kajti pulti, na katerih delajo, ne blestijo od čistoče, ampak se na njih valja vse mogoče. So pa zato prodajalci zelo ustrežljivi; kupcu, ki je kupil kakih deset rib, so poskrbeli škatlo iz stiropora, jo napolnili z ledom in v led položili ribe. Res, servis vreden ugledne mestne ribarnice. In tudi tu ni nobenega izmikanja fotoaparatom; nasprotno, vsi se nastavljajo kameram, vsi so prijazni, vsi pozdravljajo, vsi sprašujejo, odkod prihajamo in nobeden nas ne sili, da bi kupili ribe.

So pa tu, na tem »neturističnem« delu Irana, tudi nekatere nevšečnosti. Naj navedem le eno: stranišča. Ne, nobenega sporazuma, stranišča so povsod, so urejena in čista. Problem je, da sta napisa moški in ženske samo v perzijsčini in tako si moraš pomagati s staro nавado: počakati, da nekdo od domačinov gre v stranišče ali pride ven, da več, katera vrata so tebi namenjena. Ampak po dveh dneh se že naučiš, katera perzijska beseda je tebi namenjena.

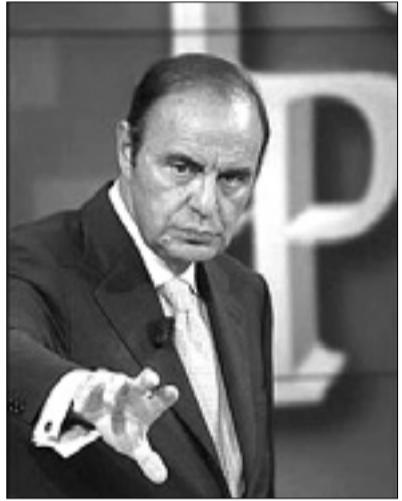
se nadaljuje

Rai Tre**SLOVENSKI PROGRAM****Za Trst:** na kanalu 40 (Ferlighi) in 64 (Mile)**Za Gorico:** na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)**Teletekst:** str. 316 - 342 - 343

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Tv Kocka: Kamorkoli naokoli... po svetu - Zelenjavni koncert
20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 Čezmejna TV - Dnevnik SLO 1

Rai Uno

6.05 Aktualno: Anima Good News
6.10 Nan.: La nuova famiglia Addams
6.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije
6.45 Aktualno: Unomattina
10.00 Aktualno: Verdetto finale
11.00 Aktualno: Occhio alla spesa
11.35 17.10 Vremenska napoved
12.00 Variete: La prova del cuoco
13.30 Dnevnik - Gospodarstvo
14.10 Variete: Festa italiana
16.15 Aktualno: La vita in diretta
18.50 Kviz: L'eredità (v. C. Conti)
20.30 Kviz: Affari tuoi
21.10 Variete: Tutti pazzi per la tele
23.20 Aktualno: Porta a porta (Bruno Vespa)

Rai Due

6.00 Aktualno: Tg2 Eat Parade
6.15 Aktualno: Agenzia RiparaTorti
6.25 19.00 Talent show: X Factor
6.55 Aktualno: Quasi le sette
7.00 Variete: Cartoon Flakes
10.25 Aktualno: Tracy & Polpetta
10.40 Aktualno: Tg2 Estate in rubrike
11.25 Nan.: Orgoglio (It., '05, i. E.S. Ricci)

13.00 Dnevnik in rubrike
14.00 Nan.: Numb3rs
15.30 Nan.: Las Vegas
17.00 Nan.: 90210
17.45 Nan.: Due uomini e mezzo
18.05 Dnevnik - kratke vesti, vremenska napoved in športne vesti
19.35 Nan.: Squadra speciale Cobra 11
20.25 Žrebanje lota
20.30 Dnevnik
21.05 Nan.: L'ispettore Coliandro
23.10 Šport: 90° minuto Champions
0.50 Nočni dnevnik

Rai Tre

6.00 Dnevnik - Rai News 24, vmes il caffè di Corradino Mineo, Italia, istruzioni per l'uso
8.05 Dok.: La Storia siamo noi
9.05 Film: Gioventù perduta (dram., It., '47, i. C. Del Poggio)
10.45 13.00, 14.50 Aktualno: Cominciamo Bene Estate
12.00 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti
13.05 Nad.: Terra nostra
14.00 19.00 Deželni dnevnik in vremenska napoved
15.00 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved
15.05 Variete: Trebisonda - Melevisione
16.30 Nan.: Pengo
17.00 Aktualno: Cose dell'altro Geo, sledi Geo & Geo
18.25 Vremenska napoved
20.00 Variete: Blob
20.10 Nad.: Le storie di Agrodolce
20.35 Nad.: Un posto al sole
21.10 Aktualno: Ballarò
23.25 Nočni deželni dnevnik in vremenska napoved
0.05 Dok.: Correva l'anno

Rete 4

7.05 Nan.: Tutti amano Raymond
7.30 Nan.: Quincy
8.30 Nan.: Hunter
9.45 Nad.: Febbre d'amore
10.35 Nan.: Giudice Amy
11.30 Dnevnik in prometne informacije
11.40 Nan.: Wolf - Un poliziotto a Berlino
12.30 Nan.: Un detective in corsia
13.30 18.55 Dnevnik in vremenska napoved
14.05 Aktualno: Popoldanski Forum
15.10 Nan.: Hamburg Distretto 21
16.10 Nad.: Sentieri
16.35 Film: Quel maledetto colpo al Rio (kom., It., '60, r. L. Comencini, i. A. Sordi)
17.15 Dnevnik - kratke vesti in prometne informacije
19.35 Nad.: Tempesta d'amore

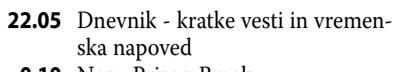
20.30 Nan.: Walker Texas Ranger
21.10 Film: Selvaggi (kom., It., '95, r. C. Vanzina, i. E. Greggio)
23.15 Film: Fantozzi in paradiso (kom., It., i. P. Villaggio)

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska
7.55 Dnevnik, prometne infomacije, vremenska napoved, borza in denar
8.40 Aktualno: Mattino cinque (v. F. Panicucci, C. Brachino)
9.55 17.55 Aktualno: Claudio Martelli: Il libro della Repubblica
10.00 Dnevnik - Ore 10
11.00 Aktualno: Forum
13.00 Dnevnik, okus, vremenska napoved
13.40 Nad.: Beautiful
14.10 Nad.: CentoVetrine
14.45 Film: Rosamunde Pilcher - Vento d'amore (dram., Avstrija, '05, r. M. Steinke)
15.45 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved
16.30 Aktualno: Pomeriggio cinque (v. B. D'Urso)
18.00 Dnevnik - kratke vesti
18.50 Kviz: Chi vuol essere milionario (v. G. Scotti)
20.00 Dnevnik in vremenska napoved
20.30 Variete: Paperissima Sprint
21.10 Nad.: L'onore e il rispetto - Parte seconda (It., '09)
23.30 Aktualno: Matrix

Italia 1

6.30 13.40, 17.25, 19.25 Risanke
8.55 Nan.: Happy Days
9.30 Nan.: A-Team
10.20 Nan.: Starsky & Hutch
11.20 Nan.: The Sentinel
12.25 18.30 Dnevnik in športne vesti
15.00 Nan.: Gossip Girl
15.55 Nan.: Il mondo di Patty
16.50 Nan.: iCarly
19.50 Nan.: Così fan tutte
20.30 Kviz: Il colore dei soldi
21.10 Film: Transformers (fant., ZDA, '07, r. M. Bay, i. S. LaBeouf)

Rete 4**7.00** 8.35, 13.30, 16.40, 19.30, 23.02 Dnevnik**7.15** Nan.: The flying doctors**8.10** Pregled tiska**9.00** Aktualno: L'età non conta**9.30** Nan.: Don Matteo 6**12.00** Dnevnik - kratke vesti**12.45** Aktualno: Italia economia**13.00** 14.30 Klasična glasba**13.50** Aktualno: ... Nel baule dei tempi**15.20** Dokumentarec o naravi**16.20** Nan.: Lassie**17.00** Risanke**20.00** Pagine e fotogrammi**20.30** Deželni dnevnik**20.55** Film: Napoli serenata calibro (dram., r. A. Brescia, i. M. Merola)**22.40** Aktualno: Appuntamenti con i Big**23.40** Film: Numero diciasette ('32, r. A. Hitchcock)**Tele 4****6.00** 8.35, 13.30, 16.40, 19.30, 23.02 Dnevnik**7.15** Nan.: The flying doctors**8.10** Pregled tiska**9.00** Aktualno: L'età non conta**9.30** Nan.: Don Matteo 6**12.00** Dnevnik - kratke vesti**12.45** Aktualno: Italia economia**13.00** 14.30 Klasična glasba**13.50** Aktualno: ... Nel baule dei tempi**15.20** Dokumentarec o naravi**16.20** Nan.: Lassie**17.00** Risanke**20.00** Pagine e fotogrammi**20.30** Deželni dnevnik**20.55** Film: Napoli serenata calibro (dram., r. A. Brescia, i. M. Merola)**22.40** Aktualno: Appuntamenti con i Big**23.40** Film: Numero diciasette ('32, r. A. Hitchcock)**Koper****18.00** V dobri družbi s Smiljanom**19.00** Vecerni gost**20.00** Mlad. serija: Muzikajeto**20.40** Globus**21.00** Prava ideja!**21.30** Dedičina Evrope (pon.)**23.05** Lit. nad.: Doktor Živago (pon.)**SLOVENIJA 2**

5.00, 6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 00.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.45 Prireditve; 9.15 Šport; 9.35 Popevk; 10.00 Med poslovimi krivulji; 12.00 Vroči mikrofon; 13.00 Danes do 13.ih; 13.30 Napovedi sporedov; 14.00 Kulturne drobtinice; 14.20 Obvestila; 15.03 RS napoveduje; 15.15 Finančne krivulje; 15.30 DIO; 16.10 Popevk; 16.30 Zapis iz močvirja; 17.15 18. vzprednik; 17.45 Šport; 18.00 Fiesta latina; 18.30 Poududar dneva; 19.30 Ne zamudite; 20.00 Na sceni; 21.00 Spet toplovod; 22.00 Zrcalo dneva; 22.25 Štos - Še v torek obujamo spome.

SLOVENIJA 3

6.00, 9.00, 10.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00 Poročila; 7.00 Jutranja kronika; 7.25 Glasb. jutranjica; 8.00 Lirični utrnek; 10.05 Skladatelj tedna; 11.05 Slovenski solisti; 12.05 Arsove spominčice; 13.05 Odprt za literaturo; 14.05 Glasovi svetov; 15.00 Big Band RTV Slo; 15.30 DIO; 16.15 Svet kulture; 16.30 Arsov logos; 16.50 Koncerti na tujem; 18.20 Slovenska in svetovna zborovska glasba; 19.00 Dnevnik; 19.30 S solističnih in komornih koncertov; 21.00 Literarni večer; 22.05 Glasba našega časa; 23.00 Slovenski koncert; 23.55 Lirični utrnek.

RADIO KORŠKA

6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Nasra pesem; -Radio Agora: 13.00-15.00 Agora-Divan; 18.00-20.00 Svobodni radio; -Radio Dva 10.00-12.00 Sedmi dan. (105,5 MHZ)

Lastnik:

Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:Družba za založniške pobude
DZP d.o.o. z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio

Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786381, fax 040 7786381

Tisk:

EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik:

DUŠAN UDOVIČ

Redakcija:

Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418

email:

trst@primorski.eu

Gorica:

Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 533382, fax 0481 532958

email:

gorica@primorski.eu

Dopisništvo:

Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731

VREMENSKA SЛИKA

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 6.43 in zatone ob 19.16
Dolžina dneva 12.33

LUNINE MENE
Luna vzide ob 2.16 in zatone ob 17.26

PLIMOVANJE
Danes: ob 2.37 najvišje -57 cm, ob 9.25 najvišje 43 cm, ob 15.12 najvišje -22 cm, ob 19.46 najvišje 41 cm.
Jutri: ob 3.10 najvišje -64 cm, ob 9.52 najvišje 51 cm, ob 15.45 najvišje -33 cm, ob 21.26 najvišje 47 cm.

Nad zahodno Evropo in zahodnim Sredozemljem je območje nizkega zračnega pritiska z vremensko fronto. Nad naše kraje priteka malo toplejši in vlažen zrak.

BIOPROGOZO
Občutljivi ljudje bodo imeli vremensko pogojene težave, okrepljeni bodo tudi nekateri bolezniški znaki. Priporočamo večjo previdnost.

MORJE
Morje je skoraj mirno, temperatura morja je 22,2 stopinje C.

TEMPERATURE V GORAH °C
500 m 17 2000 m 7
1000 m 14 2500 m 3
1500 m 10 2864 m 2

UV INDEKS
UV indeks bo sredi dneva ob jasnom vremenu v gorah dosegel 6, po nižinah 5 in pol.

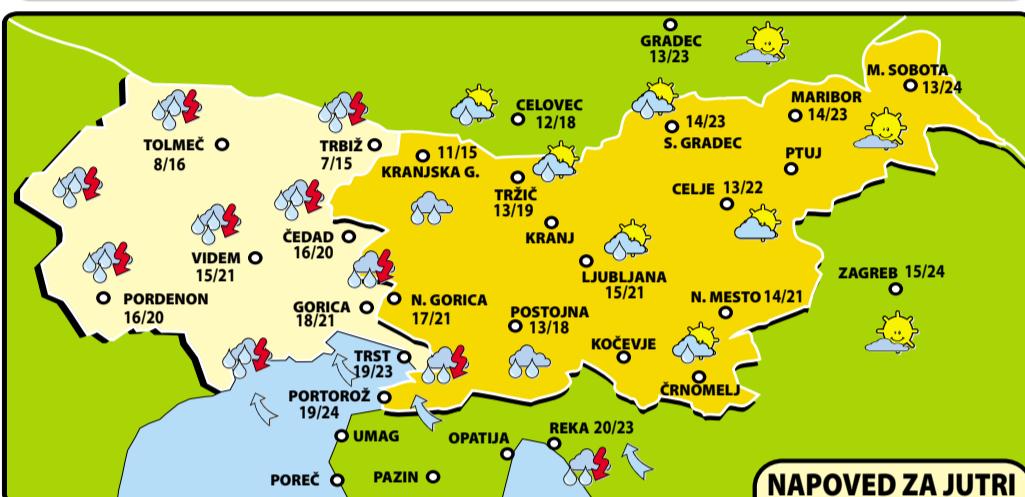
Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

Po vsej deželi bo oblačno z večinoma močnimi padavinami, vendar bodo možne tudi krajevne nevihte z obilnejšimi plohami. V nižinah bo pihal zmeren severovzhodnik, ob obali pa jugo z vzhoda.

V severovzhodni Sloveniji bo delno jasno. Drugod bo oblačno z občasnimi padavinami, na Primorskem tudi nevihtami. Ob morju bo pihal jugo. Najnižje jutranje temperature bodo od 9 do 14, ob morju okoli 18, najvišje dnevne ob morju in v severovzhodni Sloveniji do 22 stopinj C.

NAPOVED ZA DANES

Jutri bo predvidoma še vlažno, nebo bo večinoma oblačno, možne bodo plohe.

Jutri in v četrtek se bo nadaljevalo večinoma oblačno in občasno deževno vreme. Najmanj dežja bo v vzhodni Sloveniji, kjer bodo tudi krajevna sončna obdobja. Ob morju bo še pihal jugo.

NAPOVED ZA JUTRI

VESOLJSKI TURIZEM - Po podatkih družbe Virgin Galactic

Izlet v vesolje prezahteven je za 7% potencialnih potnikov

DUNAJ - Izleti v vesolje so postali realnost, zanj pa je pri družbi Virgin Galactic potrebno odšeti okoli 137.000 evrov. Ob tem se zastavlja vprašanje, kako trdno mora biti zdravje potnika, ki se odloči za tovrstno avanturo. Testiranja, ki jih je izvedel Virgin Galactic, so pokazala, da je zdravstveno prešibkih le sedem odstotkov potencialnih potnikov.

Virgin Galactic je kot prva družba, ki trži tovrstna potovanja, k sodelovanju nedavno povabila potencialne potnike, s katerimi so izvedli podrobno testiranje psihofizičnih sposobnosti za potovanje v vesolje. Med drugim so jih izpostavili močno povečani sili težnosti in drugim okoliščinam, kakršnim bi utegnili med izletom v vesolje biti izpostavljeni, poroča avstrijska tiskovna agencija APA.

Avtrijska akademija za medicino v letalstvu je te dni objavila rezultate testov, ki so pokazali, da je 93 odstotkov "vesoljskih popotnikov", starih med 22 in 88 let, ki so voznovnice za potovanje že kupili, testiranje uspešno prestalo. Le sedem odstotkov potnikov so morali zavrniti, saj je testiranje pokazalo, da bi bila pot v vesolje zanje preveč tveganja in bi lahko daleč nad Zemljino površje v breztežnostnem prostoru utrpelji hujše poškodbe. (STA)

VELIKA BRITANIJA Premier Brown se je »opravičil« kriptografu Turingu

LONDON - Britanski premier Gordon Brown se je opravičil za "nehumano" ravnanje s kriptografovom Alanom Turingom, ki je med drugo svetovno pomagal razvozlati nemški sistem šifriranja sporočil Enigma. Turing je bil po vojni obojen zaradi spolnih odnosov z moškim in so ga prisilno zdravilo z ženskimi hormoni, da bi zmanjšali njegovo spolno slo. Leta 1954 je v starosti 41 let storil samomor, premier Brown pa se je za opravičilo računalničarju odločil po prejemu peticije s 30.000 podpisov. Kot je dejal, je bil Turing "eden od tistih posameznikov, za katere je mogoče reči, da so prispevali k preobratu v drugi svetovni vojni". Zato je po Brownovih besedah še toliko bolj grozljivo, da so z njim ravnali na tako nehuman način.

ŠPANIJA - Na referendumu V katalonski vasi množično glasovali za neodvisno Katalonijo

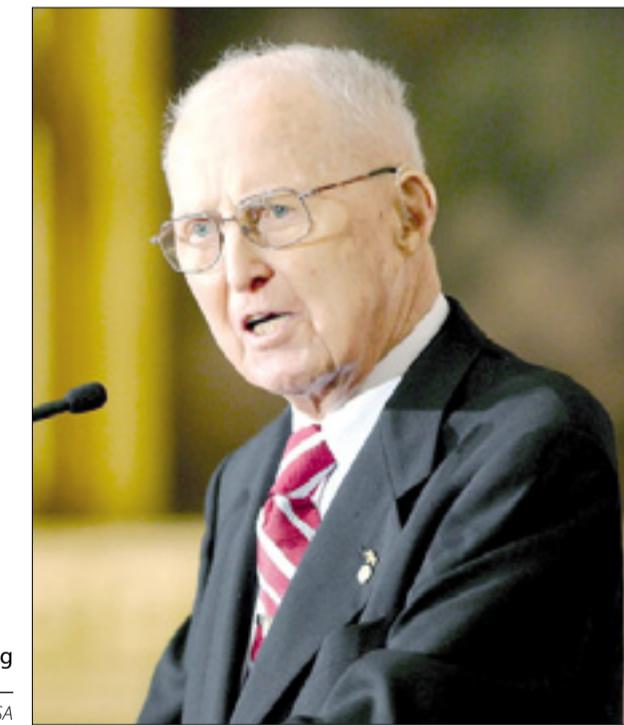
BARCELONA - Prebivalci katalonske vasi Arenys de Munt so v nedeljo na lokalnem referendumu, ki je bil sicer nezakonit, množično glasovali za samostojnost Katalonije. Glasovanje je organizirala državljanska platforma za neodvisnost Katalonije. V vasi živi okoli 6500 ljudi, referendum pa se jih je udeležilo 2671, od teh se jih je 96 odstotkov izreklo za neodvisnost severne španske pokrajine.

Volivci so odgovarjali na vprašanje: Ali ste za to, da Katalonija postane suverena, socialna država, vključena v EU? Volivce je bilo v zasebni zgradbi, potem ko je sodišče v Barceloni prepovedalo prvotni načrt, da bi bilo glasovanje v prostorih občine. Sodišče je namreč presodilo, da je referendum v nasprotju s špansko ustavo, saj lahko lokalne skupnosti organizirajo samo referendum o lokalnih zadevah. Nedavna javnomnenjska raziskava je sicer pokazala, da je 19 odstotkov Kataloncev naklonjenih samoodločbi. (STA)

DALLAS - V 96. letu starosti je v nedeljo v Dallasu umrl Nobelov nagражenec Norman Borlaug, ki se je v zgodovino zapisal predvsem s svojim znanstvenim delom na področju poljedelstva. S krijanjem različnih vrst je Borlaug pridobil številna nova, rodovitnejša in odpornejša žita, s katerimi je pomagal preprečiti razmah lakote v več delih sveta.

Agronom Borlaug se je rodil leta 1914 v ameriški zvezni državi Iowi in se kot sin kmeta odločil za izobraževanje na področju poljedelstva. S svojim znanstvenim delom je pomagal k velikemu povečanju proizvodnje hrane v Latinski Ameriki in v Aziji, imenovanoemu tudi "zelena revolucija". Za svoje delo je leta 1970 prejel Nobelovo nagrado za mir.

Borlaug je na svojem področju ostal aktivен vse do nedavnega in si je prizadeval predvsem za uporabo biotehnologije za boj proti lakoti, aktivен pa je bil tudi pri drugih projektih za boj proti revščini. Kot še poročajo tuje agencije, je Borlaug umrl za posledicami raka.

Norman Borlaug

ANSA